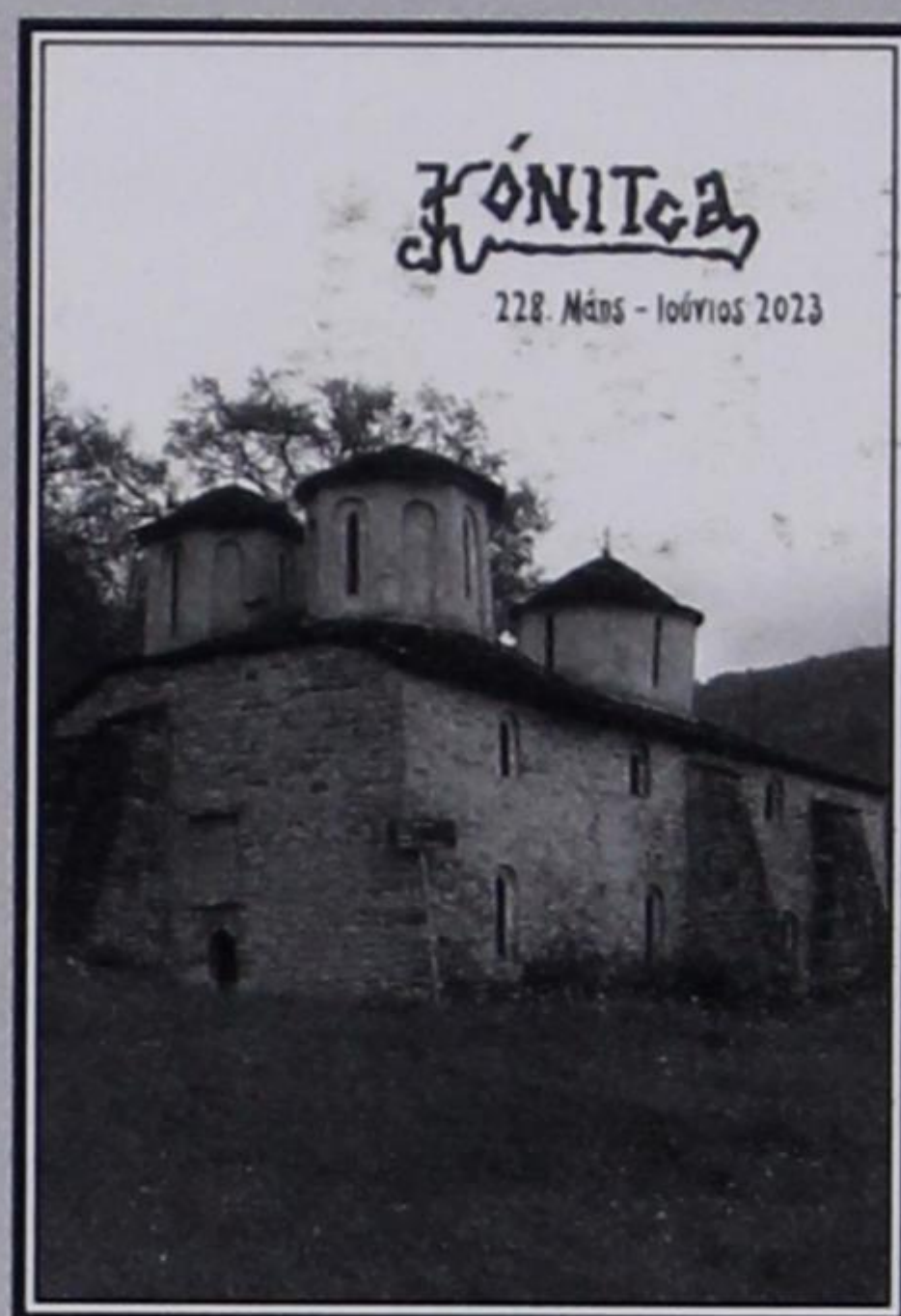

ΚΟΝΙΤΣΑ

228. Μάης - Ιούλιος 2023

228. Μάης-Ιούνιος 2023
"Μοναστήρι Ζέρμας"
(Φωτ.: Γ. Κυπαρίσσης)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

«Σύλλογος Φίλων Περιοδικού
ΚΟΝΙΤΣΑ»

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

και Υπεύθυνος κατά Νόμο:

Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. - fax. 26550 22212

Κιν. 6979 138 737

periodiko-konitsa@hotmail.com

Συντάσσεται από Επιτροπή:

Ανδρέου Ηλίας

Τουφίδης Σωτήρης

Τσιάγκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού 20 Ευρώ,

Εξωτερικού 40 Ευρώ ή 50 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές

στον υπεύθυνο **Σ. Τουφίδη**

ή

Τρ. Πειραιώς: 6302-010076-607

IBAN: GR 32 0171 3020 0063 0201 0076 607

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 228 Μάης-Ιούνιος 2023 • Euro 3

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Σελ.

153	Χανόμαστε..., Θωμ. Ζιώγα
158	Κτήρια και τόποι στην Παλιά Κόνιτσα, Χ. Γκούτου
163	Η αξία ενός Τυροκομείου, Γ. Μαυρογιάννη
166	Αλησμόνητες πατρίδες, Η. Ανδρέου
168	Τριήμερο εκδηλώσεων στην Κόνιτσα
185	Βιβλιοπαρουσίαση, Χ. Γκούτου από Ι. Τσ.
189	Γλώσσα, Φ. Γιαννούχου
190	Μ. Παρασκευή (ποίημα), Κ. Τουφίδου
191	Τι θέλω, Σωκ. Οικονόμου
193	Οι οπλοφόροι της πένας, Χρ. Ζάνη
194	Η μάκω Μπενεβρέκω, Σ. Τ.
195	Το Παλαιοσέλλιον, Π. Γρέντζιου
198	Εύθυμα και σοβαρά, Μ. Σπηλιόπουλου
201	Ξενώνας Παλιοσελλίου, Η. Ανδρέου
203	Ημέρα Ζωοδόχου Πηγής, Ι. Παπαδημητρίου
206	Θερμές ευχαριστίες, Η. Ανδρέου
207	Προς υποψηφίους Δημάρχους, Η. Ανδρέου
209	Από τον Δήμο
212	Ειδήσεις - Κοινωνικά
217	Η εικόνα, Κ. Κρυστάλλη
230	Αποτελέσματα των εκλογών

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Θ Ε Ο Δ Ω Ρ Ι Δ Η

Γαριβάλδη 10,
45221 Ιωάννινα
τηλ. 26510 77358
e_theodo@otenet.gr

Χανόμαστε

Γράφει ο **Θωμάς Β. Ζιώγας**

Παλιότερα, αλλά και στο προηγούμενο τεύχος αρ. 29/2022 του περιοδικού «Καντσιώτικα», έχω γράψει με πόνο ψυχής για το δημογραφικό πρόβλημα που οδηγεί σε αφανισμό όλα τα χωριά της επαρχίας Κόνιτσας. Ελάχιστοι κάτοικοι έχουν απομείνει, και αυτοί υπερήλικες που συνεχώς μειώνονται. Δεν συζητάμε για ενεργό πληθυσμό, αλλά για απλή φυσική παρουσία ανθρώπων, χωρίς την οποία δεν νοείται η ύπαρξη κοινωνίας. Ο άνθρωπος, ως μονάδα ή σύνολο, νοούμενος σε όλες τις ζωικές, υλικές, γνωστικές, πνευματικές οντότητές του, είναι το δημιουργικό και κινητήριο στοιχείο όλων. Χωρίς ανθρώπους τίποτα δεν γίνεται. Δεν θα υπάρχουν χωριά, θα ρημάξουν τα σπίτια, θα πέσουν οι κληματαριές, θα ξεραθούν οι κήποι, δεν θα υπάρχουν ζωντανά. Και τα πολιτισμικά δημιουργήματα αιώνων, ήτοι σχολεία και γνώση, ναοί και πίστη, ήθη έθιμα και πολιτισμός, θα είναι άχρηστα αφού δεν θα υπάρχουν άνθρωποι να υπηρετήσουν. Πριν απ' όλα και πάνω απ' όλα πρέπει να υπάρχουν σε έναν τόπο άνθρωποι.

Όλοι γνωρίζουμε τους λόγους αυτής της κατάντιας και δεν είναι ανάγκη να τους απαριθμήσω πάλι εδώ. Στο παρελθόν, μάλιστα, πολλοί έγραψαν και πρότειναν διάφορες δράσεις για να αποφευχθεί η κοινωνική και δημογραφική κατάρρευση, όπως π.χ. ο πολυγραφότατος Κονιτσιώτης λόγιος Γιάννης Λυμπερόπουλος (1921-2009).

Τίποτα, όμως, δεν έγινε, γιατί το κρατούν σύστημα, πολιτικό και οικονομικό,

όλα τα αποθέτει στην λειτουργία της αγοράς, η οποία, αν και κερδοσκοπική από την φύση της, θεωρήθηκε πανάκεια όλων. Να, λοιπόν, που η μαγική δύναμη την οποία της απέδωσαν δεν εφαρμόστηκε στον τόπο μας, όπως και σε άλλα μέρη, ελλείψει προοπτικής κέρδους, και τα οδήγησε στον μαρασμό. Εκ του αποτελέσματος αυτού κρίνοντας, ας σκεφθούν και ας πράξουν οι ταγοί της εξουσίας και άλλες παράλληλες παρεμβάσεις, πιο ανθρωπιστικές και κοινωνιστικές, πέραν του αυτοματισμού της αγοράς, μήπως και περισωθεί τουλάχιστον ό,τι οι στάχτες που άφησαν να δημιουργηθούν περιέχουν ακόμη.

Για να γίνει πιο εναργής ο πληθυσμιακός κατήφορος του τόπου μας, σκέφτηκα και σχεδίασα, με βάση τις επίσημες απογραφές, ένα «Διάγραμμα εξέλιξης πληθυσμού της επαρχίας Κόνιτσας», από το 1913 που ήλθε το ελληνικό κράτος στα μέρη μας μέχρι και το 2021 που έγινε η τελευταία απογραφή, το οποίο παρουσιάζω εδώ. Επίσης μετέγραψα και διασκεύασα μορφολογικά, για να είναι πιο ευανάγνωστα, τα αναλυτικά πληθυσμιακά στοιχεία της τελευταίας επίσημης απογραφής του 2021 που πρόσφατα δημοσιοποιήθηκαν, τα οποία παραθέτω εδώ υπό τον τίτλο «Πληθυσμός Επαρχίας Κόνιτσας». Με βάση αυτά θα προβώ στη συνέχεια σε μερικές παρατηρήσεις και εκτιμήσεις.

Διαβάζοντας τα αριθμητικά στοιχεία στο διάγραμμα διαπιστώνουμε ότι στις εμ-

πόλεμες περιόδους η μείωση του πληθυσμού ήταν τεράστια. Συγκεκριμένα, στο διάστημα (1913-1920) της εποχής του 1ου παγκόσμιου πολέμου και στο διάστημα (1940-1951) της εποχής του 2ου παγκόσμιου πολέμου, η κατακύβη του πληθυσμού ήταν περίπου 30% για κάθε διάστημα. Το αυτό ακριβώς ποσοστό 30% ελάττωσης του πληθυσμού συνέβη και στην περίοδο (1961-1971), κατά την οποία είχαμε μεγάλες πολιτικές και κοινωνικές αναταράξεις (μαζικές μεταναστεύσεις στην Γερμανία, Αυστραλία, κ.λπ. – χούντα των συνταγματαρχών, κ.λπ.). Σε αντίθεση με τα παραπάνω, κατά την ειρηνική περίοδο του μεσοπολέμου, και συγκεκριμένα για το διάστημα (1928-1940), παρουσιάστηκε αύξηση του πληθυσμού κατά 25% περίπου. Ακόμη και στην περίοδο (1951-1961), παρά το ανυπόφορο μετεμφυλιακό πολιτικό περιβάλλον, εμφανίζεται μια πληθυσμιακή ανάκαμψη κατά 3,50%.

Από την παραπάνω ανάγνωση των δεδομένων διαφαίνεται η διαχρονική αξία της ειρήνης, της πολιτικής ηρεμίας και της δημοκρατικής τάξης, αγαθά που σπρίζουν τον πολίτη να στεριώσει οικιοθελώς σε έναν τόπο, αφ' όσον, βεβαίως, του δοθούν έστω και λιγοστά οικονομικά κίνητρα για την επιβίωσή του.

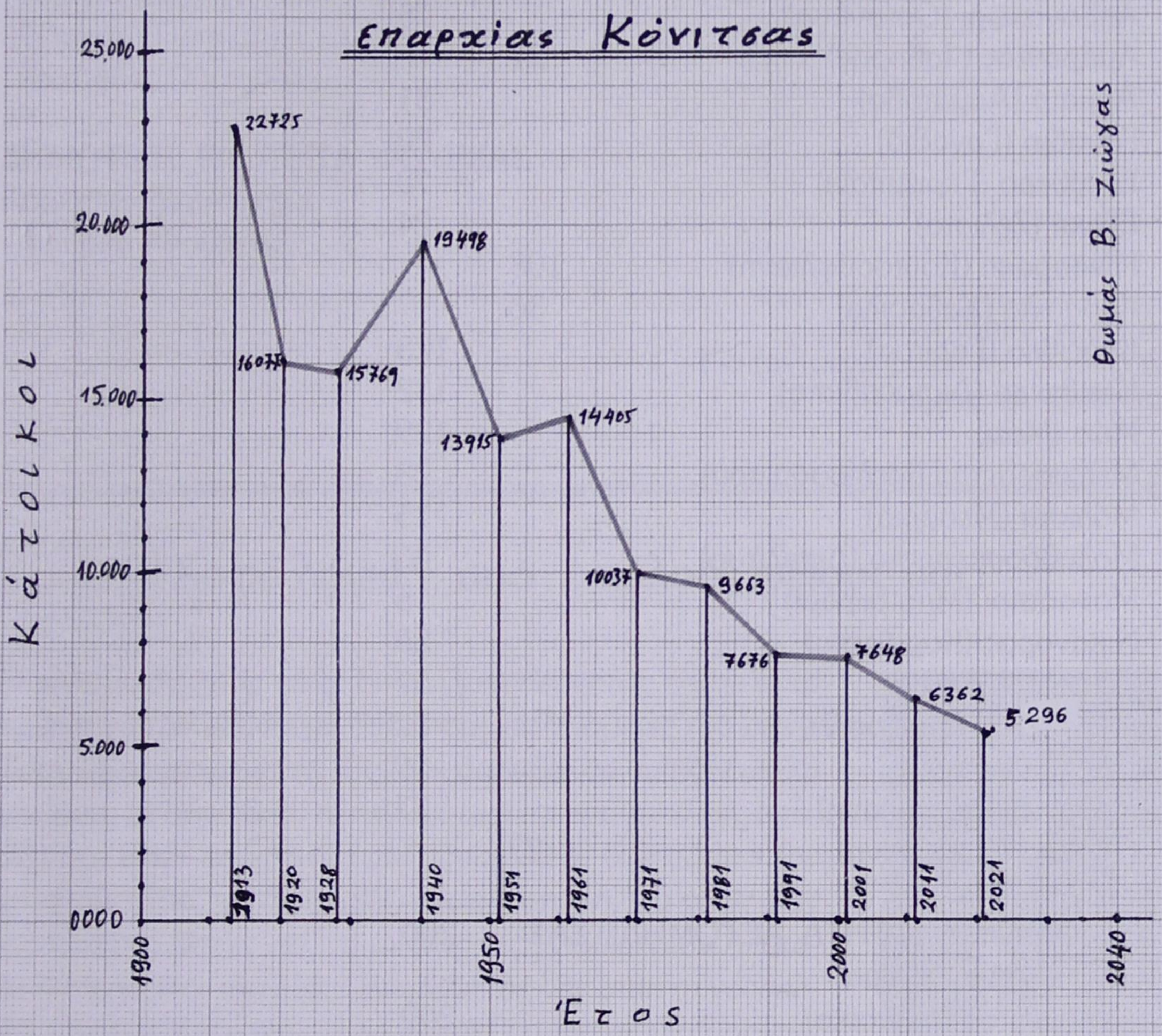
Ο έντονος κατήφορος της πληθυσμιακής καμπύλης σταματάει το 1971. Από εκεί και στο εξής και για 5 δεκαετίες, ήτοι την περίοδο (1971-2021), η μείωση του πληθυσμού συνεχίζεται με σταθερό μέσο ρυθμό $\epsilon = 9,50\%$ ανά δεκαετία. Ο ρυθμός αυτός ελάττωσης του πληθυσμού έχει πλέον παγιωποιηθεί και είναι υπερβολικά μεγάλος, οδηγεί δε με μαθηματι-

κή ακρίβεια σε μια επαρχία κενή από ανθρώπους, γεγονός που ούτε να το σκεφθώ δεν τολμώ. Αν όλα κυλίσουν σταθερά και ομαλά τις επόμενες δεκαετίες, ο σημερινός πληθυσμός των 5296 ατόμων της όλης επαρχίας θα υποδιπλασιασθεί σε 2648 άτομα κατά τις επόμενες 7 δεκαετίες, όπως από τον μαθηματικό τύπο του ανατοκισμού $P_n = P_0 \cdot (1-\epsilon)^n$ προκύπτει. Με δεδομένο ότι το 2021 η πόλη της Κόνιτσας απογράφηκε με 2638 κατοίκους, η μετά 7 δεκαετίες κατάσταση της επαρχίας θα προσομοίαζε πιο παραστατικά σαν η τωρινή πόλη της Κόνιτσας να είχε στην επαρχία της μόνο παντέρημα χωριά χωρίς κανέναν απολύτως άνθρωπο. Φαίνεται άτοπο και τρελό, αλλά είναι πολύ πιθανό και μακάρι να μην συμβεί ποτέ.

Για την αποτροπή αυτής της ερήμωσης δεν έχω λύσεις να προτείνω. Ούτε και όσοι ιδιωτικώς στο παρελθόν σκέφτηκαν και πρότειναν λύσεις εισακούστηκαν ποτέ. Άλλοι, που κατέχουν θώκους εξουσίας και κρατούν τα κλειδιά του δημόσιου ταμείου, είναι πλέον αρμόδιοι να μελετήσουν το πρόβλημα και να εφαρμόσουν λύσεις για την αναστροφή της διαφαινόμενης καταστροφής. Άλλωστε, γι' αυτό πληρώνονται από τον φορολογούμενο λαό. Ας το πράξουν έστω και μια φορά, έστω και την τελευταία στιγμή, γιατί οι καιροί ου μενετοί. Ελπίζω ότι κάτι θα γίνει, αν δεν τους αφήσουμε σε χλωρό κλαρί, και εύχομαι οι ελπίδες μου να μην αποδειχθούν φρούδες, γιατί διαφορετικά κυριολεκτικά $\chi \alpha \nu \acute{o} \mu \alpha \sigma \tau \epsilon \dots$

Αθήνα, Απρίλης 2023

Διάγραμμα εξέλιξης πληθυσμού
επαρχίας Κόνιτσας

Πηγή: Β. Ζιώγας

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

(Βάσει των στοιχείων της επίσημης κρατικής απογραφής του 2021)

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ (έδρα: Κόνιτσα)	5 296
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	3982
Κοινοτικό Διαμέρισμα	
Κόνιτσα (Κόνιτσα)	2638
Αγία Βαρβάρα (Πλάβαλη)	11
Αγία Παρασκευή (Κεράσοβο)	118
Αειόπετρα (Σανοβό)	101
Αηδονοχώρι (Οστανίτσα)	75
Αμάραντος (Ίσβορος)	21
Άρματα (Αρμάτοβο)	31
Γαναδιό (Γαναδιό)	20
Ελεύθερο (Γκριζμπάνι)	70
Εξοχή (Ζέλιτσα)	24
Ηλιόρραχη (Κουτσούφλιανη)	108
Καβάσιλα (Καβάσιλα)	36
Καλλιθέα (Γορίτσα)	123
Κλειδωνιά (Λιατονάβιστα)	132
Μάζι (Μάζι)	129
Μελισσόπετρα (Μελισσόπετρα)	23
Μόλιτσα (Μεσαριά)	15
Μολυβδοσκεπάστο (Διπαλίτσα)	45
Μοναστήρι (Μποτσιφάρι)	5
Νικάνορας (Κορτίνιστσα)	25
Πάδες (Πάδες)	57
Παλαιοσέλι (Παλιοσέλι)	52
Πηγή (Πεκλάρι)	59
Πουρνιά (Σταρίτσιανη)	37
Πύργος (Σιράτσιανη)	27
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ	200
Κοινοτικό Διαμέρισμα	
Αετομηλίτσα (Δέντσικο)	200
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ	207
Κοινοτικό Διαμέρισμα	
Δίστρατο (Βρυάζα)	207

ΔΗΜΟΤ. ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ	851
Κοινοτικό Διαμέρισμα	
Πυρσόγιαννη (Πυρσόγιαννη)	126
Ασημοχώρι (Λεσκάτσι)	16
Βούρμπιανη (Βούρμπιανη)	81
Γοργοπόταμος (Τούρναβο)	43
Δροσοπηγή (Κάντσικο)	63
Κασάνιανη (Κασάνιανη)	140
Κεφαλοχώρι (Λούψικο)	150
Λαγκάδα (Μπλίζιανη)	87
Οξυά (Σέλτσον)	26
Πλαγιά (Ζέρμα)	30
Πληκάτι (Πληκάτι)	69
Χιονιάδες (Χιονιάδες)	20
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΟΥΡΚΑΣ	56
Κοινοτικό Διαμέρισμα	
Φούρκα (Φούρκα)	56

Αθήνα, Απρίλης 2023
 Για την μεταγραφή και διασκευή
Θωμάς Β. Ζιώγας

Σοφά λόγια... από ... καλούς φίλους μας!

Ο ελληνικός λαός είναι δυσκολοκυβέρνητος και γι' αυτό πρέπει να τον πλήξουμε βαθιά στις πολιτισμικές του ρίζες. Τότε ίσως συνεισθεί. Εννοώ δηλαδή να πλήξουμε τη γλώσσα, τη θρησκεία, τα πνευματικά και ιστορικά του αποθέματα, ώστε να εξουδετερώσουμε κάθε δυνατότητά του να αναπτυχθεί, να διακριθεί, να επικρατήσει, για να μη μας ενοχλεί στα Βαλκάνια, να μη μας παρενοχλεί στην Ανατολική Μεσόγειο, στη Μέση Ανατολή, σε όλη αυτή τη νευραλγική περιοχή μεγάλης στρατηγικής σημασίας για μας, για την πολιτική των ΗΠΑ.

Χένρυ Κίσινγκερ

Κτήρια καί τόποι στήν παλιά Άνω Κόνιτσα

Χ. Γ. Γκοῦτος

Τά πιό αξιόλογα τοπογραφικά στοιχεῖα τῆς κεντρικῆς περιοχῆς τῆς Άνω Κόνιτσας στόν 19ο αἰώνα ἦσαν, μεταξύ ἄλλων, τά κτήριά της καί οἱ τόποι της πού παρουσιάζω συνοπτικῶς παρακάτω, μέ σύνθεση τῶν λίγων διάσπαρτων σχετικῶν βιβλιογραφικῶν πληροφοριῶν πού ὑπάρχουν καί πού εἶναι νομίζω ἐν πολλοῖς ἄγνωστες, ἰδίως στούς νεότερους.

1. Το «Παζάρι». Ὁ δρόμος τῆς σημερινῆς ἐμπορικῆς ἀγορᾶς τῆς Άνω Κόνιτσας, ὁ ὁποῖος ἀρχίζει ἀπό τό κτήριο πού στέγαζε τό εἰρηνοδικεῖο μέχρι τό 1990 περίπου καί τελειώνει στό ξενοδοχεῖο «Πίνδος», μαζί μέ τούς παρακάτω ἀπό αὐτό δύο μικρούς δρόμους, λεγόταν «Παζάρι» μέχρι τό 1940, ἐπειδή ἐκεῖ βρισκόνταν τά ἐμπορικά καταστήματα καί ἐργαστήρια πού συγκροτοῦσαν τήν τότε ἐμπορικῆ ἀγορά της. Ὁ δρόμος αὐτός ἦταν λιθόστρωτος, στά δέ δύο ἄκρα του ὑπῆρχαν σιδερένιες πόρτες πού κλειδώνονταν τό βράδυ ἀπό τούς φύλακες τοῦ Παζαριοῦ.

Ἐκεῖ ὅπου ὁ δρόμος αὐτός καμπυλώνεται, διέρχονταν ὑπογείως τά νερά τοῦ χείμαρρου Πάμπλιακα ἢ Λάκκου τοῦ Ρούβαλη κάτω ἀπό τήν σωζόμενη λίθινη γέφυρα πού εἶχε κατασκευασθεῖ τόν 17ο αἰώνα ἴσως, ἐνῶ παραπάνω τά νερά διέρχονταν ὑπό τά καταστήματα μέσα ἀπό λιθόκτιστη θολωτή στοά.

Τά κτήρια τοῦ Παζαριοῦ ἀποτεφρώθηκαν τρεῖς φορές τουλάχιστον: τό 1863 λόγω πυρκαϊᾶς, τό 1874, ὅποτε λόγω πυρκαϊᾶς κάηκαν 87 ἀπό αὐτά καί προκλήθηκαν ζημιές 15.000 λιρῶν, καί τό 1940 λόγω πυρπόλησῆς τους ἀπό Ἴταλούς στρατιῶτες καί συνεργούς τους Ἀλβανούς. Στό Παζάρι καί σέ ἄλλες θέσεις τῆς κώμης, τό 1878 καί τό 1912 ὑπῆρχαν 200 περίπου ἐμπορικά καταστήματα καί ἐργαστήρια, κατά δέ τό 1925 ὑπῆρχαν: παντοπωλεῖα 14, ἐμπορικά ἀποικιακῶν εἰδῶν 3, ἐμπορικά ὑφασμάτων 10, ψιλικῶν 1, ξενοδοχεῖα 3, καφενεῖα 6, ζαχαροπλαστεῖα 4, ὑποδηματοποιεῖα 5, κουρεῖα 3, σιδηρουργεῖα 4, ραφεῖο, φαρμακεῖο, ὠρολογοποιεῖο¹.

2. Τζαμί καί ὠρολόγι. Κοντά στήν νότια ἄκρη τοῦ ὡς ἄνω δρόμου, ἐκεῖ ὅπου τό 1975 κτίσθηκε ναός τοῦ Κοσμᾶ Αἰτωλοῦ, ὑπῆρχε τό τζαμί τοῦ Χουσεῖν Σιάχ, τό ὁποῖο ἀνεγέρθηκε τό 1657 περίπου μετά ἀπό κατεδάφιση τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου πού ὑπῆρχε ἐκεῖ. Τό τζαμί ἀνακαινίσθηκε τό 1699, εἶχε ἐνεπίγραφες λίθινες πλάκες (πού φυγαδεύτηκαν στό ἐξωτερικό τό 1930 περίπου ἀπό τόν Τακή μπέη) καί πωλήθηκε μετά τό 1923, μαζί μέ τό οἰκόπεδό του, στόν Β. Ζήση καί ἀπό αὐτόν στόν Χ. Παπαχρηστίδη, ὁ ὁποῖος τό κατεδάφισε. Δίπλα στό τζαμί

1. Βλ. Γιάννης Λυμπερόπουλος, Παζαριοῦ ἀνατομή, 1971, σ. 7, 87, 89, Χ. Γκοῦτος, Ἀπό τήν ἱστορία τῆς ἐπαρχίας Κόνιτσας, τ. Β' 2021 217, 342, 51, τ. Α' 2017 492.

ὕπῆρχε ψηλός πύργος πού στήν κορυφή του εἶχε ὠρολόγι. Σύμφωνα μέ τήν παράδοση, ὁ πύργος ἦταν τό καμπαναριό τοῦ κατεδαφισθέντος ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἡ δέ καμπάνα τοῦ ὠρολογιοῦ ἀνήκε ἀρχικῶς στό ἐξωκκλήσι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς. Κοντά στό τζαμί ὑπῆρχε καί μουσουλμανικό σχολεῖο, τό ὁποῖο κατεδαφίσθηκε τό 1971².

3. *Διοικητήριο*. Στήν θέση τοῦ νοσοκομείου πού κτίσθηκε τήν δεκαετία τοῦ 1950, ὑπῆρχε «μεγαλοπρεπές διώροφο πέτρινο κτήριο», στό ὁποῖο στεγάζονταν οἱ διοικητικές ὑπηρεσίες τοῦ καζᾶ (λεγόταν χουκιμέτι, δηλαδή διοικητήριο) καί τά δικαστήρια (πού προηγουμένως ἦσαν κοντά στό σεράγι τοῦ Ζεϊνέλ μπέη), μετά δέ τό 1913 ἡ ὑποδιοίκηση τῆς ἐπαρχίας καί τό εἰρηνοδικεῖο. Τό κτήριο αὐτό ἀνήκε στήν οἰκογένεια τοῦ Γιαγιά μπέη, ὅπως αναφέρουν ὁ Τ. Παπαδημούλης σαφῶς καί ὁ Ν. Μπεκιάρης ἀσαφῶς (κατωτ. παρ. 8). Τό σωζόμενο παρακάτω κτήριο τοῦ παλιοῦ δημαρχείου ἦταν παράρτημα τοῦ ὀθωμανικοῦ διοικητηρίου καί στέγαζε τήν ἀστυνομία. Δίπλα σέ αὐτό ὑπῆρχαν μέγανος πλάτανος καί τεράστια λίθινη θολωτή πύλη μέ δύο κολῶνες, χαγιάτι καί ξύλινη θύρα³.

4. *Οἰκία Καπλάν μπέη*. Βησσανιώτης ἔγραψε στά ἀπομνημονεύματά του τό 1838 ὅτι οἱ δύο ἀδελφοί μπέηδες Καπλάν καί Ρακίπ, μετά τό 1830 ὑποτάχθηκαν στόν πασᾶ τῶν Ἰωαννίνων «καί ἐκάθισαν εἰς Κόνιτσαν ἀπάνω ἀπό τό τζαρσί [τήν ἀγορά], ἀγόρασαν σπίτια καί μέχρι σήμερον εὐρίσκονται ἐκεῖ». Κατά τόν Ἀν. Εὐθυμίου, ὁ Καπλάν μπέης εἶχε σεράγι του κοντά στό διοικητήριο. Ὁ πατέρας τῶν μπέηδων αὐτῶν καταγόταν ἀπό τήν Καραμουρατιά καί ἦταν μουχουρντάρης (σφραγιδοφύλακας) τοῦ Ἀλῆ πασᾶ. Κατά τήν δεκαετία τοῦ 1920 οἱ δύο μπέηδες ἐξελίχθηκαν σέ ἀρχηγούς ληστανταρτῶν πού ἔδρασαν βιαίως ἰδίως στό Ζαγόρι καί στό Πωγώνι. Ὁ Καπλάν πυρπόλησε στήν Κόνιτσα τόν ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου (1829), ὁ δέ Ρακίπ λεηλάτισε καί πυρπόλησε τήν ἀγορά τῶν Ἰωαννίνων (1830). Ὁ πασᾶς τῶν Ἰωαννίνων διέταξε νά ἐγκατασταθοῦν στήν Κόνιτσα, μέ ἄγνωστη αἰτιολογία. Ὁ Καπλάν νυμφεύθηκε κόρη τοῦ πασᾶ τοῦ Δέλβινου, πέθανε δέ τό 1856⁴.

5. *Οἰκία Γιαγιά μπέη*. Ἡ οἰκία αὐτή (σεράγι) βρισκόταν στήν περιοχή ὅπου ὑπάρχουν τά σπίτια τῶν οἰκογενειῶν Κούγια, Μίσιου καί Γκόγκου. Παλαιότερα κατοικοῦσε σέ αὐτήν ὁ Σουλεϊμάν Γιαγιά μπέης, τοῦ ὁποῖου κάποια συγγενής ἔγινε μία ἀπό τίς συζύγους τοῦ Ἀλῆ πασᾶ. Κατά τόν Ἀν. Εὐθυμίου, πρόκειται γιά τήν Ζελχά, κόρη τοῦ Γιαγιά μπέη, τοῦ ὁποῖου ὁ ἐγγονός ἔγινε διοικητής τοῦ καζᾶ περί τό 1850. Κατ' ἄλλη γνώμη, ὁ ἐν λόγω Σουλεϊμάν εἶχε ἐγγονό τόν Γιουσούφ,

2. Ἀν. Εὐθυμίου, Σελίδες ἀπό τήν ἱστορία τῆς Κόνιτσας, 1997 157-8, 153, Γκοῦτος, ὅ.π., τ. Α' 50-51, 511, Λυμπερόπουλος, ὅ.π. 87.

3. Τάκης Παπαδημούλης, Ἡ Κόνιτσα πού ἔσβησε, 1972 38, Εὐθυμίου, ὅ.π. 27, Λυμπερόπουλος, εἰς Κόνιτσα, τ. 2007 27.

4. Γκοῦτος, ὅ.π., τ. Α' 464, 468-470.

πατέρα του Σουλεϊμάν, ο οποίος τό 1821 ήταν έμμισθος προστάτης των Άνω Σουδενών. Στά σελεμλίκια (δωμάτια ανδρών) του σεραγιού τούτου τό 1878 κατοικοῦσε ο γιούσμπασης (άξιωματικός) Ρετζέπ άγās (βλ. παρ. 8). Τό 1900 περίπου κατεΐχαν τό σεράγι «οί πλούσιοι Φουρκιῶτες τσελιγκάδες Γιτσαΐοι», οί όποιοι τό 1908 τό έπώλησαν στον Γκρισμπανίτη Δημ. Μακρή και από αυτόν περιήλθε τό σεράγι στους κληρονόμους του. Στην μεγάλη θολωτή κύρια είσοδο του σεραγιού, ή όποία κατεδαφίσθηκε τό 1970, άπαγχονίσθηκαν δύο Βουρμπιανίτες τό 1823 κατόπιν καταγγελίας του Κώστα Γραμματικού. Ένδότερα της θύρας αυτής, στά δεξιά, βρισκόταν ή οίκία Ίβρου, στην όποία τό 1878 κατέλυσε ο Κομαντάν πασās (κατωτ. παρ. 8)⁵.

6. *Παλιοχώρι*. Έτσι λεγόταν τό 1878 ή «πλατεΐα παρά την βορειαν άκραν της άγοράς» (κατωτ. παρ. 8), δηλαδή ο χῶρος της σημερινής πλατεΐας της Άνω Κόνιτσας. Τό τοπωνύμιο ύποδηλώνει ότι εκεί υπήρχε κάποιο χωριό σε παλαιότερη έποχή. Ο Ι. Λυμπερόπουλος έγραψε ότι την δεκαετία του 1950, όποτε διαμορφώθηκε ή πλατεΐα μέ έκσκαφές, «βρέθηκαν πάρα πολλά μνήματα» και ότι κατά την παράδοση στον χῶρο αυτό γινόταν ή έμποροπανήγυρη και υπήρχε βρύση⁶.

Τό 1811 ο Κ. Γραμματικός ή Βουρμπιανίτης έκτισε ένα χάνι και δύο παντοπωλεΐα «στον τόπο πού λέγεται Παλιοχώρι στην άκρη της διοικήσεως Κόνιτσας». Κατά τά έτη 1822-27, ο Κονιτσιώτης Σουλεϊμάν μπέης, διοικητής του καζā, οικειοποιήθηκε αυθαιρέτως τό χάνι αυτό, τό όποιο άκολουθως τό 1838 κληρονομήθηκε από τον γιό του Κ. Γραμματικού και έπειτα περιήλθε σε κάποιον Άλή μπέη, κατά δε τό 1845 στους άδελφούς Σούρλα. Σύν τῶ χρόνω, στις άκρες του Παλιοχωριού κτίσθηκαν και άλλα έμπορικά καταστήματα. Ο Νταλίπ μπέης, δήμαρχος κατά τά έτη 1877-1905 και κτηματίας, έκτισε αυθαιρέτως χάνι και μαγαζιά σε οικόπεδο πού είχε παράγκες και πού βρισκόταν στην θέση του μετέπειτα ειρηνοδικείου. Άργότερα τό χάνι περιήλθε στην οικογένεια Κήτα και τό 1940 καταστράφηκε. Η οικογένεια του Έλιάζ μπέη έκτισε απέναντι της θέσης εκείνης μαγαζιά και χάνι, τά όποια, περί τό 1900, τά έπώλησε στην Μολιστινή οικογένεια Παπαγιαννίδη. Οί άδελφοί Φλώρου τό 1883 άγόρασαν κτήματα του Κιαμήλ μπέη και ανέγειραν τό κτήριο πού άργότερα στέγασε τό έπαρχείο και δίπλα του ένα κατάστημα πού άποτεφρώθηκε τό 1940⁷.

Οί δύο δενδροστοιχίες πλατάνων πού σώζονται στον δρόμο κάτω από το Παλιοχώρι υπήρχαν και τό 1934. Ο χῶρος του Παζαρόπουλου (έμποροπανήγυρης) έπεκτάθηκε πριν από τό 1894 δυτικῶς του δρόμου τούτου στην περιοχή ή όποία ανήκε στους μπέηδες άδελφούς Ίσμαήλ και Περτέφ και στην όποία κτίσθηκαν

5. Αυτόθι, 392-3, 478, 422, *Εύθυμίου*, ό.π. 123.

6. *Λυμπερόπουλος*, Κόνιτσα, 2004 53, πρβλ. *Εύθυμίου*, ό.π. 102, 153.

7. *Γκοῦτος*, ό.π., τ. Β' 49, 156, 353, τ. Α' 275, 477, 525, *Εύθυμίου*, ό.π. 19, 117, 132, 125, *Παπαδημούλης*, ό.π. 25, *Κ. Μπούσμπουλας*, *Σεργιάνι στα περασμένα*, 2018 29.

αργότερα ή στρατιωτική λέσχη και τό όρφανοτροφείο⁸.

7. *Συνοικία Μπέρκου*. Ένας κλάδος τής οικογένειας Μπέρκου κατοικοῦσε στήν Κόνιτσα ήδη τό 1612 και είχε κτήματα στους κάμπους τής Κόνιτσας, τής Άρτας και τής Καρδίτσας, στήν Γορίτσα, στό Άμάρι, καθώς και στήν συνοικία τής Άνω Κόνιτσας πού λεγόταν και μαχαλᾶς Μπέρκου. Η συνοικία αυτή εκτεινόταν στους τόπους όπου βρίσκονται τό πρακτορείο λεωφορείων, τό κατάστημα Γκάσιου, οι στρατώνες και ή βρύση του Άϊ Γιάννη, περιβαλλόταν δέ από ψηλούς μανδρότοιχους μέχρι τόν Λάκκο του Μπέρκου. Η κύρια είσοδός της ήταν μία μεγάλη θολωτή πόρτα πού βρισκόταν δίπλα στήν θέση όπου αργότερα υπήρξε τό κατάστημα Γκάσιου. Μετά τό 1821, εγκαταστάθηκαν στήν συνοικία οικογένειες Λασκοβικινῶν πού ήσαν υπηρέτες Κονιτσιωτῶν μπέηδων, τό δέ τμήμα της πού σήμερα αρχίζει από τό πρακτορείο λεωφορείων και τήν οικία Καραγιώργου και φθάνει στόν Λάκκο Μπέρκου ανήκε στόν Όσμάν μπέη, πού είχε εκεί μεγάλο σεράγι του, μετά δέ τό 1860 πωλήθηκε από τόν γαμβρό του στους Στρατσιανίτες Μουσαίους και Λωλαίους. Άλλες δύο οικίες και δύο κήποι πού υπήρχαν εκεί και ανήκαν στήν οικογένεια Μπέρκου εκπλειστηριάσθηκαν τό 1892⁹.

8. *Πληροφορίες του 1878*. Ο Κονιτσιώτης έμπορος Νικόλαος Μπεκιάρης τό 1878 αιχμαλωτίσθηκε από 4 ληστάρχους και 60 ληστές στό σπίτι του, τό όποιο σήμερα ανήκει στους κληρονόμους Ί. Λυμπερόπουλου και βρίσκεται παραπάνω από τό νοσοκομείο, και όδηγήθηκε στό βουνά. Τό βιβλίο του «Τριάκοντα ήμερῶν αιχμαλωσία και συμβίωσις μετά ληστῶν» περιέχει, μεταξύ άλλων, τίς μεταφερόμενες έδῶ σπάνιες τοπογραφικές πληροφορίες: για τήν διαδρομή από τό σπίτι του στό Παλιοχώρι μέχρι τόν λάκκο Μπέρκου και αντιστρόφως και για τήν διαδρομή από τόν λάκκο αυτόν μέχρι τήν Κόκκινη Παναγιά στό Σέρβενα.

Ένας από τους λησταρχους μου ειπε στό βουνό για τήν διαδρομή τῶν ληστῶν από τό έξωκλήσι Άγίας Παρασκευῆς μέχρι τό σπίτι μου: «Από Άγίαν Παρασκευήν εφθάσαμε εις τό Παλαιοχώρι, όπου, συναντηθέντες προς Βουρμπιανίτας εξερχομένους διά τό χωρίον των και πυροβοληθέντες, αντεπυροβολήσαμε και οὔτω, καταφανείς πλέον γενόμενοι, προέβημεν δρομαίως κατά τής οικίας σου» (σελ. 60-61). Άκουσα πυροβολισμούς από «τό μόλις πενήκοντα βήματα απέχον τής οικίας μου Παλαιοχώριον (πλατεϊαν κατά τήν βόρειον άκραν τής αγοράς» (σ. 8). Αργότερα πληροφορήθηκα τά εξῆς: «Οί λησταί, εκ του Παλαιοχωρίου, εύρέθησαν μετά εικοσι βήματα κάτωθεν τής οικίας, εν η κατώκει ο Γιούζμπασης... ειτα δέ, διαβάντες τόν διά τής αγοράς διερχόμενον ρυακα, κατέλαβον θέσιν τινά απέναντι, κάτωθεν και εντός του κήπου του Χρ. Γόγγα, αλλά δια τινά λόγον ο αξιωματικός οὔτος δέν εκρινε καλόν να πυροβολήση. Οὔτε δέ και εντός τής

8. Κόνιτσα, τ. 2014 223, Γκοῦτος, ό.π., τ. Α' 548-9.

9. Λυμπερόπουλος, Κόνιτσα, 2004 160-1, 168, 170, 167, ο ίδιος, εις Κόνιτσα, τ. 2006 167, Εύθυμίου, ό.π. 116, 124, 125.

οικίας του ταύτης ἔμεινε (τά σελαμλίκια τοῦ Γιαγιά μπέη), ἀλλά μετά τινα λεπτά, πόθεν διελθὼν, ἐθεάθη εἰς πάνυ κατάλληλον θέσιν εἰς τὸν κῆπον τοῦ Γεωργίου Ἰβρου, ἄγων καὶ τινὰς τῶν ὑπ' αὐτόν χωροφυλάκων, πέντε ἢ ἕξ τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἰδοὺ ἀντιμέτωπος πρὸς τοὺς ἀπέναντι παρά τὴν οἰκίαν τοῦ Παγουρτζῆ τεταγμένους ληστές, ὀπισθεν καὶ ἄνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ κήπου, περί τὸν πῆχυν ὑψουμένου τοίχου, περί τοὺς τέσσαρας δὲ πήχεις ἔχοντος τὸ ὅλον ὕψος ἔξωθεν, θεωρῶν καὶ προσβάλλων ὅλον τὸν δρόμον μέχρι τῆς αὐλαίας τῆς οἰκίας μου καὶ ἔτι ἀπωτέρω πρὸς τὰ κάτω, ὡς ὑπερκειμένης τῆς θέσεως ἦν εἶχε καταλάβει... Ὁ Γ. Ἰβρος θεωρεῖ μετ' ἀπορίας ἐκ τοῦ παραθύρου του καὶ ἐπὶ τέλους ὠμίλησεν, ἀλλ' ὁ Ρετζέπ ἀγᾶς ἐδήλωσεν ὅτι δέν συμφέρει νὰ καταστήσει χάσμιδες (ἀσπόνδους ἐχθρούς) τοὺς ληστές καὶ οὕτω ὀπισθοχώρησε μικρὸν καὶ ἐξηπλώθη ὑπὸ τὰς ροδανιάς» (σ. 11-12).

Οἱ ληστές καὶ ἐγώ, «ἐγγὺς τοῦ Παλαιοχωρίου ὄντες, βλέπω πλῆθος ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καθὼς καὶ ἀνωτέρω εἰς τὴν αὐλαίαν τοῦ Γιαγιά μπέη, ἔνθα, πρό ὀλίγου ἐλθὼν, εὐρίσκετο ἐντὸς καὶ ὁ ὑποδιοικητὴς μας (Καϊμακάμης), διακρίνω ὄπλα. Οἱ ὀπλοφόροι συμπολίται ὀθωμανοί, ἀπαρτίζοντες τὴν πολιτοφυλακὴν καὶ πρό τριῶν ἡδὴ μηνῶν ἐξασκούμενοι ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος, ἐπεδείξαντό μοι ἄκραν εὐπείθειαν ἐπὶ τῇ προσκλήσει μου “μὴ πυροβολήσει κανεῖς”, οἱ δὲ λησταὶ παρήλασαν ἐνώπιον αὐτῶν ἀνά ὀκτώ ἢ δέκα, πυροβολοῦντες εἰς τὸν ἀέρα καὶ σείοντες τὰ ξίφη, καὶ οὕτως ὅλως ἐλεύθεροι καταβαίνομεν εἰς τὸν παρά τὸ Παλαιοχώριον ρύακα» [Ρούβαλη] (σ. 11).

«Διερχόμεθα τὸν ρύακα [Μπέρκου] καὶ βαδίζομεν ἐνώπιον τῆς οἰκίας τοῦ Σέχη Χαμζᾶ, διευθυνόμενοι πρὸς τὴν Τοπόλιτζαν ἄνω τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς διὰ τῶν ἀγρῶν... Μετὰ πέντε λεπτά, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν θέσιν Μανδρῆκλι, ἔνθα ἐπίομεν ὕδωρ καὶ ἠνάψαμε σιγάρα» ... Ἐπειτα «ᾠδεύσαμε πρὸς τὸν Ἅγιον Γεώργιο, ἐδέησε δὲ νὰ διέλθωμεν αὐλακα καὶ διῆλθον αὐτόν ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ φρουροῦ ἵνα μὴ βραχῶ... Διελθόντες ἐπομένως τὴν Τοπόλιτζαν, ἠλλάξαμε διεύθυνσιν, λαβόντες τὴν φέρουσαν εἰς τὴν Παναγίαν τὴν Κονιτσιώτικην (ἐξωκκλήσιον ἀπέχον τρία τέταρτα τῆς Κονίτισης) καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸ δάσος» (σ. 12-13).

Ἐπιστρέφοντες στὴν Κόνιτσα «ἀπὸ Μάζι μετὰ ἀπὸ πορείαν μιᾶς ὥρας, διὰ τῆς ὀμαλῆς καὶ ἐπιπέδου ὁδοῦ, ἦλθομεν κάτωθεν τοῦ τεκέ Σέχι Χαμζᾶ. Ἀπὸ τοῦ παρακειμένου τῷ Παλαιοχωρίῳ ρύακος καὶ ἐντεῦθεν, ἡ ὁδὸς καὶ ἡ πλατεῖα ἡ καλουμένη Παλαιοχωρίου ἔβριθε ἀνθρώπων. Ἀνερχόμεθα τὴν ὁδόν, κατευθυνόμενοι εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Γ. Ἰβρου, ἐν ἣ κατέλυεν ὁ Κομαντάν πασαῶς, ἐλθὼν εἰς Κόνιτσαν πρὸς καταδίωξιν τῆς ληστείας. Διερχόμενοι ἐνώπιον τῆς οἰκίας μου ἐχαιρέτισα ἔφιππος τοὺς οἰκείους μου, ἔπειτα δὲ ἀφίππευσα εἰς τὴν αὐλήν τοῦ Γ. Ἰβρου» (σ. 85). Στὴν Κόνιτσα ὑπῆρχαν τότε: χουκιμέτι, χωροφυλακὴ, μέ γιούσμπαση καὶ ἀσκέρ Μελκιγέ (σ. 63) καὶ ζαπτιέδες ἄνω τῶν εἴκοσι (σ. 5).

Σημασία και αξία ενός Τυροκομείου

Στή σημερινή εποχή τῶν κοσμογονικῶν ἀλλαγῶν, τῶν γεωπολιτικῶν ἀνταγωνισμῶν καὶ ἀνακατατάξεων, τῆς ἀμφιλεγόμενης παγκοσμιοποίησης καὶ τῶν κοινωνικοπολιτικῶν μεταβολῶν, τὰ πάντα εἶναι δυνατὰ ἀλλὰ ἐνέχουν κινδύνους καὶ εὐκαιρίες ἐπίτευξης σκοπῶν καὶ στόχων.

Ἐτσι ἡ δημιουργία βιώσιμων ἐπιχειρήσεων παραγωγῆς ἀναγκαίων ἀγαθῶν δὲν ἀποτελεῖ ἔκπληξη.

Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἰδέα, σκέψη, τόλμημα ἴδρυσης καὶ λειτουργίας ἐνὸς συγχρόνου καὶ πρότυπου Τυροκομείου στὴν Κόνιτσα, ἡ ὁποία τώρα τὸ στερεῖται, σημαίνει ὄχι μόνον ἱστορικὴ ἀναγκαιότητα ἀλλὰ καὶ δυναμικὸ, ἐνεργητικὸ, ἄμεσο ἢ ἔμμεσο παράγοντα οἰκονομικῆς, τουριστικῆς, πολιτιστικῆς, πολυεπίπεδης ἀνάπτυξης (ἐκ συμπαθείας) τῆς Κόνιτσας, ἀναλογικὰ καὶ στὸ μέτρον τοῦ ἐφικτοῦ.

Ἡ δημιουργία μίας ἄρτιας οἰκονομικῆς Τυροκομικῆς ἐπιχείρησης, ὑψηλῶν προδιαγραφῶν, θὰ ἐπιδράσει μὲ ποικίλο τρόπο στὴν ἐνδυνάμωση καὶ στήριξη τοῦ πρωτογενοῦς, κτηνοτροφικοῦ τομέα, στὴν ποσοστιαία βελτίωση τοῦ Γεωργικοῦ Εἰσοδήματος, καθότι τὰ παραγόμενα προϊόντα γάλακτος καὶ κρέατος, ἔνεκα τῆς αὐξημένης ζήτησης αὐτῶν καὶ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ ὁμοειδῶν Γαλακτοκομικῶν ἐπιχειρήσεων, θ' ἀποκτήσουν ὑπεραξία.

Ἐπὶ πλεόν ἡ ἀσφαλῆς ἀξιοποίηση γάλακτος στὴν Τοπικὴ ἀγορὰ διασφαλίζει καὶ τὴ βιωσιμότητα τῶν κτηνοτροφικῶν ἐκμεταλλεύσεων.

Λειτουργία τοῦ ὑπὸ ἴδρυση Τυροκομείου στὴν Κόνιτσα μὲ ἀρχικὴ δυναμικότητα ἐπεξεργασίας ἴση, τουλάχιστον, μὲ τὴ συνολικὴ ἡμερήσια παραγωγή γάλακτος αἰγοπροβάτων καὶ ἀγελάδων τῆς ἐπαρχίας, μὲ προοπτικὴ ἐπέκτασης κτηριακῶν ἐγκαταστάσεων, μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ δυναμικότητας, πλαισιωμένου ἀπὸ ἔμπειρα καὶ ἱκανὰ στελέχη, τεχνολόγους ἢ ἐπιστήμονες, κατευοδοῦνται οἱ ἐπιχειρηματικοὶ καὶ ἀναπτυξιακοὶ στόχοι, ὅπως τὸ κέρδος, ἡ βελτίωση εἰσοδημάτων κτηνοτρόφων, ἡ σταδιακὴ, πολλαπλὴ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς ἐπαρχίας Κόνιτσας.

Ἡ ὀρθολογικὴ μ' ἐπιστημονικὸ τρόπο καὶ παραδοσιακὴ ἐμπειρία ἐπεξεργασία τῆς γαλακτοπαραγωγῆς καὶ ἡ παρασκευὴ ἐκλεκτῶν προϊόντων τυροκομίας, ἀνασύρει ἀπ' τὴν ἀφάνεια τὰ ξακουστὰ παραδοσιακὰ σκληρὰ καὶ μαλακὰ τυριά τῶν ὄρεινῶν κτηνοτροφικῶν κοινοτήτων Ἄετομηλίτσας, Φούρκας καὶ ἄλλων χωριῶν, διεκδικώντας ἐκ νέου τὴν ἀρμόζουσα, στὴν ἀγορὰ, πρώτη θέση καὶ τὶς προτιμήσεις τῶν καταναλωτῶν, κατοχυρώνοντας δίκαια, τὴν Ὀνομασία προέλευσης προϊόντος στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση.

Τὸ γεγονός καὶ μόνον ἀνάδειξης τῶν παλιῶν παραδοσιακῶν, ἐξαίρετων τυριῶν ὅπως τό:

Κόνιτσα

Μανούρι-Κεφαλοτύρι-Κασκαβάλι (κασέρι)-Φέτα αίγοπρόβια, ἀρκεῖ στή δικαιολόγηση ἴδρυσης ἐνὸς συστηματικοῦ Τυροκομείου στήν πόλη τῆς Κόνιτσας καί σ' ἐπιλεγμένη κοινοτική ἔκταση.

Φροντίδες ἀνάδειξης, διατήρησης, διάθεσης τῶν κλασικῶν αὐτῶν τύπων τυριῶν νὰ εἶναι ἴδιες μ' ἐκεῖνες τῶν ἄλλων πολιτιστικῶν δράσεων (παραδοσιακῶν χορῶν, τραγουδιῶν, λοιπῶν ἐθίμων) νὰ τίθενται ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης καί νὰ χαρακτηρίζονται ἀπὸ ἐνδιαφέρον, ζέση, ἀγάπη γιὰ τὰ πολύτιμα αὐτὰ ἀγαθὰ.

Ἡ παραγωγή καὶ τοποθέτηση καὶ μόνον τῶν τυριῶν αὐτῶν στὶς προθῆκες τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, διαμορφώνει τὸ νέο ἀναπτυξιακὸ περιβάλλον στήν Κόνιτσα καὶ ἀποτελοῦν πόλο ἑλξης ἐπισκεπτῶν τῆς χώρας, ἐραστῶν τῆς ωραίας Φύσης καὶ τῶν ἐξαιρετικῶν γεύσεων.

Τὰ ἄριστα, ποιοτικὰ καὶ γευστικά, παραδοσιακὰ τυριὰ διασφαλίζονται ἀπὸ τὶς εὐνοϊκῆς, κατάλληλες φυσικῆς καὶ κλιματολογικῆς συνθήκες καὶ τὴ μοναδική, πολυποίκιλη σύνθεση χλωρίδας, τῶν ὄρεινῶν (ἀλπικῶν), ἡμιορεινῶν, πεδινῶν βοσκοτόπων.

Αὐταπόδεικτη λοιπὸν ἡ ἀξία, σημασία καὶ Ἀναγκαιότητα Ἰδρυσης Τυροκομείου κατὰ προτίμηση ἰδιωτικῆς ἢ συνεργατικῆς μορφῆς μὲ κρατικὴ ὑποστήριξη, ποὺ θὰ δράσει ὡς καταλύτης στήν πολύπλευρὴ ἀνάπτυξη οἰκονομίας Κόνιτσας.

Τὰ μεσομακροπρόθεσμα κέρδη εἶναι φανερά τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ Κόνιτσα καθημερινά, οἰκονομικὰ καὶ πληθυσμιακὰ φθίνει, ὅταν ἄλλα ἰσοδύναμα ἢ μικρότερα χωρία λειτουργοῦν καὶ ἀξιοποιοῦν τὸ πλεονέκτημα δύο ἢ τριῶν τυροκομείων, παράγοντας καὶ διαθέτοντας τὰ τοπικά, ἐπώνυμα προϊόντα τους, κατέχοντας μερίδια στή ἀγορὰ τῶν τυριῶν.

Καιρὸς νὰ ἐνεργοποιηθῇ ἡ σκέψη, ν' ἀφυπνιστῇ ἡ κοινωνία καὶ μὲ ἐνεργοὺς τοπικοὺς παράγοντες ν' ἀναζητήσουν ἀναπτυξιακὰ προγράμματα, ἀφοῦ πρῶτα ἀπαλλαγοῦν ἀπ' τὴ μὴ καρποφόρο καὶ φθοροποιὸ ἀδράνεια κηρύσσοντας τὴν ἔναρξη τοῦ ἀγῶνα ἀνάκτησης τοῦ χαμένου χρόνου, μὲ παραγωγικῆς ὠφέλιμες δράσεις.

Τὰ μέλη τῆς νέας ἀγωνιστικῆς καὶ προοδευτικῆς γενεᾶς ἃς ἠγηθοῦν τῆς ἐπαναστατικῆς πορείας καὶ τὰ ἱκανότερα ἐξ' αὐτῶν, στὸν τομέα τους ἃς συντρίψουν τὰ δεσμὰ τῆς ἀναποφασιστικότητος, ἀξιολογώντας ὅλους τοὺς εὐνοϊκοὺς ἢ ὄχι παράγοντες γιὰ τὴ σκοπιμότητα καὶ βιωσιμότητα νέων ἐπιχειρήσεων καὶ στήν προκειμένη περίπτωση τῆς Τυροκομικῆς ἐπιχείρησης, στήν Κόνιτσα, παραγωγῆς ἐκλεκτῶν καὶ φημισμένων παραδοσιακῶν ἀλλὰ καὶ ἄλλων τύπων τυροκομικῶν προϊόντων ὀνομασίας προέλευσης τῆς περιοχῆς Κόνιτσας.

Ἄς διαφυλαχτοῦν καὶ ἀναπαραχτοῦν οἱ τύποι τυριῶν:

Μανούρι-Κεφαλοτύρι-Κσκαβάλι (κασέρι)-Φέτα

προτοῦ χαθεῖ καὶ ἡ παραδοσιακὴ τεχνικὴ παρασκευῆς αὐτῶν.

Ἀναβολὲς στὶς ἀποφάσεις, ἐπιπολαιότητες, ἀσυμφωνίες ἐταίρων, λειψὲς τε-

χνολογικές, έμπορικές γνώσεις, έφησυχασμός, άνικανότητες οδηγούν σε άποτυχίες, όμοιες με εκείνες τής δεκαετίας 1970, όταν τò μοναδικό, σύγχρονο τής έποχής του, συνεταιριστικό Τυροκομείο Κόνιτσας, άνέστειλε τή λειτουργία του, διαλύθηκε και έκποιήθηκε με ζημία ή περιουσία του.

Άπαιτείται έργασία, όργάνωση και όχι άδράνεια και όκνηρία.

Έκτοτε τή σκυτάλη λειτουργίας άνέλαβαν για μικρό χρονικό διάστημα δύο ή τρία μικρά Τυροκομεία οίκογενειακής μορφής και δυναμικότητας και με τή σειρά τους παραχώρησαν τή θέση στη Γαλακτοβιομηχανία «ΔΩΔΩΝΗ» Α.Ε. ή όποία στέρησε τις δυνατότητες ιδιωτικής δραστηριοποίησης στο Γαλακτοκομικό χώρο.

Στή σημερινή έποχή τής πληροφορικής και εξέλιξης τής Τεχνολογίας, με δυνατότητες και προοπτικές ύπαγωγής Έπενδύσεων σε χρηματοδοτούμενα και έπιδοτούμενα προγράμματα και με ίκανή διαφήμιση, αίρονται τὰ όποια έμπόδια στο δρόμο άνάπτυξης και τής προόδου, άρκει στην κάθε Τεχνοοικονομική μελέτη νά διερευνώνται οί λεπτομέρειες και οί συντελεστές έπιτυχίας και βιωσιμότητας.

Ταυτόχρονα με τή λειτουργία του Τυροκομείου, ένεργοποιούνται και άλλες άνάλογες και παράλληλες δορυφορικές, έμπορικές, έπαγγελματικές δραστηριότητες που συμβάλλουν με τή σειρά τους στη σταδιακή άνάκαμψη τής Οίκονομίας.

Η έπιτυχία μιās Τυροκομικής Έπιχείρησης είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων με σημαντικότερο τόν κατάλληλο Φορέα, κατά προτίμηση Ίδιώτη, υπεύθυνο, διορατικό, όργανωτικό, δραστήριο, άφοσιωμένο, με πανεπιστημιακές ή τεχνολογικές άνωτέρων Σχολών, γνώσεις.

Μεγαλύτερες πιθανότητες έπιτυχίας στο χώρο αυτό έχουν όσοι είναι νέοι, με ίκανή κτηνοτροφική βάση, σχετικά ίδια κεφάλαια, έμπειρία στην παραγωγή και έμπορία τών Τυροκομικών προϊόντων όλων τών ειδών. Προέχει ή προσεκτική έρευνα για τήν έξασφάλιση τοπικού γάλακτος.

Παρά ταυτα, κορωνίδα όλων παραμένει ό ζήλος και ή ΑΓΑΠΗ για τήν έπιχείρηση, τήν πρόοδο της και τή διασφάλιση τής ποιότητας και Όνομασίας προέλευσης προϊόντος ώστε νά μπορούν οί άνθρωποι ν' άπολαμβάνουν ευχάριστα τὰ άγαθά τής ποιότητας και τής γεύσης όλων τών προϊόντων γάλακτος, σε μιὰ περιοχή ίκανοποιητικής Οίκονομικής κατάστασης με συμμετοχή του Τυροκομείου.

Η υπεύθυνη πολιτεία έχει υποχρέωση νά ένημερώνη τακτικά τήν κοινωνία για τὰ διάφορα άναπτυξιακά προγράμματα και τις προϋποθέσεις ένταξης σ' αυτά τών έπενδυτικών σχεδίων ένδιαφερόμενων πολιτών.

Συμπερασματικά, ή πολιτεία σὰ μάνα πρέπει νά συμπαραστέκεται ένεργά και με άγάπη, νά άγαπά τὰ παιδιά-έπενδυτές της, βοηθώντας τήν άποκατάστασή τους στον ένεργό, παραγωγικό χώρο.-

Γεώργιος Μαυρογιάννης

ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ

Μπορούσε ο ελληνικός στρατός να επιχειρήσει στον Πόντο;

του Ηλία Ανδρέου

Το επιχείρημα συζητείτο (σχετικά χαμηλόφωνα) και παλιά, αλλά τα τελευταία χρόνια διατυπώνεται με σεντόρεια φωνή: ο Βενιζέλος «εγκατέλειψε» τον Πόντο και τέλεσε προδοσία εναντίον των Ελλήνων αυτής της περιοχής. Ακόμη και εάν δεν έστελνε μεγάλες στρατιωτικές δυνάμεις, είχε τη δυνατότητα να ενισχυσει τους Ποντίους και δεν θέλησε να το κάνει. Το ίδιο προδοτική κρίνεται και η στάση των επόμενων αντιβενιζελικών κυβερνήσεων.

Ο πόνος της απώλειας είναι κάτι το απολύτως κατανοητό και εξηγήσιμο. Και η απώλεια στον Πόντο έγινε, στις περισσότερες περιπτώσεις, με πραγματικά φρικιαστικό τρόπο και με ανείπωτη οκληρότητα. Οι δύο συγγραφείς αυτού του βιβλίου έχουν προσεγγίσει τον πόνο της ποντιακής μνήμης, ο ένας από αυτούς μάλιστα έχει και ποντιακή ρίζα. Ωστόσο, η επιστημονική έρευνα έχει τις δικές της αξιώσεις, απαιτήσεις, ακόμη και επιταγές. Όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή του βιβλίου, ο πόνος είναι κάτι που οφείλουμε να καταλάβουμε και να σεβαστούμε. Δεν δικαιούμαστε όμως να του επιτρέψουμε να υπαγορεύσει το επιστημονικό μας συμπέρασμα. Η άποψη ότι ο ελληνικός στρατός, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, θα μπορούσε να αναλάβει μεγάλης κλίμακας επιχειρήσεις στον Πόντο καταρρίπεται από τα θεμελιώδη στρατη-

γικά και στρατιωτικά δεδομένα.

Από τη μια πλευρά, συζητείται το εάν ήταν αναπόφευκτη η ήττα της Ελλάδας στην Ιωνία, δηλαδή στη Δυτική Μικρά Ασία, με το επιχείρημα ότι οι δυνάμεις του ελληνικού κράτους δεν έφταναν για την ανάληψη ενός τέτοιου αγώνα. Ωστόσο, εάν συζητούμε -όπως έγινε πιο πάνω- ότι πιθανώς δεν μπορούσε στρατιωτικά το κράτος να επιχειρήσει στη Δυτική Μικρά Ασία, είναι δυνατόν να υποθέτουμε ότι θα μπορούσε να αναλάβει έναν παράλληλο, εξ ίσου μεγάλο αγώνα, στην Ανατολική; Ο ίδιος ο Βενιζέλος, προφανέστατα, δεν θεωρούσε την ήττα στη Σμύρνη αναπόφευκτη: γι' αυτό ανέλαβε το εγχείρημα. Αλλά σε καμία περίπτωση δεν θα διασπούσε τις περιορισμένες δυνάμεις του σε δύο εντελώς διαφορετικές κατευθύνσεις, την Ιωνία και τον Πόντο - και με τον όρο «δυνάμεις» εδώ νοούνται και οι στρατιωτικές και οι οικονομικές και οι διπλωματικές. Ο Βενιζέλος διακρινόταν -όπως αναφέρθηκε και παραπάνω- για μια κυριολεκτικά «ναπολεόντεια» στρατηγική: όλες οι διαθέσιμες δυνάμεις του έπρεπε να πέσουν σε ένα σημείο, τόσο σημαντικό που θα επέφερε τη στρατηγική νίκη, η οποία θα καθόριζε και τις εξελίξεις στα υπόλοιπα πεδία/μέτωπα. Δεν μπορούσαν να γίνουν παρεκκλίσεις. Το ίδιο έκανε ο Βενιζέλος όταν έπρεπε να επιλέξει Θεσσαλονίκη ή Μοναστήρι,

όταν έπρεπε να επιλέξει Πόλη ή Σμύρνη. Το να συζητείται σοβαρά από κάποιον ότι ο Βενιζέλος θα εμπλεκόταν στρατιωτικά, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, στον Πόντο, την ώρα που έπαιζε τη μοίρα του έθνους στην Ιωνία, αποκαλύπτει απλούς-στατα ότι ο συζητών έχει με τρόπο απόλυτο αποτύχει να καταλάβει τον Βενιζέλο, τη στρατηγική του, την τακτική του και τον τρόπο με τον οποίο αντιμετώπιζε τον κόσμο και τη ζωή. Σε κάθε περίπτωση, η απάντηση σε αυτό το επίπεδο είναι απλή: οι ελληνικές δυνάμεις μπορεί να έφθαναν για τον αγώνα για τη Σμύρνη, αλλά σε καμία περίπτωση δεν είναι λογικό να λέγεται ότι θα έφθαναν για έναν αγώνα και για τη Σμύρνη και για την Τραπεζούντα.

Πέρα όμως από τη διαθεσιμότητα και την επάρκεια των στρατιωτικών, οικονομικών και διπλωματικών δυνάμεων, η εξέταση ενός στρατιωτικού ερωτήματος, εάν θέλει να είναι σοβαρή, πρέπει να περιλάβει τη συνεκτίμηση και άλλων παραγόντων. Πόσο εφικτό ήταν -και ανεξαρτήτως ακόμη των στρατιωτικών συσχετισμών- να αναληφθεί αυτός ο αγώνας; Η απάντηση μπορεί να βρεθεί με μια ματιά στον χάρτη της Τουρκίας, ακόμη και της σημερινής. Η απόσταση από το Ουσάκ (όπου βρισκόταν ο στρατός το 1920) στο Αφιόν Καραχισάρ είναι 118 χιλιόμετρα, ενώ η απόσταση από το Ουσάκ έως την Άγκυρα είναι 327 χιλιόμετρα (σχεδόν τριπλάσια) - η απόσταση δηλαδή που δεν μπόρεσε να καλύψει ο ελληνικός στρατός ρίχνοντας όλες τις δυνάμεις του το 1921. Η απόσταση από το Ουσάκ έως την Τραπεζούντα είναι 917 χιλιόμετρα,

οκτώ φορές μεγαλύτερη από όσο η απόσταση Ουσάκ-Αφιόν, τριπλάσια σε μήκος από όσο η απόσταση Ουσάκ-Άγκυρας, την οποία (ας ξαναλεχθεί) δεν μπόρεσε να καλύψει ο ελληνικός στρατός ρίχνοντας όλες τις δυνάμεις του το 1921.

Αντιλαμβανόμαστε ότι, μετά την κυπριακή εμπειρία του 1974, επισημάνσεις που κάνουν λόγο για «μεγάλη απόσταση» και «αδυναμία δράσεως» μπορεί να προκαλέσουν την αντίδραση κάποιων παρατηρητών, περιλαμβανομένων ακόμη και συναισθηματικά φορτισμένων αντιδράσεων. Και αυτές οι συναισθηματικές φορτίσεις είναι κατανοητές και σεβαστές. Αλλά με όρους επιστημονικής μελέτης οι ερευνητές είναι υποχρεωμένοι να διαπιστώσουν την πραγματικότητα, η οποία, εδώ που τα λέμε, δεν είναι κρυφή, είναι μάλλον κραυγαλέα: αρκεί ένας απλός χάρτης για να φανεί σε όλες τις διαστάσεις της. Είναι ανεδαφικό να συζητείται περίπτωση ενέργειας του πεζοπόρου ελληνικού στρατού του 1919-22 σε τέτοιες αποστάσεις, και ακόμη πιο ανεδαφικό να συζητείται η διαίρεσή του, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, και η μη συγκέντρωση όλων των πόρων του στο κύριο μέτωπο που θα έκρινε την έκβαση του αγώνα. Το παιχνίδι «παίχθηκε» και αποφασίστηκε στην Ιωνία, και όχι στον Πόντο- και τα αισθήματα δικαιοσύνης είναι κατανοητά και σεβαστά, όχι όμως στρατηγικά και στρατιωτικά αποτιμήσιμα. Τα έντονα αισθήματα είναι κάτι που αντιλαμβανόμαστε και σεβόμαστε, είμαστε όμως υποχρεωμένοι από τις επιταγές της επιστήμης να πούμε αυτό που βλέπουμε. Και όχι κάτι άλλο, για να φανούμε αρεστοί.

Τριήμερο εκδηλώσεων στην Κόνιτσα με τον τίτλο «Γιατί 'ναι μαύρα τα βουνά»

Χορηγός της ΣΤΕΓΗΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΩΝΑΣΗ και διοργανωτή τον βραβευμένο με Γκράμμι, παραγωγό και συγγραφέα Christopher King πραγματοποιήθηκαν μουσικές εκδηλώσεις στην Κόνιτσα 9-11 Ιουνίου. Σε ένα ήσυχο περιβάλλον, στον χώρο του ιστορικού αρχοντικού της Χάμκως (μάνας του Αλή πασά), τον κατάλληλο φωτισμό και το φωτεινό αερόστατο-μπάλονι πάνω από τον πύργο του σεραγιού, το πλήθος των θεατών-ακροατών απόλαυσε ένα εξαιρετικό τριήμερο.

Οι εκδηλώσεις άρχισαν την Παρασκευή 8.30 μ.μ. με έναν σύντομο χαιρετισμό του Δημάρχου κ. Ν. Εξάρχου και του κ. King που είναι συλλέκτης παλιών δίσκων γραμμοφώνων (78 στροφών). Ακούστηκαν διάφορα τραγούδια προπολεμικής εγγραφής από Ήπειρο και Μακεδονία. Πολυφωνική Χορωδία από την Πολύτσιανη (Ισοκράτισσες) τραγούδησε και χόρεψε παραδοσιακά τραγούδια. Κατόπιν ο δικός μας Κώστας Καραπάνος και Aurel Qino, από Κορυτσά, ένα βιολιστικό ντουέτο ενθουσίασαν τον κόσμο με το εξαιρετικό τους παίξιμο.

Το πρόγραμμα της πρώτης μουσικής βραδιάς έκλεισε με προβολή του ντοκιμαντέρ «Pericles in America» 1988 του Αμερικανού John Cohen (για τον Περικλή Χαλκιά, πατέρα του Πέτρου Λούκα).

Το Σάββατο βράδυ ο Christopher King συνέχισε την αφήγηση «Γιατί 'ναι μαύρα τα βουνά» παίζοντας 78άρια από μουσικές κουλτούρες νότιων Βαλκανίων.

Ακολούθησε το Μουσικό σχήμα «Νέγρος του Μοριά και Odydoze (ελληνικό χιπ χοπ και τραπ με samples από 78άρια που ικανοποίησε τους νέους και χόρεψαν με την «ψυχή τους».

Στη συνέχεια το συγκρότημα από τη Λούσνια (Κεντρική Αλβανία) Vasil Zik και The Soul

of Muzeqe με κλαρίνο, ακορντεόν, ντέφι, τραγούδι έπαιξε τραγούδια της περιοχής.

Η βραδιά έκλεισε με την βωβών προβολή ταινιών των αδελφών Μανάκια. Οι αδελφοί Ιωάννης και Μιλτιάδης Μανάκη ή Μανάκια κατάγονταν από την Αβδέλλα Γρεβενών και εργάστηκαν στο Μοναστήρι (Μπιτόλια) (πρωτοπόρων κινηματογραφιστών των Νοτίων Βαλκανίων, 1905-1912). Την προβολή προλόγισε ο Atanas Chuposki, Επικεφαλής κινηματογραφολόγος της Ταινιοθήκης της Δημοκρατίας Β. Μακεδονίας.

Την πολύωρη προβολή παρακολούθησαν με ενδιαφέρον όλοι οι παρευρισκόμενοι γιατί παρουσίαζε σκηνές από διάφορες εκδηλώσεις του παρελθόντος: αγροτική, κτηνοτροφική ζωή, παρελάσεις Τούρκων στα Βαλκάνια κ.λπ.

Την τρίτη και τελευταία βραδιά, μετά τη σύντομη αφήγηση του Κίνγκ, η Ρομά μουσικός Baisa Anifovska από το Μπέρεβο Β. Μακεδονίας και το σύνολό της ερμήνευσαν chalgia (αστική μουσική) και παραδοσιακή μουσική των χωριών της Β. Μακεδονίας.

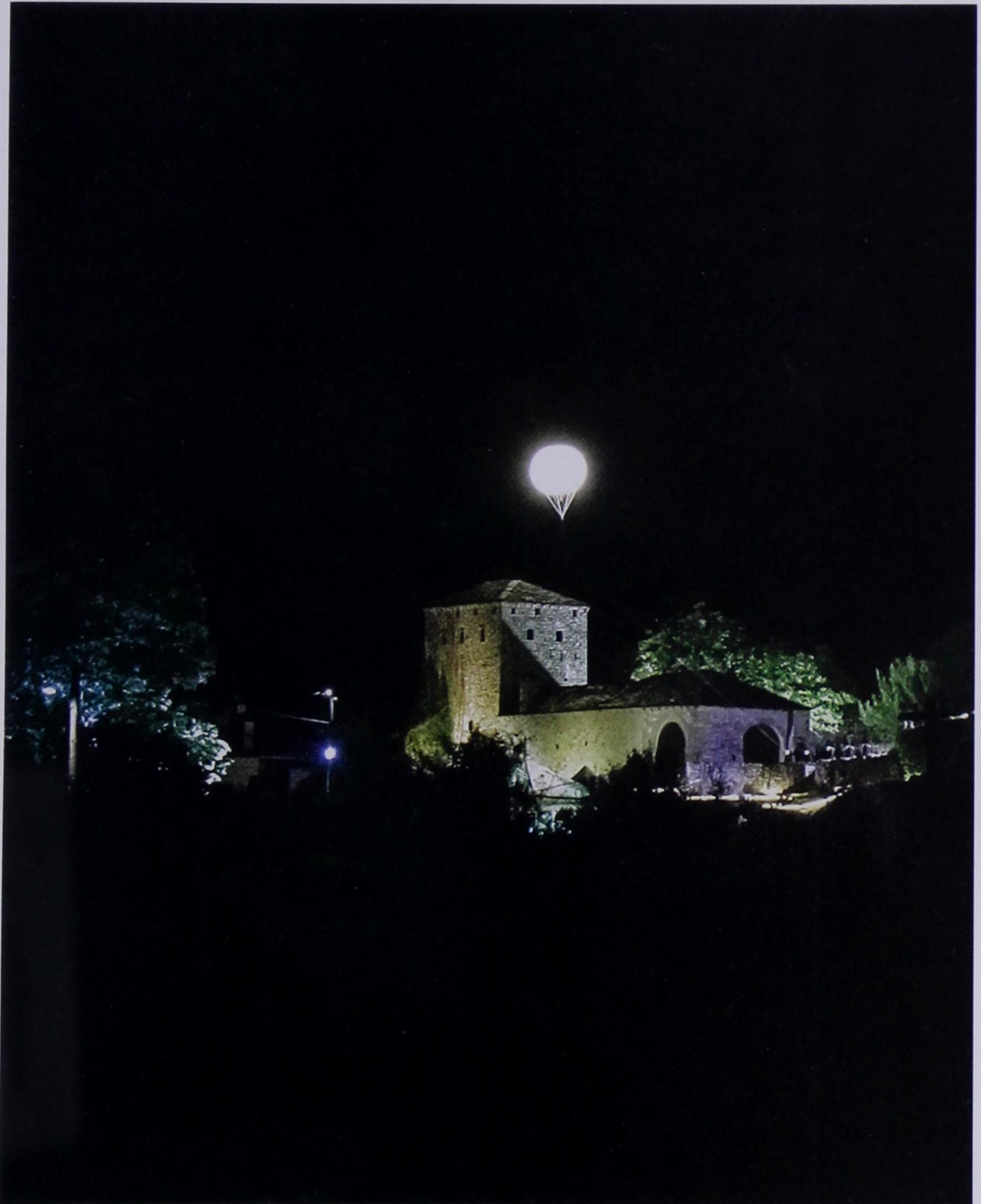
Η Βαίσα, κατά τη γνώμη μας, «έκλεψε την παράσταση», αφού άρχισε να παίζει κλαρίνο και συνέχισε με ταμπουρά, βιολί, γκάιντα και τραγούδι αποσπώντας δίκαια τα παρατεταμένα χειροκροτήματα των ακροατών και τον ενθουσιασμό αρκετών που σηκώθηκαν να χορεύουν αρκετή ώρα.

Τις εκδηλώσεις έκλεισε η «Εβρίτικη Ζυγιά» με παραδοσιακή μουσική και τραγούδια της Θράκης.

• Στα πλαίσια των εκδηλώσεων, στις 10/6 το πρωί, πραγματοποιήθηκε εργαστήριο πολυφωνικού τραγουδιού με τις «ισοκράτισσες» και τη συμμετοχή πολλών τραγουδιστών, στην πλατεία της παλιάς Αγοράς.

**Φωτογραφικό πανόραμα από τις θερινές
εκδηλώσεις του Δήμου Κόνιτσας**

(Φωτ.: Π. Τ. Σ.- Π. Τ. & άλλοι)

Kóvvoa

Kóvva

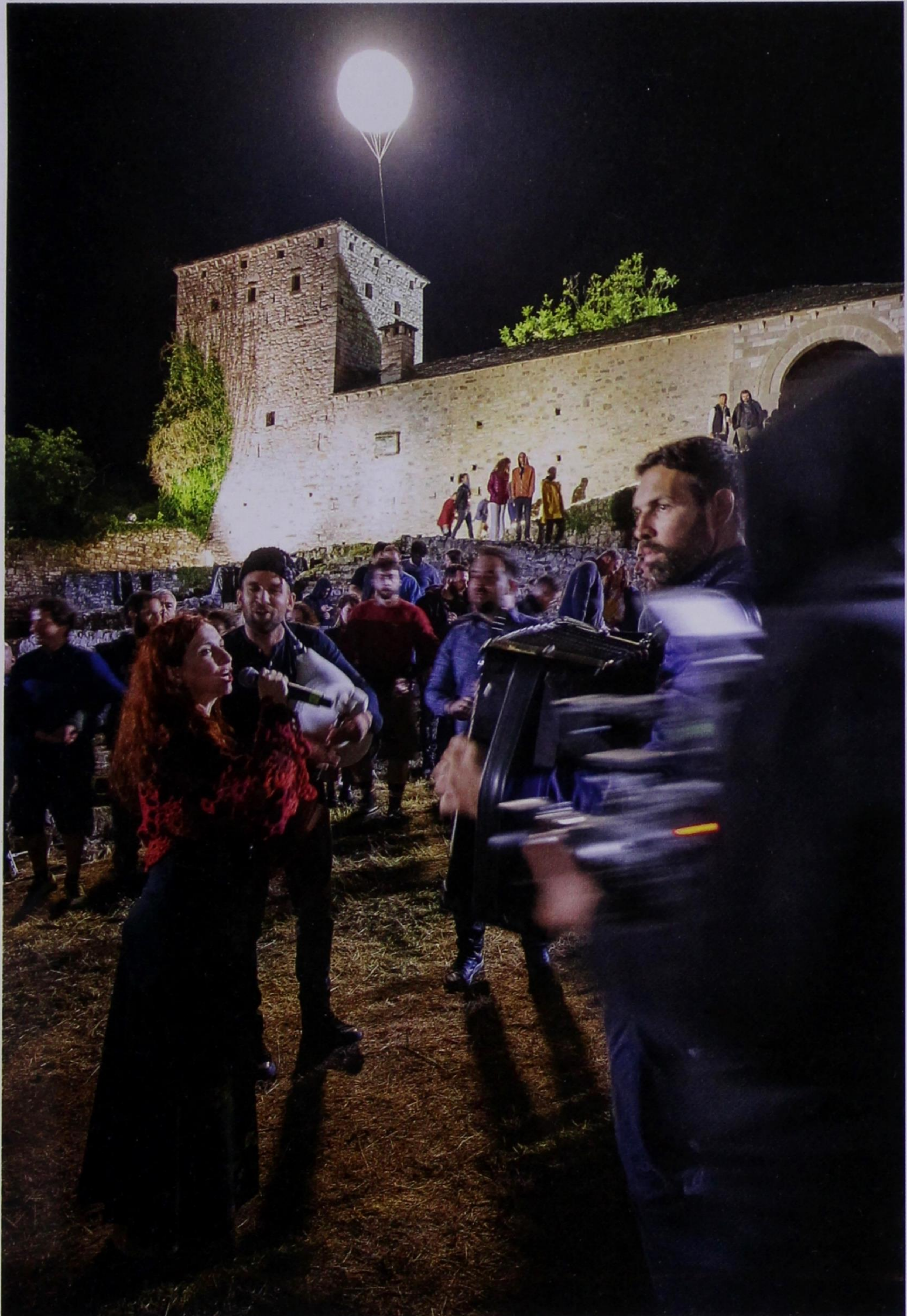

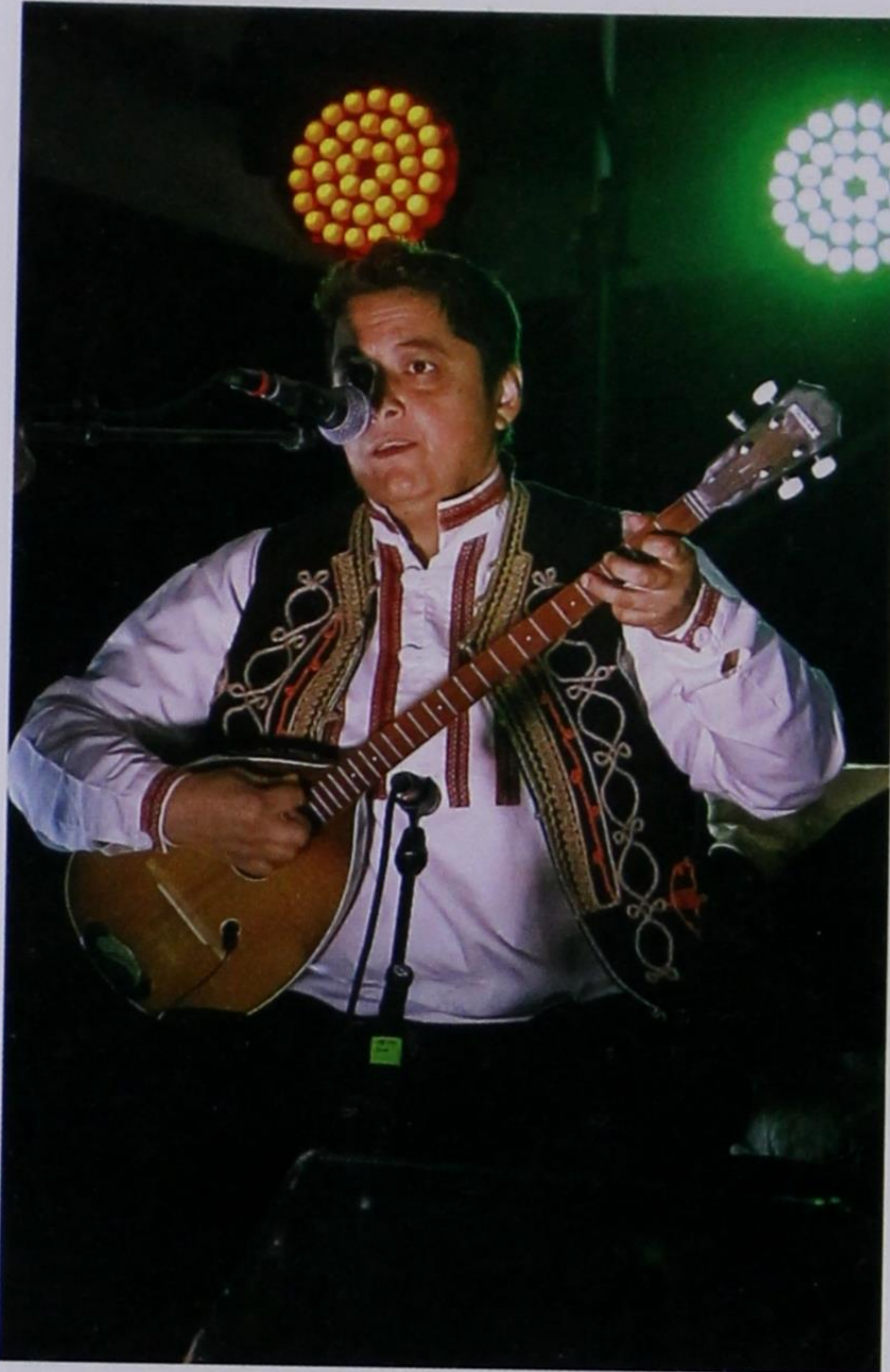

Kóvva

Körvta

Κόρυθα

Κόρυθα

Η ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΚΑΙ 12 ΑΠΟ ΤΑ ΓΥΡΩ ΤΗΣ ΧΩΡΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

**1. ΑΡΙΣΤΗ 2. ΤΣΕΡΒΑΡΙ 3. ΒΗΣΣΑΝΗ 4. ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ 5. ΒΟΣΤΙΝΑ
6. ΦΡΑΣΤΑΝΑ 7. ΤΣΑΡΑΠΛΑΝΑ 8. ΛΕΣΚΟΒΙΚΙ 9. ΓΡΑΜΜΟΣΤΑ
10. ΜΠΟΡΜΟΤΣΙΚΟ 11. ΣΑΜΑΡΙΝΑ 12. ΒΩΒΟΥΣΑ.**

ΧΑΡΙΛΑΟΣ Γ. ΓΚΟΥΤΟΣ

Με τον πιο πάνω τίτλο κυκλοφόρησε πρόσφατα το τελευταίο βιβλίο, με αναφορά στην Επαρχία Κόνιτσας και 13 χωριά, του τακτικού συνεργάτη της «ΚΟΝΙΤΣΑ» κ. Χαρίλαου Γ. Γκούτου.

Το βιβλίο τυπώθηκε στην Αθήνα το 2023 από τις εκδόσεις «Λειμών» και έρχεται σα συνέχεια τεσσάρων άλλων βιβλίων – τόμων που προηγήθηκαν με περιεχόμενο την τοπική μας ιστορία. Αυτά είναι: «Η Επαρχία Κόνιτσας και η Μόλιστα επί Τουρκοκρατίας» 2023, (σελ. 288), «Οικισμοί της Επαρχίας Κόνιτσας», τ. Α' (2015, σελ. 140), «Από την ιστορία της επαρχίας Κόνιτσας», τ. Α' (2017, σελ. 569), «Από την ιστορία της Επαρχίας Κόνιτσας», τ. Β' (2021, σελ. 430). Στις 1327 αθροιστικά σελίδες, αν προσθέσουμε και τις 400 περίπου του παρόντος, ξεπερνάμε αισίως τις 1760, κάτι που προΐδεάζει για τον πολλαπλάσιο αριθμό ωρών που χρειάστηκαν για την αναζήτηση, την ανεύρεση, την ταξινόμηση, την αξιολόγηση και τη δημοσίευση των ποικίλου περιεχομένου πληροφοριών.

Για κάθε σύγχρονο ή μελλοντικό μελετητή – ερευνητή της ιστορίας της ευρύτερης περιοχής της Κόνιτσας το έργο του κ. Γκούτου αποτελεί και θα αποτελεί πολυτιμότερη πηγή, όχι μόνο για τις πληροφορίες αυτές καθαυτές, αλλά κυρίως για τον επιστημονικό τρόπο εξέτασης, συσχέτισης και σύνθεσής τους.

Ο Χ. Γκούτος, ομ. Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου, γέννημα – θρέμμα της επαρχίας Κόνιτσας (γεν. Γανναδιό, 1941), με συνεχή παρουσία στις σελίδες του περιοδικού μας, δε χρειάζεται ιδιαίτερη παρουσίαση. Είναι βέβαιο ότι οι αναγνώστες μας, ιδίως οι παλαιότεροι, τον γνωρίζουν πολύ καλά.

Όμως, για μια πληρέστερη ενημέρωση των νεότερων ή νέων αναγνωστών μας ή αυτών που οι επαγγελματικές ή άλλες ανάγκες τους κρατούν μακριά από την Κόνιτσα, σημειώνουμε ότι ο κ. Γκούτος είναι ένας καταξιωμένος επιστήμονας, που στην επαγγελματική του πορεία άφησε χνάρια διακριτά.

Ενδεικτικά: Με ειδίκευση στο Εργατικό Δίκαιο και την Ιστορία του, εκλέχτη-

κε διαδοχικά σε όλες τις βαθμίδες του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού του Παντείου Πανεπιστημίου (1974 – 2008). Ως δικηγόρος άσκησε τη δικηγορία στην Αθήνα (1971 – 2004). Το συγγραφικό του έργο, που κατά κύριο λόγο αναφέρεται στο Εργατικό Δίκαιο και την Ιστορία του πλουσιότατο (14 βιβλία που ξεπερνούν τις 3.300 σελίδες και 150 τουλάχιστον μελέτες – άρθρα).

Πέραν, όμως, των καθαρά επαγγελματικών υποχρεώσεων και αναζητήσεων, ο κ. Γκούτος για 60 και πλέον χρόνια ψάχνει, καταγράφει και αξιολογεί πληροφορίες, γραπτές κατά κύριο λόγο, για την επαρχία της Κόνιτσας, που φτάνουν μέχρι την απαλλαγή της από τον τουρκικό ζυγό (1913), ενίοτε και μέχρι το 1940.

Η αναζήτηση των όποιων πληροφοριών, η διασταύρωση και η αξιολόγησή τους, περαιτέρω δε η συσχέτισή τους με γεγονότα γειτονικών περιοχών, δεν είναι ένα έργο εύκολο, που δεν απαιτεί κάτι πέραν της διάθεσης χρόνου, μια διάσταση καθόλου ευκαταφρόνητη. Απαιτεί κριτική ματιά και ικανότητα διάκρισης του ουσιώδους από του εκουσιώδους. Πέραν δε του χρόνου, του μόχθου και των ικανοτήτων, η συγκεκριμένη προσπάθεια συνεπάγεται και δαπάνη, που μόνο η αγάπη για το αντικείμενο και η ικανοποίηση προσφοράς στον γενέθλιο τόπο μπορεί να παραβλέψει.

Με τις γενικές λίγο-πολύ αυτές σκέψεις και διαπιστώσεις, ας δούμε πως ο συγγραφέας μας δομεί το υλικό του στο βιβλίο που παρουσιάζουμε.

Κατ' αρχήν μια ουσιαστική διαφορά,

σε σχέση με τα προηγούμενα βιβλία, που προαναφέρθηκαν, είναι ότι εδώ καταχωρούνται και πληροφορίες για περιοχές πέριξ της επαρχίας Κόνιτσας. Πράγμα καθόλου τυχαίο, αφού, όπως σημειώνει στον Πρόλογό του ο κ. Γκούτος «Η συσχέτιση των ιστορικών γνώσεων που αφορούν σε μια επαρχία, με τις ιστορικές πληροφορίες που έχουμε για τις περιοχές που περιβάλλουν την επαρχία αυτή, αποκαλύπτει, μεταξύ άλλων, τις συγχρονικές ομοιότητες και ανομοιότητες που εμφάνισαν αφ' ενός τα αίτια και αιτιατά των ιστορικών εξελίξεων στους συσχετιζόμενους τόπους και αφ' ετέρου η πολιτιστική φυσιογνωμία και η πρόοδος εκάστου των τόπων τούτων ... (σελ. 9-10).

Κάποιες πληροφορίες για τους γείτονες μπορεί ν' αποτελέσουν αφορμή για νέες αναζητήσεις, αλλά και τη βάση για επιβεβαίωση ή συμπλήρωση κενών της δικής μας ιστορικής διαδρομής, στην προκειμένη περίπτωση της Επ. Κόνιτσας. Ο λαός λέει «ό,τι ακούς στη γειτονιά σου πρόσμενέ το στη γωνιά σου». Υποθετικά, λοιπόν, αλλά βάσιμα, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι κάποια γεγονότα (ληστείες, πανδημίες κ.ά.), που καταγράφονται σε γειτονικούς χώρους, σε μεγαλύτερη ή μικρότερη έκταση συνέβησαν και στην Επ. Κόνιτσας.

Το ποικίλου περιεχομένου και μεγάλης έκτασης πληροφοριακό υλικό του ανά χείρας», βιβλίου (404 σελίδες) κατανέμεται σε 4 κεφάλαια.

Το 1ο Κεφ. (σελ. 17-145) περιλαμβάνει πληροφορίες για την Επ. Κόνιτσας, που κατανέμονται σε 15 ενότητες: 1.

Αγαθοεργίες μονών 2. Τοπικές επισκοπές και μητροπόλεις 3. Επίσκοπος Βελγίας στην περίοδο 1762-1839 4. Κοινοπραξίες σε τρεις μονές 5. Επιδημία πανούκλας στην περίοδο 1814-1822 6. Δύο άγνωστες επιστολές των ετών 1805 και 1854 7. Δικαιοπρακτικά έγγραφα στο Γανναδιό (1827-884) 8. Συμφωνητικό κληρονομιάς, 1862. 9. Αντάρτες και ληστές (1872-1912) 10. Ονόματα οικοδόμων χαραγμένα σε έργα τους (1779-1910) 11. Το βιβλίο του Σ. Μαντά «Γεφυρογραφία της Πίνδου» 12. Βιβλίο ιστορίας της Στράτσιανης 13. Τα τρία χωριά της Μόλιστας 14. Κτήρια και τόποι στην παλιά Άνω Κόνιτσα 15. Δημώδης ποίηση για την Επ. Κόνιτσας.

Σχετικά με την πανούκλα (εν. 5, σελ. 54-55) σημειώνεται: «...Ο πληθυσμός της Ηπείρου μειώθηκε τότε κατά 17%, πολλοί κατέφευγαν σε ερημικές τοποθεσίες, άλλοι μετανάστευσαν, οι μετακινήσεις στους δρόμους ελέγχονταν, συστήθηκαν λοιμοκαθαρτήρια, γίνονταν λιτανείες, προσκομίζονταν λείψανα αγίων ...».

Στο 2ο Κεφ. (σελ. 145-303), με στόχο τη διευκόλυνση τη ιστορικής συσχέτισης της Επ. Κόνιτσας με τις 4 περιοχές που την περιβάλλουν (Ζαγορίου, Πωγωνίου, Λεσκοβικίου και Δυτ. Μακεδονίας), επιχειρείται μια πλήρης κατά το δυνατόν αφήγηση για το παρελθόν των 12 κυριότερων χωριών των περιοχών αυτών, όπως εμφανίζονται στον τίτλο του βιβλίου, με βάση τις αξιολογότερες βιβλιογραφικές πηγές.

Σε όλα αυτά τα χωριά καταγράφονται περίοδοι άνθησης και μαρασμού και

καταχωρούνται γεγονότα που συναντά κανείς και στην ιστορική διαδρομή της Κόνιτσας.

«Κατά τους αιώνες 17ο και 18ο, υπήρξαν πολλές περιπτώσεις κακοποίησης χωριών της Δυτ. Μακεδονίας και της Επαρχίας Κόνιτσας από κρατικά όργανα ή τσιφλικάδες που αυθαιρετούσαν ή από Αλβανούς ή Έλληνες ληστές ή κλεφταρματολούς ή από Αλβανούς που απαιτούσαν να τους δεχθούν τα χωριά ως έμμισθους προστάτες ή ως τσιφλικάδες ... (σελ. 256-257).

Οι «κακοποιήσεις» οδηγούσαν σε μετοικήσεις και αποδημίες, μεμονωμένες ή ομαδικές. Πολλοί απόδημοι, που πρόκοψαν και πλούτισαν σε διάφορους τόπους εγκατάστασής τους (Πόλη, παραδουνάβιες χώρες, Αυστρία κ.ά.), δεν ξεχνούν τον τόπο τους. Πέραν από την οικονομική ενίσχυση των οικογενειών τους, χρηματοδότησαν τη λειτουργία σχολείων και την εκτέλεση κοινωφελών έργων. Οι αγαθοεργίες των αποδήμων πάμπολλες. Υπήρξαν, βέβαια, και μελανά σημεία, όπως π.χ. αυτό που σημειώνεται στη σελ. 155 και αναφέρεται στο χωριό Αρτσίστα (Αρίστη): «Πολλοί χωριανοί ταξιδεύουν στη Σερβία, όπου πλουτούσι μεν κατά το μάλλον και ήττον, αλλά, συγχρωτιζόμενοι με τους εκεί, αποβάλλουσι σχεδόν παν εθνικόν αίσθημα».

Ίδια παρατήρηση σημειώνεται και στην περίπτωση του Ελαφότοπου (Τσερβάρι), σελ. 165 § 2.

Στο 3ο Κεφ. (σελ. 303-3610) εξετάζονται πληροφορίες για γεγονότα περιοχής Αργυροκάστρου κατά τα έτη

1760 -1850, που φωτίζουν ζητήματα της ιστορίας της Ηπείρου και είναι χρήσιμα για τη μελέτη της ιστορίας της επαρχίας μας,.

Οι πληροφορίες κατανέμονται στις ενότητες: α) Μονή Ραβενών, Δέρανη, Γκιάτι β) Ο λόγιος Κοσμάς Θεσπρωτός από Γεωργουτσάτες και γ) Συνάντηση Αλή Πασά και Κοσμά Αιτωλού.

Στην υπό το στοιχείο (8) ενότητα, όπως σ' όλο του το έργο άλλωστε, ο συγγραφέας, προσπαθεί να διαχωρίσει το ιστορικό υπόβαθρο από τα θρυλούμενα σχετικά με την συνάντηση του Πατρο-Κοσμά με τον Αλή και την πρόρρησή του για την μελλοντική του πορεία.

Στο 4ο Κεφ. (σελ. 362-390) γίνεται συνθετική παρουσίαση, σε περιληπτική μορφή, πληροφοριών για ιστορικά περιστατικά, τα οποία έχουν καταγραφεί διάσπαρτα στα τέσσερα βιβλία για την επαρχία Κόνιτσας (βλ. παρ. 2 της παρούσης παρουσίασης).

Οι πληροφορίες κατανέμονται σε πέντε (5) ενότητες:

1) Αρχαία και βυζαντινά ευρήματα 2) Κατασκευαστικά έργα 3) Κακοπάθειες

κατοίκων 4) Κοσμάς ο Αιτωλός και 5) Αλή πασάς.

Ακολουθούν: 1) πρώτες δημοσιεύσεις (σελίδα 301) 2) Άλλα νέα δημοσιεύματά μου (σελίδα 392) και 3) Ευρετήριο ονομάτων και Οικισμών (σελ. 393-404).

Ο κ. Γκούτος και με το βιβλίο του αυτό αφήνει ανεξίτηλο αποτύπωμα στη διαρκή προσπάθεια αποκάλυψης της ιστορικής διαδρομής της Κόνιτσας και της ευρύτερης περιοχής. Πέραν της αυτής καθαυτής αξίας των πληροφοριών, η συστηματική παράθεσή τους καθιστά το βιβλίο ευκολοδιάβαστο. Το συστήνουμε ανεπιφύλακτα.

Για τους ενδιαφερόμενους σημειώνουμε:

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ
Νικηταρά 2-4 10678 Αθήνα
Τηλ. -Fax 210 3227323
e-mail: ekd.limon@gmail.com
www. Leimon.gr

I.T.

ΚΟΝΙΤΣΑ

**Μην ξεχνάτε
την συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

Γλώσσα

Εσύ γλώσσα, γνώριμη από τη φύση καταγόμενη.

Κανένα στόμα ούτε φόβος δεν μπορεί να σε χωρίσει από μένα μηδέ ο ύπνος, μιλούν τα όνειρά μου στην αγκάλη του.

Ρόδο ώριμο, βότσαλο άγριων αφροκυμάτων
ανταύγειες ηλιοβασιλέματος, βουνών και θάλασσας
σιωπηρά βιβλία σε ράφια.

Λίθινα σπίτια με φεγγάρια, πεζούλια ασβεστωμένα
εστίες ψιθύρων, ένδυμα μοναξιάς, βασανισμός ερώτων.

Κλώθεις αγαθά πουλιά, πέρδικες στο χιόνι
ταξίδι να καθαρίζει τα λέπια, αίσθημα συμπόνιας καϊδεύει το λουλούδι κι οι ξένοι
φεύγουν αμήχανοι.

Ροή νερού όταν σβήνει τις φωτιές
με το κοντύλι στο χέρι αθροίζεις τους ανέμους
τους χείμαρρους όταν σπάταλα ρέει το νερό σε κάμπο, σε κοιλάδα.

Κισσοστεφανωμένο δέντρο σε γραφικό χαγιάτι
σε πράσινα σχολεία, γνώση κι αρετή σε ράφια αναγνωστηρίου.

Ανεπίστροφη ροή της Ιστορίας δεμένη σε βιβλία.

Πλημμύρα καρδιάς γράφεις οδύνες σε δρόμους σε σοκάκια.

Όταν σηκώνεις στον ουρανό τα πνεύματα
στα χείλη τρεμοπαίζει αλύγιστα, μύρια τα δώρα σου
χίλια της ψυχής τα χτυποκάρδια
και η ανάγνωση ιερή σιγή κλειδί του Παραδείσου.

Ω γλώσσα ρήματα χιονίζεις, σε σούρουπο διαβάζεις
την αστροφεγγιά ν' αγκαλιάζει την κοιλάδα
κι ο χρόνος τρέμει στις ανθισμένες ροδακινιές.

Μοιρολογείς τον θάνατο, τραγουδάς τις χαρές.

Με την εκφορά του λόγου σου, ο πόνος λαμβάνει μορφή από θεομύρωτα βουνά,
θαλάσσιες ακτές κι από πληγές που κρύβουν αρετές.

Φυτεύεις μορφές σε καρδιές και χρώματα με την αρχαία ομορφιά των ματιών
σου.

Γιαννούχου Φωτεινή

Φίλε του περιοδικού θυμήσου, έστειλες τη συνδρομή σου;

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Παρασκευή ξημέρωσε,
Μεγάλη των παθών σου,
Χριστέ μου όλες οι ψυχές,
να προσκυνούν εμπρός σου.

Εσύ μαρτύρησες για μας,
μ' αμαρτωλά εμείς ζούμε,
Ανάσταση προσμένουμε
και λύτρωση ζητούμε.

Σήμερα μαύρος ουρανός,
τα δάκρυα του ρίχνει,
τις αμαρτίες όλων μας,
σαν θέλει να ξεπλύνει.

Ένα σταυρό όλοι κουβαλούν,
πάνω στον Γολγοθά σου,
την προσευχή τους κάνουνε
και έρχονται πιο κοντά σου.

Ανάσταση προσμένουνε,
Λαμπρή για να χαρούνε,
Αγάπη, Ειρήνη και Χαρά,
σ' αυτή τη γη να δούνε.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕΣ

ΤΙ ΘΕΛΩ

Γράφει ο Σωκράτης Μ. Οικονόμου

Η επιθυμία είναι, η ροπή του ανθρώπου για απόλαυση, και απόκτηση υλικών αγαθών. Είναι ένα ψυχικό φαινόμενο, που οι ψυχολόγοι το βάζουν ανάμεσα στην ορμή και τη βούληση. Όμως η υπερβολική επιθυμία, η οίηση (μεγάλη ιδέα για τον εαυτό μας) βλάπτει τον άνθρωπο όταν τα θέλει όλα δικά του, με το Εγώ είμαι και κανείς άλλος. Αυτό οδηγεί στην αλαζονεία. Κανείς δεν είναι τέλειος, ει μη μόνον ο Θεός (Καινή Διαθήκη) «Γίγνεσθε τέλειοι ως Θεός ημών». Πότε όμως, τότε όταν κι αν κάνουμε το θέλημα του Θεού μας ως Χριστιανοί και Έλληνες. Ωστόσο όμως ας συνεχίσουμε. Ο ποιητής και Ακαδημαϊκός Γ. Δροσίνης στο μικρό οκτάστηλο ποιηματάκι, μικρό μεν αλλά μεγάλη η αξία του, τονίζει:

ΤΙ ΘΕΛΩ

1) Δε θέλω του κισσού το πλάνο ψήλωμα,
σε ξένα αναστηλώματα δεμένο.

Ας είμαι ένα καλάμι, ένα χαμόδεντρο,
μα όσο ανεβαίνω, μόνος ν' ανεβαίνω.

2) Δε θέλω του γιαλού το λαμπροφέγγισμα,
που δείχνεται άστρο με του ήλιου τη χάρη.

Θέλω να δίνω φως από τη φλόγα μου,
κι ας είμαι κι ένα ταπεινό λυχνάρι.

Υπέροχο και διδακτικό ποιηματάκι.

Ο ποιητής εδώ χρησιμοποιεί λέξεις:

α) Του κισσού το πλάνο ψήλωμα.

β) Ας είμαι ένα καλάμι ένα χαμόδεντρο =

Το καλάμι ή το χαμόδεντρο είναι χαμηλά αλλά δεν παρουσιάζονται με τη βοήθεια άλλων.

γ) Του γιαλού το λαμπροφέγγισμα =

Ο γιαλός δεχόμενος το φως του ήλιου λάμπει ως άστρο και εκπέμπει ακτίνες, οι οποίες δεν είναι δικές του, αλλά αντανακλώμενες του ήλιου.

Το αυτό συμβαίνει και με μερικούς ανθρώπους, οι οποίοι φαίνονται λαμπροί ως άστρα, ενώ το φως που εκπέμπουν δεν είναι δικό τους αλλά ξένο. Δηλαδή οι άνθρωποι αυτοί δεν είναι αυτόφωτοι, αλλ' ετερόφωτοι καθώς και μερικά αστέρια.

δ) Θέλω να δίνω φως από τη φλόγα μου κι ας είμαι ένα ταπεινό λυχνάρι.

Ο ποιητής στο στίχο αυτό εκφράζει την επιθυμία του να είναι ένα ταπεινό λυχνάρι αλλά το φως το οποίο θα εκπέμπει να είναι από τη φλόγα του κι όχι από τη φλόγα

άλλου. Μ' άλλα λόγια προτιμάει να είναι μικρός κι άσημος, αλλά αυτόφωτος κι όχι μεγάλος αλλ' ετερόφωτος.

Ο εκλεκτός ποιητής Γ.Δ. χρησιμοποιεί έναν πλούτο λέξεων και εκφράσεων, οι οποίες με την απέρριπτη λεπτότητα και άφατη χάρη, ομιλούν πάντα στα μύχια της ψυχής μας και προκαλούν θαυμασμό και φιλοσοφικό στοχασμό. Κάθε λέξη είναι τόσο επιδέξια διαλεγμένη και τόσο αρμονικά τοποθετημένη, ώστε ν' αποδίδει πλήρως, το βαθύ νόημα το οποίον περικλείει.

Γι' αυτό όμως χρειάζεται οι άνθρωποι νάχουν σωστή παιδεία. Και καθώς έλεγε αργότερα ο Λουκιανός (Παιδεία γάρ χρόνου μακρού μαθείν, δαπάνης ου μικράς αλλά και τύχης αγαθής). Και κατέληγε:

«Χρημάτων πάντων ο άνθρωπος»

«Και παν μέτρον άριστον».

Σκιαγραφήσαμε και αναλύσαμε κατά το δυνατόν το μικρό αυτό οχτάστιχο ποιηματάκι του Γ. Δροσίνη.

Ο σκοπός μας ήταν και είναι η ανάλυση και η διδασκαλία αυτού του μικρού ποιήματος· συνίσταται στην καλλιέργεια του πνεύματος της αυτοδημιουργίας, της αυτοτέλειας, της ανεξαρτησίας και της πνευματικής ανόδου ενός εκάστου από 'μας ώστε με τις ίδιες μας μικρές δυνάμεις και ικανότητές μας να συντελέσουμε στην άνοδο των εξελίξεων και την πνευματικήν τάξην και αξίαν της χώρας μας και ιδίως των νέων μας με την σωστή μελέτη και διαπαιδαγώγησή τους. Όστε η μικρή αλλά ένδοξη χώρα μας, που έδωσε το φως του πολιτισμού στον κόσμο, όχι μόνο να προκόψει, αλλά και να λάβει την υψηλή θέση που δικαιωματικά της ανήκει μέσα στη χορεία των ελευθέρων και Δημοκρατικών λαών.

Δεν είναι λόγια υπερήφανα αυτά, αλλά υποχρέωση όλων μας να τα γνωρίζουμε και να τα εφαρμόζουμε. Ασφαλώς τότε η χώρα μας θα πηγαίνει πάντα μπροστά. Και πάντοτε να στηριζόμαστε στις δικές μας Δυνάμεις και ουχί στις ξένες δυνάμεις, γιατί πάντοτε οι ξένοι τα δικά τους συμφέροντα επιδιώκουν.

Θα κλείσω το άρθρο μου αυτό, με δύο λόγια για τον ΓΕΩΡΓΙΟ ΔΡΟΣΙΝΗ

Σωκράτης Μιχ. Οικονόμου

τέως Σχολικός Σύμβουλος Ειδικής Αγωγής

Σημείωση:

Ο Γεώργιος Δροσίνης, γεννήθηκε στην Αθήνα το 1859. Σπούδασε στην Ελλάδα και μετά στη Γερμανία. Ποιητής, λογοτέχνης και μεγάλος διηγηματογράφος. Έγραψε ποιήματα και πεζά. Τιμήθηκε με το αριστείο των Γραμμάτων κι εξελέγη ακαδημαϊκός. Πέθανε στην Αθήνα το 1952. Μέχρι τα βαθειά γεράματά του όλο έγραφε. Είναι η Τιμή και η δόξα των Γραμμάτων μας.

Σ. ΟΙΚ.

Οι «οπλοφόροι» της πέννας και του μικροφώνου

Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΑΠ. ΖΑΝΗ

Οι όποιες πληροφορίες και η ενημέρωση των πολιτών βρίσκονται στα χέρια των «οπλοφόρων» της πέννας και των μικροφώνων. Η χρήση των όπλων αυτών ασκεί δυνατή επιρροή στους αποδέκτες και διαμορφώνει το θετικό ή αρνητικό κλίμα ανάλογα με τις επιδιώξεις των χρηστών δημοσιογράφων και των ασχολουμένων με τον γραπτό λόγο. Τα μεγάλα συμφέροντα και τα κόμματα εξουσίας επιδίδονται σε αγώνα επικράτησης χωρίς κανόνες δεοντολογίας. Έτσι η κάθε είδους προπαγάνδα και η παραπληροφόρηση δρουν ανενόχλητα με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Οι «οπλοφόροι» της πέννας και των μικροφώνων επιστρατεύονται από τα κέντρα εξουσίας και προβάλλουν με το αζημίωτο τις θέσεις, τις απόψεις και την πολιτική πρακτική που εξυπηρετεί τα συμφέροντα της ολιγαρχίας-πλουτοκρατίας. Τις όποιες μικρές παροχές προς το λαό παρουσιάζουν σαν εφικτές και πάντα στα πλαίσια της δημοσιονομικής πολιτικής.

Μεγαλοποιούν τα μικρά και ασήμαντα οφέλη και αποσιωπούν τα ζωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες στην καθημερινότητα. Τις απεργίες των εργαζομένων τις θεωρούν απαράδεκτες γιατί έχουν αντιπολιτευτικό χαρακτήρα και υπονομεύουν την κυβερνητική πολιτική που χαρακτηρίζεται από ρεαλισμό και ενδιαφέρον να κρατηθεί όρθια η χώρα. Προβάλλονται στατιστικά στοιχεία και αριθμοί από τα «ειδικά μαγειρεία» που δικαιολογούν την πολιτική της κυβέρνησης και τονίζουν ότι η αντιπολίτευση κινείται εκτός τόπου και χρόνου. Είναι υπεύθυνη για τα κακώς κείμενα.

Είναι τραγικό και απαράδεκτο να κρύ-

βονται οι αλήθειες και να οργιάζουν τα παντός είδους ψεύδη και οι απάτες στο βωμό της σκοπιμότητας και της ψηφοθηρίας των ασκούντων εξουσία. Οι ακριβοπληρωμένοι δημοσιογράφοι και οι «αμπελοφιλόσοφοι» διανοούμενοι θεωρούν τους εαυτούς των ότι αυτοί είναι οι μόνοι οι αρμόδιοι και γνώστες της πραγματικότητας στο διεθνές περιβάλλον και οι θέσεις και απόψεις που εξυπηρετούν το γενικότερο συμφέρον που ο λαός δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει λόγω άγνοιας των διεθνώς τεκταινομένων.

Η άγνοια και η αμάθεια συντηρούν την αθλιότητα, συγκαλύπτουν την αλήθεια και το σύνδρομο του φόβου στηρίζει με την ανοχή την κυριαρχία του ψεύδους που εξυπηρετεί τους βολεμένους, τους έχοντες και κατέχοντες. Η σωτηρία του λαού και οι αναγκαίες αλλαγές και ανατροπές επαφίενται στην ορθή παιδεία και στον διαρκή αγώνα ενάντια στο καθεστώς της ληστοκρατίας, της αρπαχτής και της άγριας εκμετάλλευσης.

Τα σχολεία μας και τα Πανεπιστήμια θα πρέπει, μεταξύ των άλλων, να στοχεύουν στην καλλιέργεια του κριτικού πνεύματος για να μπορούν οι νέες γενιές να αγωνίζονται σθεναρά ενάντια στην αθλιότητα και την εκμετάλλευση. Η ανάδειξη και στηλίτευση της διαφθοράς, της αθέμιτης συναλλαγής και της ανομίας απαιτούν πολίτες με υψηλό φρόνημα, ήθος και μόρφωση πολύπλευρη για να ξεκλειδώνουν τους μηχανισμούς της ανομίας και να πολεμούν αποτελεσματικά για το δίκιο και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΠ. ΖΑΝΗΣ

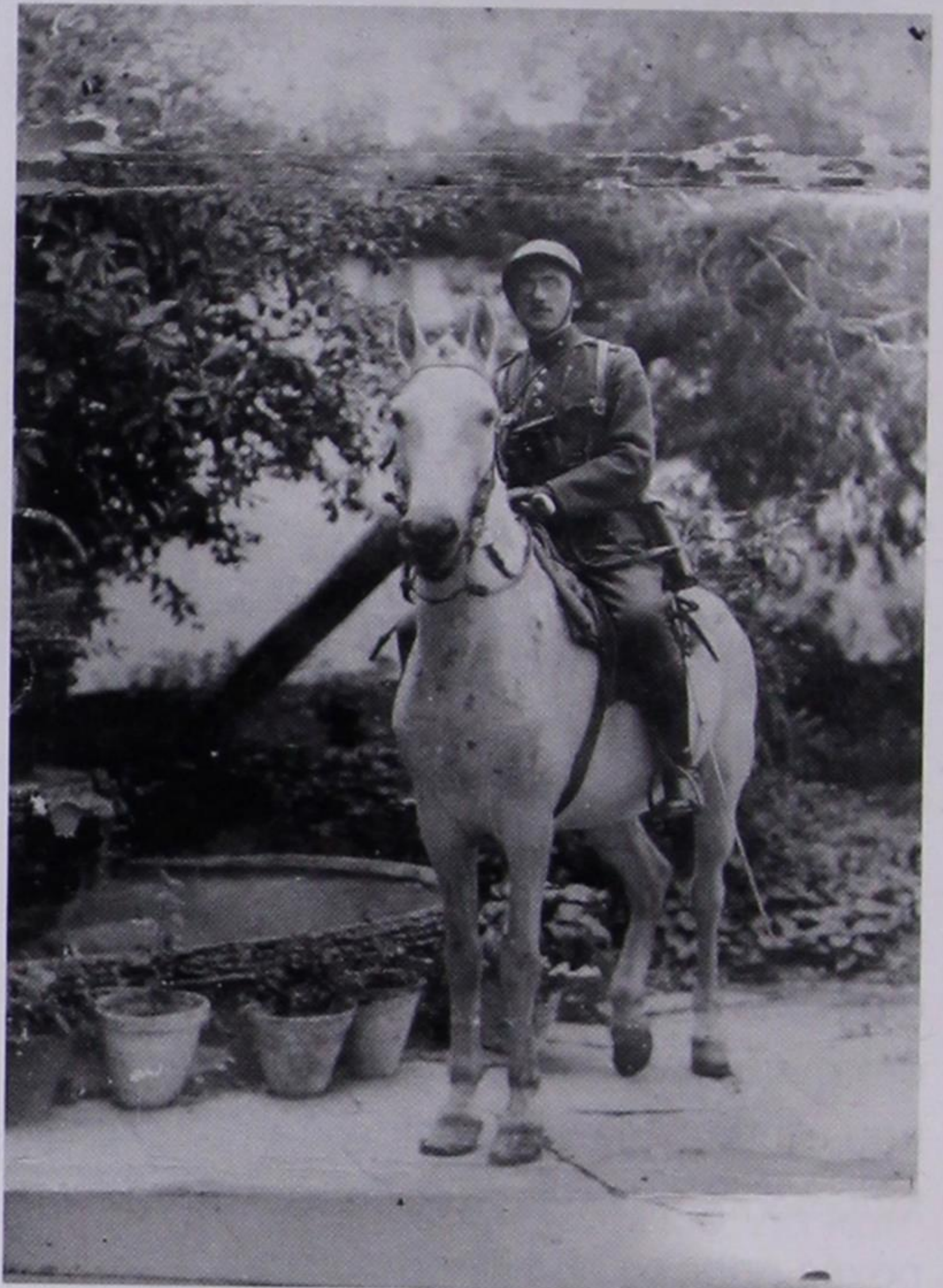
Πεύκη, Μάιος 2023

Η Μάκω Μπενεβρέκω και ο Κωνσταντής

Η Μάρθα Γκελέζν είχε τον άνδρα της στην Προύσα όπου διατηρούσε φούρνο πριν ακόμα απελευθερωθεί η Ήπειρος. Εκείνη την εποχή ταξίδευαν πολλοί από τα μέρη μας σ' όλα τα Βαλκάνια και στη Μ. Ασία. Πηγαίνοντας, λοιπόν, και η Μάρθα για ένα διάστημα στην Προύσα φόρεσε την τοπική ενδυμασία (βράκα) και από τότε της κόλλησαν το παρατσούκλι «Μπενεβρέκω» προφανώς παραφθορά της λέξης πανωβράκια, το οποίο τη συνόδευσε ως τα γεράματά της.

Όταν ο γιος της ήταν παιδί, έκλεψε μια κότα από γειτονικό σπίτι και πήγε με τ' άλλα παιδιά έξω από το χωριό που την έψησαν και την έφαγαν. Το 'μαθε η μάνα του, τον έδεσε με μια τριχιά και τον κρέμασε στη μουριά του κήπου με το κεφάλι κάτω. Έβαλε φωτιά σε άχυρα από κάτω λιβανίζοντας το φουκαρά του Κωνσταντή που φώναζε με απελπισία: ωχ μάνα θα πνιγώ, λύσε με και δε θα το ξανακάνω.

Ο Κωνσταντής μεγαλώνοντας φρονίμευσε, σπούδασε και βρέθηκε στη Θεσσαλονίκη, όπου ήταν και πολλοί άλλοι χωριανοί. Μεσολάβησε ο πόλεμος του 1940, η κατοχή και ο εμφύλιος στη συνέχεια -δύσκολα χρόνια για όλους- και η μάκω Μπενεβρέκω ζούσε μόνη της βόσκοντας 5-6 μανάρια γύρω από το χωριό, που τα φώναζε με τ' όνομά τους και κουβέντιαζε μαζί τους.

Ο Κωνσταντής...

Ενθυμούμενη τα παλιά «μεγαλεία» έλεγε πολλές φορές «τι 'μασαν τι 'μασαν εμείς οι Γκελεζαίοι, ως και στα φαρούλια ρίχναμαν λάδι». Αυτό μας φαίνεται παράξενο σήμερα, αλλά την παλαιά εποχή με τη μεγάλη φτώχεια, οι νοικοκυρές το 'ριχναν μετρώντας τις κουταλιές, στο φαγητό.

Στα μέσα της δεκαετίας του πενήντα αναχώρησε από τούτο τον κόσμο μόνη κι έρημη η καημένη η μάκω Μπενεβρέκω με το μαράζι να 'δει τον Κωνσταντή να γυρίσει από την πλανεύτρα ξενιτιά!...

Σ.Τ.

ΤΟ ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΑΙΟΝ

Ο άγραφος Νόμος

Του Πούλιου Γρέντζιου

Τό ὄνομά του τό ἔλαβε ἀπό τόν παλαιόν Οἰκισμόν στήν σημερινή θέση «στους Σελλούς», πού κατεστράφη ὁ οἰκισμός αὐτός ἀπό κατολίσθησιν χιλιάδων κ.μ. ὀγκολίθων, οἱ ὅποιοι διακρίνονται σήμερον διεσπραμένοι σέ πολλά στρέμματα. Πότε ὅμως ἔγινε αὐτή ἡ μεγάλη κατολίσθησις εἶναι ἄγνωστον. Μέ τήν πάροδον τῶν ἐτῶν ἐγκατεστάθησαν στήν σημερινήν θέσιν καί τό Νέο Χωριό ὠνομάσθηκε «Παλαιοσέλλιον»

Ἡ συνολική ἔκτασις ἔφθανε τότε σε 92.000 στρέμματα.

Ἐφθασαν ὅμως οἱ σημερινοί πρόγονοι τῶν Παδιωτῶν, κατέλαβον ἔκτασιν 35.000 περίπου στρέμματα καί τόν οἰκισμόν των τόν ὠνόμασαν Πάδες. Δέν προέκυψαν προστριβές, διότι ἡ ὑπόλοιπη ἔκτασις τῶν 57.000 στρεμ. ἦταν ἐπαρκής γιά τίς ἀνάγκες τῆς Γεωργίας καί κτηνοτροφίας. Ἄλλωστε ἦσαν ὁμόφωνοι καί ὁμόθρησκοι. Ὀμιλοῦσαν καί ἐκεῖνοι τήν Βλάχικην Γλῶσσαν καί ἦσαν Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί.

Τό μεγάλο κακό γιά τούς Παλαιοσελλίτες συνέβη τόν 16ον αἰῶνα μ.Χ. Ἐνας Τουρκαλβανός τσιφλικᾶς κατέφθασε καί διά τῆς βίας κατέλαβε ἔκτασιν 46.500 στρεμμάτων, ἀφίνοντας τό Παλαιοσέλλι μέ 10.500 στρέμ. Παραλλήλως προσπάθησε νά ὑποχρεώσῃ τούς Παλαιοσελλίτες νά ἐργάζωνται συνεχῶς ὡς δοῦλοι στό τσιφλίκι του. Ἀντέδρασαν ὅμως οἱ Παλαιοσελλίτες καί ὁ Μπέης τσιφλικᾶς ἔφερε τούρκους ἀπό τήν Κόνιτσα νά φοβερίσουν τούς Παλαιοσελλίτες γιά νά ἐπιτύχῃ τόν σκοπόν του.

Ἐφυγαν οἱ Παλαιοσελλίτες καί ἔφθασαν στήν Βέροϊαν τῆς Μακεδονίας καί ἐπέστρεψαν μετά ἀπό 16 χρόνια. Στό διάστημα αὐτό ὁ Μπέης ἔφερε τούς προγόνους τῶν σημερινῶν κατοίκων Γκρισμπανίου, ἤδη Ἐλεύθερου, γιά νά ἐργάζωνται στό τσιφλίκι του γιά λογαριασμόν του.

Οἱ οἰκογένειες τῶν Παλαιοσελλιτῶν ἦσαν πολλές καί μέ πολλά ὡς ἐπί τό πλεῖστον ἄτομα. Ἐξυπακούεται καί ἀπό τήν κατασκευήν τό 1864 τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας μέ κάλυψιν δαπέδου 405 τ.μ., μέ ἰσόγειον καί ὄροφο γυναικωνίτην καί συνολικόν ὕψος 15 μ.

Ἀναγκάστηκαν νά διαχωρίσουν τήν ἀνεπαρκῆ ἔκτασιν τῶν 10.500 στρεμ. σέ μικροτεμάχια γιά νά καρπωθοῦν ὅλοι κάποια μικροέκτασιν γιά τίς ἀνάγκες τῆς γεωργίας καί κτηνοτροφίας, πού ἦταν ἡ μοναδική ἀπασχόλησις.

Παραλλήλως δέ ή Δημογεροντία επέβαλε αυστηρήν τάξιν στην απασχόλησιν καί τήν κάρπωσιν τών αγαθών τής γής. Η τάξις αυτή αποτελούσε τόν ΑΓΡΑΦΟΝ ΝΟΜΟΝ του Χωριού μέ προφορικές «διατάξεις» πού αποτελούσαν τρόπον τινά τά «άρθρα» του ΑΓΡΑΦΟΥ ΝΟΜΟΥ. Δέν υπήρχε γραπτός λόγος.

Όλοι οί κάτοικοι είχαν συνηθίσει νά τηρούν τόν ΑΓΡΑΦΟΝ ΝΟΜΟΝ, αλλά καί οί Δημογέροντες μετ' αυστηρότητος καί αμερολήπτως έκριναν κάθε παράβασιν.

Τί προέβλεπε ό «ΑΓΡΑΦΟΣ ΝΟΜΟΣ».

1) Κτηνοτροφία. Καμμία οικογένεια δέν επέτρεπετο νά παραδίδη καθημερινώς στόν κοινόν ποιμένα πάνω από πέντε (5) γίδια. Πρόβατα κανείς δέν διατηρούσε. Μόνον γίδια. Στο σπίτι του διατηρούσε όποιος είχε τήν δυνατότητα ελάχιστα οικόσιτα ζώα.

Πρό του 1940, κάποιος Παλαιοσελλίτης παρέδωσε στόν ποιμένα τό πρωί 6 γίδια αντί για 5. Έγινε αντιληπτός καί ή Δημογεροντία πού είχε όνομασθή Κοινοτικό Συμβούλιον, κατέσφαξε τήν έκτην γίδα επί τόπου καί τήν παρέδωσε στόν ιδιοκτήτην σφαγμένην.

Κάθε χρόνον από τήν ήμέραν του Αγίου Γεωργίου μέχρι τήν ήμέραν του Αγίου Δημητρίου, συνώδευαν τόν τσοπάνον δύο κάτοικοι, ένας από κάθε οικογένειαν καί μέ τήν σειράν τών οικογενειών, νά βοηθούν τον τσοπάνον νά περνάη βοσκώντας τά ζώα ανάμεσα από τά άμπέλια καί χωράφια για νά μήν γίνουν ζημίες.

2) Τρύγος: Από τήν άκρη του Χωριού προς νότον μέχρι στόν Άϊον καί δεξιά άριστερά μέχρι τά όρια τής Κοινότητας καί τά όρια τών ένθεν καί ένθεν Κοινοτήτων Έλευθέρου και Πάδων, υπήρχαν 5.000 στρέμματα άμπέλων. Η βασικώτερη απασχόλησις τών κατοίκων. Ο Τρύγος όμως ήταν πραγματοποιήσιμος από τήν διάταξιν του άγράφου Νόμου. Δέν επέτρεπετο νά τρυγήση κανείς τά άμπέλια του όποτε ήθελε καί όπου ήθελε. Θα τό άπεφάσιζε ή Δημογεροντία καί θα άνεκοίνωνε από βραδύς ό Τελάλης, πότε αρχίζει ό τρύγος καί σε ποιά τοποθεσία. Τελειώνοντας ή τοποθεσία αυτή, θα άνεκοίνωνε πάλι ό Τελάτης τήν άλλη τοποθεσία. Όποιος είχε άμπέλια σε πολλές τοποθεσίες, θα περίμενε τόν Τελάλη νά φωνάξη.

3) Η Χορτονομή. Έδώ πρόκειται για χορτονομή από τίς ελάχιστες Κοινοτικές έκτάσεις. Καί στην περίπτωση αυτήν τό ίδιο συνέβαινε. Όσοι ήθελαν χόρτα για τόν χειμώνα από τίς Κοινοτικές έκτάσεις θα περίμεναν τόν Τελάλη νά φωνάξη καί νά πάνε τήν ίδια ήμέρα όλοι μαζί.

4) Τό τσαϊ του βουνοϋ. Η Δημογεροντία (Κ.Σ.) θα πραγματοποιούσε αυτοψία νά διαπιστώσει ότι τό τσαϊ έχει ώριμάσει για νά επιτρέψη τήν συλλογήν. Η συλ-

λογή έπρεπε νά γίνεται μόνον μέ τό δρεπάνι μέ προσοχή νά μήν ξερριζωθῆ ἀφ' ενός, καί ἀφ' έτέρου σέ κάθε ρίζα έπρεπε νά μένη άκοπο ένα κλωνάρι νά πέση ό σπόρος άναπαραγωγής. Έπί τών ήμερών μου μέχρι τήν 10/έτιαν του 1980. Η Νομαρχία Ίωαννίνων έστελνε έγκύκλιον στίς Κοινότητες καί τούς Δήμους κάθε χρόνο καί καθόριζε τόν χρόνο καί τόν τρόπον συλλογής αυτού. «Σιδερίτου καί Ριγάνεως» από τίς Δημοτικές καί Κοινοτικές έκτάσεις. Μετά τήν χαλάρωσιν καί κατάργησιν τών άνωτέρω μέτρων όσον άφορᾶ τό τσαΐ του βουνου, έξηφανίσθη τό αυτοφυές αυτό άρωματικό φυτό, τουλάχιστον από τό Χωριό μας. Από όσα γνωρίζω. Δέν ξέρω τι συμβαίνει σέ άλλους οικισμούς.

5) Η κλαδονομή. Για τίς άνάγκες διατροφής τών ζώων κατά τήν διάρκειαν του χειμῶνος. Οί κάτοικοι έκτός από τήν χορτονομή προέβαιναν καί σέ κλαδονομή από τίς ιδιοκτησίες καί από τίς Κοινοτικές έκτάσεις. Τόν χρόνο καθόριζε ή Δημογεροντία (Κ.Σ.) καί φώναζε από βραδύς ό Τελάλης, πάντοτε όμως ή κλαδονομή έπραγματοποιήτο μετά τό τέλος του τρύγου σέ όλην τήν περιφέρειαν του Χωριου.

6) Διαπληκτισμοί-Παραβάσεις-Κλοπαί-Ήθική.

Στις άνωτέρω σοβαρου χαρακτήρος περιπτώσεις, τήν λύσιν τήν έδινε πάντοτε ή Δημογεροντία ένώπιον του κοινου καί εις τόν αϋλόγυρον της Έκκλησίας μετά τό πέρας της θείας λειτουργίας. Αυτές οί προφορικές ένώπιον του Κοινου, σπανίζανε διότι ό καθένας απέφευγε τίς παραβάσεις διότι έθεωρείτο μεγάλη προσβολή για κάθε παραβάτην νά υποστῆ αυτήν τήν κριτικήν ένώπιον πάντων τών ευρισκομένων εις τόν αϋλόγυρον λόγω της θείας λειτουργίας, χωριανων καί ξένων. Όσον άφορᾶ τήν ήθικήν παράβασιν, ό παραβάτης ή ή παραβάτις, έτοποθετήτο καβάλα σέ γαΐδαρον, αλλά άνάποδα, δηλαδή μέ τήν όψιν προς τά πίσω καί περιεφέρετο στους κεντρικούς δρόμους του χωριου νά τόν ιδουν ή τήν ιδουν οί χωριανοί και νά υποστῆ τούς γέλωτες καί τούς χλευασμούς.

Τό είδος της τιμωρίας αυτης, φαίνεται παράξενον μέν, αλλά όντως έτσι τό είχε καθιερώσει ή Δημογεροντία.

Εΐναι όμως γνωστόν καί πρέπει νά αναφερθῆ ότι, οί Δημογέροντες καλοϋσαν ιδιαιτέρως τίς δύο πλευρές, πριν γνωστοποιηθῆ ένώπιον του κοινου ή παράβασιν, καί προσπαθοϋσαν νά συμβιβάσουν τήν περίπτωση παρά νά γνωσθῆ δημοσίως.-

Πούλιος Γρέντζιος

Εύθυμα και σοβαρά

1) Η διδασκαλία της ιστορίας και η Νέα Τάξη Πραγμάτων.

Ο αρχαίος Έλληνας τραγικός ποιητής Ευρυπίδης έγραψε: «Όλβιος όστις ιστορίας έσχε μάθησιν» («είναι ευτυχής όποιος γνωρίζει ιστορία»). Η γνώση της ιστορίας είναι βασικό στοιχείο της εθνικής αυτοσυνειδησίας για κάθε λαό, φυσικά και για εμάς τους Έλληνες. Λαοί που αποκόβονται από τις ιστορικές τους ρίζες είναι καταδικασμένοι σε αφανισμό. Ο εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός ξαναδιατυπώνει με άλλα λόγια την ευριπίδεια άποψη και με προτροπή προς το έθνος (προς όλους μας δηλαδή), αναφέρει το εξής: «το έθνος πρέπει να μάθει να θεωρεί εθνικόν ό,τι είναι αληθές». Δυστυχώς η απόδοσή μας ως λαού στην ιστορία είναι πολύ χαμηλή. Η συμπεριφορά μας είναι ανισόρροπη, κινούμενη από στιγμές μεγαλείου, μέχρι καταστάσεις καταστροφής και τραγωδίας. Τα βιβλία της ιστορίας στη χώρα μας και ο τρόπος διδασκαλίας του μαθήματος είναι επεικώς ανεπαρκής, κρινόμενα εκ του αποτελέσματος, μιας και οι μαθητές μπερδεύουν ακόμη και την 25η Μαρτίου με την 28η Οκτωβρίου!

Το θέμα φαίνεται να μην απασχολεί και πολύ τους κυβερνώντες. Οι ελάχιστες ακτίδες φωτός προέρχονται από μεμονωμένες, πραγματικά φωτισμένες προσπάθειες, ανθρώπων που με το έργο τους περισώζουν την κατάσταση. Ο αείμνηστος Σαράντος Καργάκος είναι

ένα φωτεινό παράδειγμα. Ένα άλλο η Ελένη Αρβελέρ, με σπουδαία ιστορικά βιβλία για το Βυζάντιο, που έχει καταγγείλει: «Βάλαμε το Βυζάντιο σε παρένθεση, Χίλια χρόνια σε παρένθεση,. Ξέρετε καμιά άλλη αυτοκρατορία να έχει ζήσει 1.000 χρόνια; «Άλλη σημαντική περίπτωση είναι η κυρία Μαρία Ευθυμίου καθηγήτρια ιστορίας του ΕΚΠΑ. Έχει οργώσει για χρόνια την Ελλάδα με εκατοντάδες ομιλίες, χιλιάδες ώρες διδασκαλίας, συμμετέχοντας δωρεάν σε εκδηλώσεις που διοργάνωσαν όσοι φορείς μπορεί να φανταστεί κανείς. Δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι ικανοποίησαν την δίψα τους για μάθηση μέσα από αυτά τα μαθήματα Ιστορίας. Κυρίως όμως είδαν πόσο γοητευτική μπορεί να γίνει η διδασκαλία, όταν η διδάσκουσα εμφορείται από πάθος, αγάπη και γνώση. Ο Θουκυδίδης έχει πει πως η «Ιστορία είναι φιλοσοφία μέσω παραδειγμάτων».

Αρκετά χρόνια πριν, το Υπουργείο Παιδείας είχε πάρει μια απόφαση στο μάθημα της ιστορίας, κάποιες λίγες ώρες να αφιερώνονται στην τοπική ιστορία κάθε περιοχής (από την αρχαιότητα, Ρωμαϊκή εποχή, Βυζαντινή περίοδο, Τουρκοκρατία, νεώτερα χρόνια κ.λπ.). Παράδειγμα στην Κόνιτσα οι μαθητές να μαθαίνουν έστω περιληπτικά την διαχρονική ιστορία της περιοχής, ανάλογα στα Γιάννενα, στην Τρίπολη, στα νησιά των Κυκλάδων κ.λπ. Με τα καλά και τα άσχημα (για να μην επαναλαμβάνονται στο μέλλον) ιστορικά στοιχεία. Δεν θα

ήταν άσχημα. Οι μαθητές πέρα από την Γενική ιστορία (Ελληνική, Ευρωπαϊκή, Παγκόσμια) θα μάθαιναν και την ιστορία του τόπου τους.

Πέρα του ότι θα προέκυπτε και μια εκδοτική «καρποφόρα», από ειδικούς για την συγγραφή βιβλίων με θέματα τοπικής ιστορίας, ώστε και όσοι πολίτες ήθελαν να μάθαιναν κάποια πράγματα για τον τόπο τους, τις ρίζες τους κ.λπ. Όμως η προσπάθεια έμεινε στα χαρτιά. Ρώτησα ένα φιλόλογο γιατί δεν προχώρησε αυτό και μου είπε, ότι οι συνάδελφοι δεν μπορούσαν να βγάλουν την ύλη για τις εξετάσεις και άλλα τέτοια φαιδρά.

Πιστεύω ότι το ζήτημα διδασκαλίας της ιστορίας, το «κουτσούρεμά» της και η «στρογγυλοποίησή» της έχει βαθύτερα αίτια.

Οι δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης και της Νέας Τάξης πραγμάτων θέλουν να εξοβελίσουν και να υποβαθμίσουν την διδαχή της. Ας θυμηθούμε την ρήση του ανθέλληνα πρώην υπουργού εξωτερικών των ΗΠΑ Χάνρυ Κίσσινγκερ, έναν σύγχρονο Μέτερνικ για τον Ελληνισμό της χώρας μας και της Κύπρου: «τους δυσκολοκυβέρνητους Έλληνες πρέπει να τους πλήξουμε στην πίστη, στην ιστορία και τις εθνικές τους παραδόσεις».

Έτσι άρχισε εδώ και χρόνια το «ξήλωμα» της ιστορίας στην εκπαίδευση ώστε τα παιδιά μας να μένουν τραγικά ανιστόρητα! Να μαθαίνουν για «συνωσισμό στη Σμύρνη», ότι το 1821 έγινε με πρότυπο τη Γαλλική Επανάσταση, τον Ευρωπαϊκό Διαφωτισμό, τους πλού-

σιους εμπόρους κ.λπ. Οι Έλληνες περνούσαν καλά 400 χρόνια κάτω από τον Τουρκικό ζυγό, κρυφό σχολείο δεν υπήρχε σε διάφορες περιοχές της χώρας, ο Ιερός κλήρος δεν πρόσφερε πολλά στην Επανάσταση, ο Καποδίστριας έπαιζε πολιτικά παιχνίδια με τους Ρώσους κ.λπ. Με κάτι τέτοιες αντιλήψεις είδαμε - όσοι θελήσαμε βέβαια να δούμε - πόσο τραυματικά γιορτάστηκε η επέτειος των 200 ετών από την επανάσταση του 1821, από την επίσημη / κυβερνητική Επιτροπή «Ελλάδα 2021». Σαν να έχει επιβληθεί ένα νέο αίτημα: Να ξεχάσουμε ποιοι είμαστε!

Είπαμε πιο πάνω ότι οι δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης και της Νέας Τάξης Πραγμάτων θεωρούν την ιστορία «επικίνδυνη», «ενοχλητική» και ότι πρέπει να ελεγχθεί το περιχόμενό της και να υποβαθμιστεί η διδαχή της. Ας δούμε την είδηση: Ο σύμβουλος του Προέδρου του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουν Γιούβαλ Χαράρι (καθηγητής ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Ιερουσαλήμ), δήλωσε ότι η «ιστορία είναι επικίνδυνη» και όταν είναι ενοχλητική απαγορεύεται να διδαχθεί.

Χρειάζεται να γίνεται αποδόμησή της όταν συμβάλλει σε συμφιλίωση λαών και στην παγκόσμια ειρήνη. Παράδειγμα: να αλλοιωθούν και να «στρογγυλοποιηθούν» ιστορικά γεγονότα στα βιβλία ιστορίας στην Ελλάδα και την Τουρκία για να αποτραπούν εντάσεις στο μέλλον και να επέλθει «συμφιλίωση» στα πλαίσια της Νέας Τάξης. Οι κυβερνήσεις γενικά να επιβάλουν την άποψη να «αποσυρθούν» πολλά κομμάτια της ιστορίας

από την εκπαίδευση, να αμφισβητηθεί η ιστορικότητα κάποιων προσώπων π.χ. του Ιησού και γενικά ότι εμποδίζει την εξάπλωση της διεθνιστικής προπαγάνδας του «Great Reset» (Μεγάλη επανεκκίνηση). Μας λέει με λίγα λόγια ότι «Η Μεγάλη επανεκκίνηση » για να εφαρμοστεί πρέπει να υπάρχουν ασθενείς εθνικές συνειδήσεις. Ο κόσμος αν μαθαίνει σωστά την ιστορία μπορεί να κάνει ορισμένα πολύ επικίνδυνα ερωτήματα. Ο Χαράρι είναι συνομιλητής του Έλληνα πρωθυπουργού, του υπουργού ψηφιακής διακυβέρνησης, μεγαλοδημοσιογράφων στην χώρα μας (φυσικά και σε άλλες χώρες με αντίστοιχους παράγοντες). Για να είναι όλοι στη «σωστή πλευρά της Ιστορίας». Η παγκοσμιοποίηση προωθεί τον Χαράρι και τις απόψεις του όσο γίνεται πιο πολύ και πιο μακριά. Τα βιβλία του κυκλοφορούν στα βιβλιοπωλεία όλων των χωρών, ασχολείται συχνά το διαδίκτυο μαζί του, λέει συχνά ότι «η τεχνητή νοημοσύνη θα εισέλθει μέσα στους ανθρώπους» και άλλα τέτοια ωραία!

Ο υβριδικός άνθρωπος (ο συνδυασμός της τεχνητής νοημοσύνης με τσιπάκια, καλώδια και ψηφιακό προγραμματισμό στον εγκέφαλο του ανθρώπου, μαζί με όλα τα βιολογικά χαρακτηριστικά του) ή Μετανθρώπου όπως λέγεται και αλλιώς, θα είναι η τελική εξέλιξη του ανθρώπου ώστε να κατακτήσει την «αυτοθέωση». Ο Χαράρι είναι ένα πιστό αντίγραφο του «ψευτοπροφήτη» της Αποκάλυψης του Ιωάννη με λίγα λόγια.

2. Κάποτε που...

- Κάποτε που η μάνα φούρνιζε το ψωμί με το προζύμι και μοσχοβολούσε το σπίτι.
- Κάποτε που είχαμε ένα μόνο τετράδιο, μια ξύλινη κασετίνα, και μια σάκα που με αυτήν τελειώναμε το σχολείο.
- Κάποτε που τα απογεύματα οι αυλές γέμιζαν με σκαμνάκια και γειτόνισσες.
- Κάποτε που οι στάλες της βροχής «χτυπούσαν» στον τσίγκο και άκουγες την ωραιότερη μουσική.
- Κάποτε που τα παιδιά έψελναν τα κάλαντα και πρόσφεραν χαρά στο σπιτικό.
- Κάποτε που τα κοκόρια λαλούσαν και μας καλημέριζαν.
- Κάποτε που ο καθένας έδινε στο φτωχό, μ' ένα πιάτο φαΐ, ένα ρούχο, ένα μπουκάλι λάδι, λίγα αυγά.
- Κάποτε που μας ένοιαζε για τον διπλανό μας.
- Κάποτε που στα σπίτια ζούσαν και οι γιαγιάδες και οι παπούδες.
- Κάποτε που παίζαμε στις αλάνες.
- Κάποτε που κάναμε φίλους καρδιακούς.
- Κάποτε που κοκκινίζαμε όταν ντρεπόμασταν.
- Κάποτε που ξέραμε να λέμε και ένα συγγνώμη!
- Κάποτε που ήμασταν ... πιο άνθρωποι!

Μαρίνος Σπηλιόπουλος

Ιστορικό Κοινοτικού Ξενώνα Παλαιοσελλίου

του Ηλία Ανδρέου

παλάς με τον οποίο με συνέδεε στενή φιλία ανήκοντες και οι δύο στο ιστορικό ΠΑΣΟΚ. Η φιλία αυτή απέδωσε καρπούς για το Παλαιοσέλλι αλλά εδώ, ομολογώ ότι ο Πρόεδρος Γιώργος Τζίμας δεν υστερούσε καθόλου μα καθόλου στην ανάληψη πρωτοβουλιών και ήταν μπροστάρης και τολμηρός σαν τον αείμνη-

στο πατέρα του Στέφανο ο οποίος, υλοτόμος στο επάγγελμα, έκανε την αποκοτιά να υλοτομήσει στον Κλέφτη ο οποίος ήταν κατάσπαρτος από νάρκες του Εμφυλίου Πολέμου. Ως γνωστόν από τον Κλέφτη με ορειβατικό πυροβολικό ήλεγχε την πρόσβαση προς τα χωριά του Γράμμου. Η συμπαράσταση του Νομάρχη Νίκου Ζαρμπαλά ήταν αμέριστη στην ένταξη ανακατασκευής της στέγης του Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής στο LEADER II και χάρις σ' αυτήν διεσώθηκαν οι πολύτιμες αγιογραφίες.

Το ιστορικό του πολύπαθου Κοινοτικού Ξενώνα Παλαιοσελλίου παρουσιάζει ενδιαφέρον και αξίζει να καταγραφεί δεδομένου ότι αποτελεί ένα αποδεικτικό στοιχείο της κακοδαιμονίας αυτού του τόπου και αιτία ερήμωσης της άλλοτε κραταιάς Επαρχίας Κονίτσης.

Ο Ξενώνας ως έχει σήμερα αποπερατωμένος κατά ογδόντα επί τοις εκατό αποτελεί δημιούργημα του τελευταίου Κοινοτικού Συμβουλίου πριν την Καποδιστριακή συνένωση και συγκρότηση των δύο Δήμων Κονίτσης και Μαστοροχωρίων. Πρόεδρος στο Παλαιοσέλλι ήταν ο Γιώργος Τζίμας.

Μετείχα σε αυτό μαζί με τον αείμνηστο Γεώργιο Γρέντζιο, τον Νίκο Αναγνώστου, τον Γεώργιο Πίσπα και στην αντιπολίτευση τον αείμνηστο Ελευθέριο Μιχάτα και την αείμνηστη Δέσποινα Σιμούλη. Νομάρχης ήταν ο Νίκος Ζαρμ-

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο τότε Δ/ντής του Ε.Ο.Τ. Γεώργιος Γιώτης (ελπίζω να μην λανθάνω ως προς το επίθετο) καθώς και ο Υποδιευθυντής Γεώργιος Κονταξής υπήρξαν ένθερμοι υποστηρικτές της δημιουργίας του πρώτου ορειβατικού καταφυγίου του Σμόλικα. Γιώργο θυμήσου το προεκλογικό σύνθημα

του συνδυασμού μας «Εμπρός να ανοίξουμε τους ορίζοντες του Παλαιοσελλίου στον έξω κόσμο».

Είχαμε όραμα το οποίο δυστυχώς δεν ευδοκίμησε και έσβησε στην στενή θεώρηση διαχείρισης της ανάπτυξης πρώτον του Καποδιστριακού Δήμου και του εν συνεχεία Καλλικρατικού Δήμου από πέντε εν συνόλω Δημάρχους.

Για είκοσι τρία χρόνια ένοικοι του Ξενώνα είναι νυχτερίδες και κουκουβάγιες. Αν δεν λανθάνω πριν τρία ή τέσσερα χρόνια μετά την τέλεση της Θείας Λειτουργίας των Αγίων Θεοφανείων στο «Στέκι του Μητσάρα» είμασταν υπερ-αρκετά άτομα. Το έφερε η κουβέντα για την τύχη και το μέλλον του Ξενώνα. Εν τάχει συνέταξα επιστολή προς τον Περιφερειάρχη κ. Αλέξανδρο Κακριμάνη με αίτημα την χρηματοδότηση για την εν τέλει αποπεράτωσή του. Η επιστολή συνοδεύτηκε από τριάντα δύο υπογραφές συγχωριανών μας.

Ο Αξιότιμος Περιφερειάρχης, αγαπητός σε όλους μας Αλέξανδρος Κακριμάνης ανταποκρίθηκε πάραυτα στην έκκληση των Παλαιοσελλιτών χρηματοδοτώντας τον Δήμο Κόνιτσας με το ποσό των 150 χιλ. ευρώ.

Να όμως που δεν μας έφταναν τα είκοσι χρόνια αδιαφορίας, καθυστερήσεων και ανεξήγητης απραξίας του Δήμου Κόνιτσας από το τίποτα και «εκ του μη όντος» άνοιξε ένας νέος κύκλος γραφειοκρατικής αδράνειας του Δήμου. Η πίστωση ως μη χρησιμοποιηθείσα επέστρεψε στον προϋπολογισμό της Περιφέρειας για να δοθούν εκ νέου με αίτημα του Περιφερειάρχη όπως ο Ξενώνας

δημοπρατηθεί από την Περιφέρεια μετά από πολλές παραστάσεις του Προέδρου Παλαιοσελλίου Ηλία Πίσπα.

Την δεκαετία του 1970 οι αιμοσταγείς Ερυθροί Χμέρ της Καμπότζης για να καταλάβουν την πρωτεύουσα Πνομ-Πενχ δεν έκαναν επίθεση κατά μέτωπο, απλώς της σέρησαν την τροφοδοσία από την περιφέρεια και η πρωτεύουσα ως ήταν φυσικό παραδόθηκε και ακολούθησε λουτρό αίματος. Έτσι και η Κόνιτσα χάνοντας ένα-ένα τα χωριά της θα παραδοθεί στην παρακμή. Ο περιπατητικός ορεινός τουρισμός συντηρεί μια ανεπαίσθητη ελπίδα, μια φλογίτσα αισιοδοξίας. Οι κάτοικοι των πόλεων και ειδικότερα οι νέοι «μπουκτισμένοι» από την ασφάλτο, το τσιμέντο, το γυαλί και το ατσάλι προσπαθούν να επανεύρουν τον «υπαρξιακό προορισμό» τους έστω με μια ολιγοήμερη ανάπαυση στη Φύση. Ας τους προσφέρουμε αυτή τη ζωογόνο δράση στα βουνά μας.

Το άρωμα των αγριολούλουδων, η οπτική επαφή με αυτά, το θρόϊσμα του αέρα ανάμεσα στις πευκοβελόνες, το κελάρυσμα του νερού στα ρυάκια το τιπίβισμα των πουλιών το ξαφνικό πήδημα του ζαρκαδιού θα είναι γι' αυτούς το ξανακέρδισμα του απωλεσθέντος Παραδείσου.

Ευχή όλων μας είναι όπως ο ανάδοχος εργολήπτης παραδώσει το έργο στην προθεσμία που θα του δοθεί. Επίσης ευχή είναι όπως ενοικιασθεί από επιχειρηματία ο οποίος θα φέρνει οργανωμένα ορειβάτες και περιπατητές. Η Κοιλάδα Αώου με Τύμφη και Σμόλικα καρδιά της Βόρειας Πίνδου έχει προοπτικές.

Ημέρα της Ζωοδόχου Πηγής

Με τη συμμετοχή αρκετού κόσμου γιορτάστηκε η ημέρα της Ζωοδόχου Πηγής στο ιστορικό Μοναστήρι Ζέρμας. Ο πρόεδρος Γιάννης Παπαδημητρίου μετά το καλωσόρισμα και τις προσφωνήσεις στους καλεσμένους απηύθυνε τα εξής:

Με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση σας καλωσορίζω στο ιστορικό μοναστήρι μας ,μέρα γιορτής της Πηγής της Ζωής ,της Παναγίας που με πρωτοβουλία μας πανηγυρίζει μετά από πολλά χρόνια σιγής !

Το μοναστήρι της Παναγίας με τους τρεις τρούλους μετά την πρόσφατη στερήωση – αναστήλωση παίρνει τη μορφή του συμβόλου για το χωριό των Μαστοροχωρίων και το Δήμο Κόνιτσας

Υπο την σκέπη της Παναγίας της Ζερματινής στα δύσκολα χρόνια της Οθωμανικής κυριαρχίας επιτεύχθηκε η ένωση των Παλαιοχωρίων της ΖΕΡΜΑΣ γύρω στα 1750 και εξελίχθηκαν μαζί με το μοναστήρι σε αυτόνομη κοινότητα το 1915.

Το Άγιο Μοναστήρι μας αυτή την εποχή και μέχρι την απελευθέρωση έγινε κέντρο , όχι μόνο της θρησκευτικής ζωής και δράσης αλλά από ένα σημείο και μετά η ζωή του χωριού μας ταυτίστηκε με την τύχη του μοναστηριού και την ιστορία του.

Το Μοναστήρι τα δύσκολα εκείνα χρόνια ήταν μπροστά σε όλες τις προκλήσεις που αντιμετώπιζε η περιοχή μας.

Ποιός μπορεί να αρνηθεί την συνεισφορά του στα απελευθερωτικά κινήματα της περιοχής ;;;

Η Λαϊκή Μούσα το αποτύπωσε με καθαρότητα : “τι να σας στείλουμε παιδιά αυτού στις ράχες που’στε;Θέλουμε γλυκό κρασί απ’τα Άγιο Μοναστήρι να πλύνουμε τα λαβώματα που’μαστε λαβωμένοι.....”

Ποιός μπορεί να αγνοήσει το κοινωνικό και φιλανθρωπικό έργο για την στήριξη του κάθε πονεμένου ;;;;

Τούτο το Κονιτσιώτικο Μοναστήρι υπήρξε κέντρο της επαναστατικής δράσης

των απροσκύνητων. Ο τελευταίος ηγούμενός του Διονύσιος Παπαδάτος ο Κουτζουμονσιανός οργάνωσε Λόχο επαναστατών στα 1913.

Τούτος ο τόπος στα ριζά του Γράμμου δεν διαθέτει τίποτε άλλο πολυτιμότερο να επιδείξει στους προσκύνητές του, παρά το παραδοσιακό του χρώμα που ξυπνά ιστορικές μνήμες και συλλογικούς αγώνες, ήθη και έθιμα χριστιανικά που συγκινούν και μαγεύουν.

Αυτός είναι ο απώτερος στόχος μας. Θεωρούμε καθήκον μας να διατηρήσουμε αυτή τη μνήμη και να αποτρέψουμε τη λήθη.

Δεν μπορεί η δική μας γεννιά να αγνοήσει την πολιτιστική κληρονομιά, τις παραδόσεις και την ιστορία μας που στην περίπτωση μας, έχουμε μία ιστορία που αγγίζει τα πεντακόσια (500) χρόνια και πλέον.

Πράγματι όμως πιο δροσερός και πιο καλός είναι σήμερα ο ανοιξιάτικος αέρας στο ιερό μνημείο μας, γιατί αποπνέει μια υπερκόσμια ευωδία, ευωδία που κατέρχεται και παραπέμπει κοντά στα άλλα τα πολλά και τα μεγάλα, στην υποχρέωσή μας να παραδώσουμε στις επόμενες γενιές το Μοναστήρι μας όπως του αρμόζει πλήρως ανακαινισμένο.

Η οργάνωση των πανηγυριών στο χώρο του δεν είναι για εμάς μόνο μία θρησκευτική εκδήλωση. Δεν τιμάμε μόνο την ΠΑΝΑΓΙΑ και τους προπατορές μας.

Μιλούμε για γεγονότα που περικλείουν ένα μεγάλο μήνυμα. Μήνυμα ΕΝΟΤΗΤΑΣ και ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗΣ.

Οι παλαιότεροι διηγούνται ότι όταν γιόρταζαν οι παππούδες και οι πατεράδες μας την Ανάσταση και την Λαμπροβδομάδα, η Μεγάλη Εβδομάδα και η Σαρακοστή που προηγούνταν, περιελάμβανε Νηστεία, σαρανταλείτουργα, λιτανίες στο Μοναστήρι. Την πασχαλιά και την Λαμπροβδομάδα έρχονταν από βραδύς προσκυνητές από τα γύρω χωριά που καθένα τους είχε το δικό του κελί και γινόταν παρακλήσεις και αγρυπνίες. Μετά τη Θεία Λειτουργία οι Μοναχοί μοίραζαν φαγώσιμα από τα τάματα που έκαναν οι πιστοί κρυφά, συνήθιζαν και έταζαν λάδια, κεριά, λαμπάδες, αρνιά και κατσίκια. Σε δύσκολες καταστάσεις, όπως αρρώστιες και επιδημίες, έζωναν με σχοινί το Ναό και κερύγια την αποτροπή του κακού. Έτσι εξηγείται πως σχολιαρόπαιδα από την Δροσπηγή, διατηρώντας παλαιά συνήθεια, έφερναν ταμένες λαμπάδες και κεριά μέχρι πρόσφατα στο Μοναστήρι της Ζέρμας την Λαμπροβδομάδα.

Θέλουμε λοιπόν με τα πανηγύρια να

δέσουμε τα παλαιά με τα σύγχρονα δεδομένα.

Επιθυμία είναι να γίνει το Μοναστήρι της Ζέρμας πολιτιστική γέφυρα για το μαρτυρικό τόπο μας όπως εκείνα τα παλαιά χρόνια κέντρο συναδέλφωσης και συσπείρωσης όλων των Μαστοροχωρίων.

Ένα θρησκευτικό πολιτιστικό κέντρο στη βόρεια πλευρά του Δήμου Κόνιτσας ,που θα δέσει την ντόπια αυθεντική παράδοση με τα έθιμα των προγόνων μας.

Αυτός είναι ο λόγος που σιγά – σιγά το αγκαλιάζουν όλοι.

Το αγκαλίζετε εσείς με την παρουσία σας εδώ σήμερα.

Σας ευχαριστώ που είστε εδώ σήμερα ,που κοπιάσατε να φτάσετε μέχρι ΕΔΩ.

Σας ευχαριστώ από καρδιάς για την παρουσία σας.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες στον εφημέριο της ενορίας π.Κωνσταντίνο Ταμπάκη ο οποίος έρχεται αρωγός σε κάθε μας εκδήλωση και ειδικά σήμερα που μας έφερε προσκυνητές και προσκυνήτριες από τα Ιωάννινα.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες στους εκπροσώπους της πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας.

Τελειώνοντας θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι είμαστε στην Αρχή ακόμη και υπολείπονται πολλά να γίνουν.

Κύριο μέλημά μας είναι :

- η κατασκευή των ξυλόγλυπτων εικονοστασιών - τέμπλου με την έγκριση της αρχαιολογίας
- η εκπόνηση μελέτης για την αποτύπωση και ανάδειξη των κελιών
- η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου
- η επιστροφή των Λιθαναγλύφων ,τα

οποία φυλάσσονται στο ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

- και ,γιατι όχι ,εγκατάσταση μοναχικής αδελφότητας

Ευχαριστώ όλους όσοι συνέβαλαν με τις εργασίες τους ,τις προσφορές τους και τα τάματά τους για να πραγματοποιηθεί το σημερινό πανηγύρι.

Αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω δημόσια τόσο την Περιφέρεια Ηπείρου ,όσο και το Δήμο Κόνιτσας για την άμεση ανταπόκριση στο αίτημά μου για τον καθαρισμό των αυλακιών από την εθνική οδό εως το χωριό εντός του οικισμού και εως το συνοικισμό των Τζιμαίων.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ
ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

Θερμές ευχαριστίες

Απευθύνονται στον αγαπητό Φίλο μου και Πρόεδρο της Πλαγιάς (Ζέρμας) Ιωάννη Παπαδημητρίου. Σας γνωρίζω ότι από τον Νοέμβριο του 2022 χάρις στον Αξιότιμο Περιφερειάρχη Ηπείρου κ. Αλέξανδρο Κακριμάνη συντάσσεται μελέτη για την ολιστική και οριστική αποκατάσταση του Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής Παλαιοσελλίου. Ο επικεφαλής των μελετών αρχιτέκτονας Τιμολέων Κοϊμιτζόγλου θεώρησε καλόν να επισκεφθεί έναν τοπικό Ι. Ναό που να έχει αντιρρίδες.

Η πρότασή μου ήταν ο Ι. Ν. της Παναγίας στο μοναστήρι της Πλαγιάς.

Ο εν λόγω μελετητής επιθεώρησε εξωτερικά τον Ι. Ναό γιατί αντιρρίδες τέσσερις έως πέντε προβλέπονται και για τον Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής αλλά γενικά το οικοδόμημα του κέντρισε το ενδιαφέρον για το εσωτερικό του.

Έτσι, ανεβήκαμε στο χωριό και αγαθή τύχη συναντήσαμε τον αγαπητό Ιωάννη ο οποίος μετά χαράς δέχθηκε, έχοντας το κλειδί, να μας ξεναγήσει στο εσωτερικό.

Αγαπητοί μου Φίλοι το Μοναστήρι της Πλαγιάς είναι ένα από τα πλέον αξιόλογα Βυζαντινά Μνημεία του τόπου μας, ανώτερο και από την Μονή Μολυβδοσκεπάστου. Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων έχει κάνει και εδώ πολύ καλή αναστηλωτική επέμβαση βοηθούντος του Α. Κακριμάνη, αξίζει κανείς να γνωρίσει αυτό το θρησκευτικό μνημείο.

Αγαπητέ Ιωάννη

Και πάλι σου εκφράζω τις θερμές ευχαριστίες τις δικές μου και του Τιμολέοντα για την λεπτομερή ξενάγηση. Ευχές να είσαι πάντα γερός και δυνατός όπως ήσουν ποδοσφαιριστής στην «Πίνδο» για να προσφέρεις στο αγαπημένο σου χωριό τις πολύτιμες υπηρεσίες σου. Άνθρωποι σαν και εσένα συντηρούν στην χόβολη, εκείνα τα κάρβουνα από τα οποία μπορεί να λάμψει στην έρημη επαρχία μας μια ελπιδοφόρα φλόγα.

Με Εκτίμηση
Ηλίας Ανδρέου

“Ουδείς πιο αχάριστος από τον ευεργετηθέντα”

(Αρχ. ρητό)

“Η μεγαλύτερη αμαρτία είναι η αχαριστία”

(Αρχιεπ. Σπυρίδων Βλάχος)

Προς υποψηφίους Δημάρχους κ Δημοτικούς Συμβούλους

του Ηλία Ανδρέου

Εδώ και πολλά χρόνια η σκέψη όλων μας κυριαρχείται από το αγωνιώδες ερώτημα: Ποια θα είναι η πορεία της Κόνιτσας καθώς και των χωριών της στο μέλλον και μάλιστα στο εγγύς.

Το ερώτημα προφανώς αφορά την πληθυσμιακή της πορεία καθώς και εκείνη της οικονομίας που είναι σύννοδος της.

Τόσο η αισιοδοξία όσο και η απαισιοδοξία συνυπάρχουν σε μια συνεχή εναλλαγή.

Στο ερώτημα αυτό η απάντηση προέρχεται εκ του ασφαλούς από την πορεία ενός σημερινού εφήβου προς την ενηλικίωσή του. Σήμερα ως γνωστόν το σύνολο των μαθημάτων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης συνεχίζει και την μαθητεία του στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση Γυμνάσιο-Λύκειο (Γενικό ή Επαγγελματικό).

Σαν έλθει η ώρα του Λυκείου πολλοί μαθητές για την ενίσχυση των μαθητικών ικανοτήτων τους το απόγευμα θα βρεθούν σε αίθουσες φροντιστηρίων όπου διδάσκονται μαθήματα της κατεύθυνσης που θα επιλέξουν για την εισόδο τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τούτο σημαίνει ότι το οικογενειακό εισόδημα το οποίο εν πολλοίς δεν είναι ανθρωπό θα υποστεί μια αφαίμαξη και η οικογένεια ως εκ τούτου θα στερηθεί

κάποιων αγαθών, παρακαλώ πρώτης ανάγκης. Η εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. θα σημαίνει έτι περαιτέρω συρρίκνωση του οικογενειακού εισοδήματος. Τυχόν δύο αδελφια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση οδηγεί την οικογένεια στον εφιάλτη να βλέπει το εναπομένον εισόδημα κάτω από το όριο της φτώχειας.

Κάποτε έρχεται η ώρα απόκτησης του πολυπόθητου πτυχίου. Οι χαρές και τα συγχαρητήρια γρήγορα θα αντικατασταθούν από την περίσκεψη και την αγωνία εύρεσης εργασίας εφόσον συμβαίνει πολλά πτυχία να μην έχουν αντίκρισμα και τα ευγενή επαγγέλματα του χθες (μηχανικοί-δικηγόροι κ.λπ.) σήμερα να είναι κορεσμένα.

Το αποτέλεσμα είναι πως ο μόλις φέρελπις πτυχιούχος του χθες αύριο να ξεβιτεύεται και το χειρότερο να μένει στην προστασία της πατρικής στέγης ετεροπασχολούμενος για να κερδίσει όχι οικογενειακό εισόδημα αλλά τα προσωπικά του καθημερινά έξοδα για τον καφέ, τα τσιγάρα, που να μην υπήρχαν, το κινητό και το ποτό της βραδυλής εξόδου.

Αυτή είναι η μελλοντική πορεία ενός σημερινού Κονιτσιώτη εφήβου ο οποίος στην πορεία αυτή ακουσίως επηρεάζει το σύνολο της Κονιτσιώτικης Κοινωνίας

προς την παρακμή, εφόσον δεν του δίνονται ευκαιρίες να αναπτύξει στην πράξη το γνωσιακό του υπόβαθρο.

Έρχονται οσονούπω οι Αυτοδιοικητικές εκλογές του Οκτωβρίου. Οι επίδοξοι μνηστήρες του Δημαρχιακού Θώκου ανάλογα με την σημερινή αυτοδιοικητική ιδιότητα ήτοι συμπολίτευση ή αντιπολίτευση ή νέα υποψηφιότητα θα εμφανισθούν ενώπιόν μας, η μεν συμπολίτευση να προβάλλει το έργο της, οι δε λοιποί να μας υποσχεθούν. Και η μεν προβολή έργου θα είναι παράθεση αριθμών και πολλών έργων οι δε υποσχέσεις θα αφορούν δικαιότερη κατανομή των πιστώσεων και ίσως περισσότερα έργα, δηλαδή μικρο-υποδομές. Κύριοι το είπαμε και παλαιόθεν, οι μεν αριθμοί είναι σε ακμή η δε Κόνιτσα σε παρακμή.

Οι γονείς μας με την εργατικότητα που τους διέκρινε και τις αρετές που τους συνόδευαν ήταν οι σκαπανείς μιας Κόνιτσας η οποία οικονομικά ήταν σε ισορροπία με τους οικονομικούς δείκτες της εποχής και εύρωστη πνευματικά και πληθυσμιακά.

Σήμερα η γενικευμένη ευμάρεια είναι παρούσα και στην Κόνιτσα πλην όμως αυτό δεν αρκεί.

Η Κόνιτσα αδυνατεί να ακολουθήσει για αντικειμενικούς λόγους τον βηματισμό και τις εξελίξεις της τεχνολογίας, της επιστήμης, των νέων αντιλήψεων της αυτοδιοίκησης-αυτοδιαχείρισης της σύγχρονης αντίληψης εξέλιξης των κοινωνιών.

Αγαπητέ Αναγνώστη: Για πολλοστή φορά το έχουμε επισημάνει και εσύ το ζεις και το έχεις κατανοήσει πως αν στη

επόμενη τετραετία η νέα Δημοτική Αρχή επιμένει στην πεπατημένη της «Διαχείρισης Πολυκατοικίας» και δεν επιδοθεί στην δημιουργία θέσεων εργασίας μέσω του ιδιωτικού κεφαλαίου η πορεία της Κόνιτσας προς την παρακμή όχι μόνον είναι δεδομένη αλλά και έχει κλειδώσει.

ΘΕΡΜΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ: Στις 20 Μαΐου ημέρα Σάββατο και πρωί στις 07.00 π.μ. μπαίναμε στο Παλαιοσέλλι για τέλεση Θείας Λειτουργίας και άσκηση του εκλογικού δικαιώματος. Ένα ζαρκάδι μόλις είχε ξεδιψάσει και ήσυχο ανηφόριζε.

Σε αυτό το πλάσμα και δεν ομιλώ για ζώο έχει συγκεντρωθεί όλη η αθωότητα της φύσης. Όταν αντικρίζω ζαρκάδι θέτω το ερώτημα. Υπάρχουν ακόμη άνθρωποι που στρέφουν την κάνη του όπλου εναντίον του;

Η απάντηση των λαθροκυνηγών είναι ότι έχει αυξηθεί ο πληθυσμός τους.

Αντικρούω το επιχείρημα. Ζούμε στον 21ο αιώνα και όχι στην εποχή των σπηλαίων και του τροφοσυλλέκτη ανθρώπου.

Το ζαρκάδι είναι κόσμημα των βουνών μας όπως το αγριόγιδο ο λαγός η πέρδικα κ.λπ.

Ανήκουν στους φυσιολάτρες και όχι στους τυφεκιοφόρους.

Καλώ την Δ/ση του Πάρκου Βόρειας Πίνδου να προβεί σε εκτεταμένη εκστρατεία διαφύλαξης της πανίδος των βουνών μας. Και σεις τυφεκιοφόροι υπάρχουν και τα κρεοπωλεία. Έλεος.

Φονεύοντας το αθώο ζαρκάδι φονεύουμε την δική μας αθωότητα.

• ΤΑΞΙΔΙ ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΚΟΝΙΤΣΑ

Με στόχο την προβολή της Κόνιτσας, που προσφέρει στους ταξιδιώτες μοναδικές εμπειρίες όλες τις εποχές του χρόνου, ο Δήμος μας στο πλαίσιο της συνεργασίας του με την εταιρεία CK Strategies, διοργάνωσε ένα ξεχωριστό ταξίδι εξοικείωσης (fam trip) για Έλληνες και Κυπρίους δημοσιογράφους.

Στρατηγικοί εταίροι του Δήμου μας σε αυτό το ταξίδι ήταν η μεγαλύτερη αεροπορική εταιρεία της Κύπρου Cyprus Airways, υψηλόβαθμο στέλεχος της οποίας συνόδευε την αποστολή, τα γνωστά πρακτορεία ταξιδιών Mazi Travel, Zorpidis Travel και φυσικά με την υποστήριξη του Γραφείου ΕΟΤ της Κύπρου.

Για δυο ημέρες οι δεκαοκτώ (18) δημοσιογράφοι προσκεκλημένοι του Δήμου Κόνιτσας είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά τις φυσικές ομορφιές του Δήμου μας, την πληθώρα υπαίθριων δραστηριοτήτων που προσφέρει η περιοχή μας, τα θρησκευτικά μνημεία, την ιστορία της και την εξαιρετική γαστρονομία.

Την αποστολή υποδέχτηκαν στην γέφυρα του Αώου ο Δήμαρχος Κόνιτσας Εξάρχου Νικόλαος, οι Αντιδήμαρχοι Τσαλιμάνης Νικόλαος, Χήρας Δημήτριος, καθώς και ο αρμόδιος Αντιδήμαρχος Λαζογιάννης Αριστείδης.

Οι φιλοξενούμενοι επισκέφθηκαν την Ιερά Μονή Μολυβδοσκεπάστης, όπου ξεναγήθηκαν από τους μοναχούς της Μονής και την Κοινότητα Μολυβδοσκεπά-

στης, όπου ξεναγήθηκαν από τον πανοσιολογιότατο Αρχιμανδρίτη Κατραμάδο Σπυρίδωνα, γραμματέα του Συνοδικού Γραφείου των Προσκυνηματικών περιηγήσεων της Εκκλησίας της Ελλάδας.

Η επόμενη ημέρα ήταν αφιερωμένη στις υπαίθριες δραστηριότητες και κάτω από την γέφυρα του Αώου αρκετοί δημοσιογράφοι δοκίμασαν τις ικανότητες τους στο ράφτιγκ, στο καγιάκ αλλά και στο ποδήλατο βουνού.

Κατόπιν επισκέφθηκαν τη φάρμα Ιπποφάες του Φίλιππου Μπάρμπα και ένα από τα πιο γνωστά και πανέμορφα Μαστοροχώρια μας, την Καστάνιανη. Ακολούθησε ξενάγηση στα πανέμορφα αρχοντικά της Άνω Κόνιτσας, στην οικία του Αγίου Παισίου και μια σύντομη βόλτα στην πόλη.

Ο Δήμος Κόνιτσας συνεχίζει το πρόγραμμα ανάπτυξης του τουρισμού και προβολής της περιοχής μας που ξεκίνησε πέρυσι και τα αποτελέσματα δικαιώνουν τη Δημοτική Αρχή για τις επιλογές της, μια που η αύξηση της τουριστικής κίνησης είναι ραγδαία.

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, σε ζωντανή μετάδοση προβλήθηκαν εικόνες της περιοχής μας μέσα από τις εκπομπές υψηλής ακροαματικότητας «Στούντιο με Θέα» του ANTI, "Σαββατοκύριακο με τον Μάνεση" του ALPHA, ενώ ο Δήμαρχος και ο αρμόδιος Αντιδήμαρχος μίλησαν ζωντανά σε εκπομπές για τα Κυπριακά κανάλια ΡΙΚ, ALPHA Κύπρου, ΣΙΓΜΑ και άλλα.

Θερμές ευχαριστίες στα Ξενοδοχεία Rodovoli Hotel, Grand Hotel, Konitsa Mountain Hotel και Villa Rustica για τη δωρεάν φιλοξενία της αποστολής, στον Χρήστο Μουρεχίδη ιδιοκτήτη του Dentro outdoor Travel για τη διευκόλυνση κάποιων μετακινήσεων καθώς και στην ξεναγό

Μήτση Ιωάννα.

Επίσης, θερμές ευχαριστίες στον Σταύρο Γουσόπουλο ιδιοκτήτη του εστιατορίου «Μύλος» για την προσφορά του υπέροχου δείπνου, στον Ευθύμη Δούκα και τη σύζυγό του Σύνθια για την προετοιμασία του γεύματος στην Καστανέα, στους κυρίους Χατζνεφραιμίδη Ανδρέα και Κίτσιο Νικόλαο για την γευσιγνωσία Οίνου και Τσίπουρου που οργάνωσαν και την προσφορά προϊόντων τους.

Στους Χρήστο και Κυριάκο Κίτσιο, Αλέξανδρο Εξάρχου και Νικόλαο Μπέτση για την υπέροχη μουσική βραδιά.

Ευχαριστίες, επίσης, στον Πανοσιολογίωτα Αρχιμανδρίτη Κατραμάδο Σπυρίδωνα για την οργάνωση του δείπνου και της υπέροχης γιορτής συνοδεία ζωντανής παραδοσιακής μουσικής με τη βοήθεια των μελών του Συλλόγου Μολυβδοσκεπάστης.

Τις εταιρείες Mountain Vain του Αλέξανδρου Νικολόπουλου και Trekking Hellas για τον εξοπλισμό που παραχώρησαν, καθώς και για την ενημέρωση των δημοσιογράφων.

Στους δημοσιογράφους προσφέρθηκαν δώρα προσφορά των ντόπιων επαγγελματιών Νικολάου Θωμά, Νάτση Αναστασίας, Αφών Χατζνεφραιμίδη, καθώς και προϊόντα του Αγροκτήματος Παπαγεωργίου.

- Το **Κοινωνικό Παντοπωλείο Δήμου Κόνιτσας**, στις 11 & 12 Μαΐου 2023 πραγματοποίησε την 63η διανομή διαφόρων προϊόντων στους ωφελούμενους του. Τα προϊόντα που διανεμήθηκαν συγκεντρώθηκαν με τις ευγενικές χορηγίες των εταιρειών:

“ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ ΑΕ”

“ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ”

“ ΔΙΚΤΥΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ & ΑΡΩΓΗΣ

- Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε ο 5ος αγώνας ορεινού τρεξίματος 21km – 10 km και Vertical 5km με την επωνυμία «5ος Grammos Mountain Run» την Κυριακή 04 Ιουνίου 2023 στο Πληκάτι Δήμου Κόνιτσας, ένα από τα ομορφότερα χωριά της περιοχής μας. Πλήθος συμμετοχών σε όλες τις κατηγορίες απόλαυσαν την πρόκληση του αγώνα σε ένα μαγευτικό τοπίο, ενώ πάρα πολλοί ξένοι επισκέπτες, αλλά και συνδημότες μας παρακολούθησαν τη διοργάνωση.

Χαιρετισμό απύθυνε ο Δήμαρχος Κόνιτσας Νικόλαος Εξάρχου, ο οποίος συνεχάρη τα μέλη του Μορφωτικού Συλλόγου Πληκατίου "ο Γράμμος" για την πρωτοβουλία, την άρτια διοργάνωση και την εθελοντική τους προσφορά για την επιτυχία του αγώνα.

Να σημειωθεί ότι ο αγώνας διοργανώνεται από τα μέλη του Μορφωτικού Συλλόγου Πληκατίου και φέτος ο Δήμος Κόνιτσας ήταν για πρώτη φορά συνδιοργανωτής. Πλέον ο αγώνας εντάσσεται στις εκδηλώσεις του Κόνιτσα Άθλον (www.konitsathlon.gr).

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν και απύθυναν χαιρετισμό ο Περιφερειάρχης Ηπείρου Αλέξανδρος Καχριμάνης και η Βουλευτής Μαρία Κεφάλια. Παρόντες ήταν, επίσης, οι Αντιδήμαρχοι Νικόλαος Τσαλιαμάνης, Δημήτριος Χήρας, Αριστείδης Λαζογιάννης, ο πρώην Δήμαρχος Ανδρέας Παπασπύρου και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Κατερίνα Δημάρατου και Δημήτρης Σδούκος.

Στο τέλος της εκδήλωσης, ο Σύλλογος δώρισε στον Δήμαρχο τιμητική πλακέτα

για την αρωγή του Δήμου στην επιτυχία της εκδήλωσης.

Θερμά συγχαρητήρια σε όλους για την εξαιρετική διοργάνωση.

Τα αποτελέσματα του αγώνα εδώ:

<https://races.chronolog.gr/resultsv3.aspx?ev=84522899ce86dc652elle551282ca714&pp=5a76&c=0&fbclid=IwAR0qSR-KZOGn3kbNZjeN9IEDBEχ-tKxljrQMYvTdt8SB5-OlzLZHns9EdEOc>

• Φεστιβάλ Παιδικών Χορωδιών

Στις 18/6/23 το βράδυ πραγματοποιήθηκε εκδήλωση με τη συμμετοχή Χορωδιών στο αμφιθέατρο της Παιδ. Ακαδημίας Ιωαννίνων.

Τη διοργάνωση είχε ο Δήμος και συμμετείχαν οι παιδικές χορωδίες: Δημ. Ωδείου Ιωαννίνων. Δ/νση: Κωνσταντίνα Μήλια, πιάνο Πηνελόπη Λιαροστάθη, κρουστά Χρ. Χιουρέας.

Του Δήμου Κόνιτσας. Δ/νση Γιάννης Γαλίτης, πιάνο Αγγέλικα Παπανικολάου.

Του Blagoevgrad (Βουλγαρία). Δ/νση: Hristo Kroteva, πιάνο Nikolina Kroteva. Της Πρέβεζας «Αρμονία» Δ/νση: Ανέλια Στεφάνοβα. Όλες οι Χορωδίες απέδωσαν εξαίρετα και αυτό φάνηκε από τα παρατεταμένα χειροκροτήματα του ακροατηρίου της αίθουσας που ήταν κατάμεστη.

Παρόντες ήταν και ο Δήμαρχος Κόνιτσας Ν. Εξάρχου και ο Αντιδήμαρχος Άρης Λαζογιάννης.

Η Κόνιτσα αντιπροσωπεύτηκε επάξια και δείχνει ότι ο Μαέστρος Γαλίτης κάνει καλή δουλειά. Νομίζουμε ότι εκτός από την υποστήριξη του Δήμου, που είναι δεδομένη, χρειάζεται και από τους κατοίκους, που πρέπει να στείλουν περισσότερα παιδιά να πλαισιώσουν τη Χορωδία.

Σ. Τ.

• Την Δευτέρα 19/6/23 η Μικτή Χορωδία Δήμου Κόνιτσας εμφανίστηκε στο 2ο Χορωδιακό Φεστιβάλ το οποίο διοργανώθηκε από την Περιφέρεια Ηπείρου και Δήμους της Π.Ε. Ιωαννίνων, συμπεριλαμβανομένου και του Δήμου Κόνιτσας, σε συνεργασία με την Μητρόπολη, το Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ιωαννίνων, το Μουσικό Σχολείο και το Ωδείο.

Οι εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στο υπαίθριο χώρο του Βυζαντινού Μουσείου στο Ιτς Καλέ (Κάστρο).

Η χορωδία μας παρουσίασε ένα εντυπωσιακό πρόγραμμα και δέχτηκε το θερμό χειροκρότημα.

• Στα πλαίσια του 7ου Μουσικού Φεστιβάλ, οι μικροί μαθητές της Μουσικής Σχολής του Δήμου στις 20/6 πραγματοποίησαν Συναυλία των μικρών μαθητών και στις 21 ρεσιτάλ πιάνου και κιθάρας μαθητών Μέσης και Ανώτερης σχολής.

Στις 22 η Μικτή Χορωδία του Δήμου έκλεισε τις εκδηλώσεις με ένα εξαιρετικό πρόγραμμα τραγουδιών Ελλήνων ποιητών και μουσικοσυνθετών.

Συμμετείχαν: ο Νίκος Παππάς με μπουζούκι και ο Αλέξης Τσιώνης με κιθάρα.

Ας ελπίσουμε ότι οι χορωδίες μικρών και μεγάλων να ενισχυθούν με περισσότερα μέλη για το καλό του τόπου, γιατί η συμμετοχή τους στα διάφορα Φεστιβάλ δείχνει προς τα έξω ότι και η Κόνιτσα δεν υστερεί στα πολιτιστικά δρώμενα.

Και μια παρατήρηση.

Καλό θα είναι, οι συμπολίτες μας να γεμίζουν την αίθουσα κατά τις εκδηλώσεις. Θα ωφεληθούν πιο πολύ από το να βλέπουν ένα σίριαλ στην τηλεόραση!...

Σ.Τ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ:

- Η Πρωτομαγιά είναι μεγάλη μέρα της εργατιάς που καθιερώθηκε το 1889 από το Σοσιαλιστικό Συνέδριο του Παρισιού ως ανάμνηση της μεγάλης εργατικής απεργίας την πρώτη Μαΐου 1886 στο Σικάγο των Η.Π.Α. με το σύνθημα: «8 ώρες δουλειά, 8 ύπνο και 8 ψυχαγωγία, ανάπαυση και μόρφωση». Υπήρξαν αρκετοί νεκροί και τραυματίες.

Στις πόλεις από τότε πραγματοποιούνται διάφορες εκδηλώσεις. Παράλληλα η Πρωτομαγιά είναι και γιορτή των λουλουδιών και πολύς κόσμος «πιάνει το Μάη» στην εξοχή με τραγούδια και χορούς. Και στη φετινή επέτειο η περιοχή μας είχε την τιμητική της. Αρκετοί ήταν οι επισκέπτες που μας προτίμησαν και όπως πάντα, τον περισσότερο κόσμο δέχονται ο Βοϊδομάτης και το Μπουραζάνι.

- Με ηρεμία πραγματοποιήθηκαν οι εκλογές στις 21 Μαΐου στην επαρχία μας, χωρίς τη μεγάλη προσέλευση από τα κέντρα, όπως συνέβαινε παλιότερα (τα αποτελέσματα σε άλλη σελίδα).

- Πολύ βροχερός ήταν ο φετινός Μάης, αφού σχεδόν κάθε μέρα, κυρίως τα απογεύματα, δεν σταμάτησαν οι βροχές.

- Στις 5/6 γιορτή του Αγίου Πνεύματος πολλοί ήταν οι επισκέπτες που επωφελήθηκαν το τριήμερο για να εκδράμουν στην περιοχή μας.

- Τα ίδια φαινόμενα του Μαΐου είχαμε και το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου.

- Σύντομα θα γυριστούν νέα επεισόδια της τηλεοπτικής σειράς «Άγιος Παΐσιος» (Β. Κύκλος). Στην Κόνιτσα και στην περιοχή.

- Άρχισε η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων στο Δήμο Κόνιτσας.

- Από τις 29/5/23 άρχισε η λειτουργία του προγράμματος «Δια βίου Μάθησης»

στο Δήμο Κόνιτσας. Το πρόγραμμα «Αγγλικά για όλους» είναι για ενήλικους που ενδιαφέρονται για αυτή τη γλώσσα.

- Στις 25/6 επαναλήφθηκαν οι βουλευτικές εκλογές (αποτελέσματα σε άλλη σελίδα)

- Το ΚΑΠΗ Κόνιτσας πραγματοποίησε εκδρομή στην Ηγουμενίτσα.

- Την Κυριακή 18 Ιουνίου 2023 επισκέφθηκαν την Κόνιτσα ο Πρόεδρος Αντώνιος Παπαδημητρίου και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδρύματος Ωνάση. Παρουσία Δημάρχου και των Αντιδημάρχων περιηγήθηκαν σε αξιοθέατα της περιοχής μας και είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν την υπέροχη φύση μας. Ο Δήμαρχος ευχαρίστησε τους φιλοξενούμενους για την επίσκεψη, τονίζοντας ότι αυτή αποτελεί μεγάλη τιμή για το Δήμο μας, αλλά και για τη συνεργασία με το ίδρυμα Ωνάση που ήδη ξεκίνησε.

Το Κοινωνικό Παντοπωλείο Δήμου Κόνιτσας στις 15 & 16 Ιουνίου 2023 πραγματοποίησε την 64η διανομή διαφόρων προϊόντων στους ωφελούμενους του. Τα προϊόντα που διανεμήθηκαν συγκεντρώθηκαν με τις ευγενικές χορηγίες των εταιρειών:

«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ ΑΕ»

«ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ»

«ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ»

Ο Δήμος Κόνιτσας, η Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Κόνιτσας και τα Στελέχη του Κοινωνικού Παντοπωλείου εκφράζουν τις θερμές ευχαριστίες τους για την έμπρακτη κοινωνική τους προσφορά, καλώντας και άλλες επιχειρήσεις καθώς και συνδημότες μας να σταθούν αρωγοί στην όλη προσπάθεια που καταβάλλεται.

- Στις 17 και 18 Ιουνίου 2023 πραγμα-

τοποιήθηκε με επιτυχία στις Πάδες Κόνιτσας το 2ο Ποδηλατικό Αντάμωμα στο δεύτερο ψηλότερο βουνό της Ελλάδας τον Σμόλικα υπό την αιγίδα του Δήμου Κόνιτσας.

Ο Δήμαρχος συνεχάρη τους διοργανωτές, τον Πολιτιστικό Σύλλογο «Ο Σμόλικας» την ομάδα του «Munti Smolikas» την «Mountain Vein» και όλους όσοι βοήθησαν στη διοργάνωση.

- Στις 23 και 24/6 το μεσημέρι, για μια ώρα ξέσπασε μπόρα με αστραπόβροντα και δυνατό αέρα που συνοδευόταν από χαλάζι μεγέθους φουντουκιού έκανε αρκετή ζημιά στα κηπευτικά και στα δένδρα, όπου πέρασε.

- Στις 24/6 τελέστηκε στον Μητροπολιτικό Ναό Αγ. Νικολάου το ετήσιο Μνημόσυνο για τον μεγάλο ευεργέτη της Αναγνωστοπούλιου Σχολής Μιχαήλ Αναγνωστόπουλο.

- Στις 25/6 επαναλήφθηκαν οι βουλευτικές εκλογές (βλ. αποτελέσματα σε άλλη σελίδα).

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

- Στις 17/6/23 ο Κοσμάς Κολόκας και η Αριστέα Μίσσιου απόκτησαν το τρίτο τέκνο τους, κοριτσάκι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ:

- Στις 30/4/23 ο Δημήτριος Νάτσιας και η Μαργαρίτα Λώλη βάπτισαν στον Ι. Ναό Αγ. Αποστόλων στην Μολυβδοσκεπάστη το αγοράκι τους. Όνομα Κοσμάς. Ανάδοχος Σπυρίδων Δερδέκης.

ΓΑΜΟΙ:

- Στις 27/5/23 έγινε στην Πηγή ο γάμος του Αλέξανδρου Σπανού και της Άν-

νας Στέφου.

- Στις 11/6/23 έγινε στην Πουρνιά ο γάμος του Μιχαήλ Κοντογιάννη και της Εβελίνας Ούχριν.

ΑΠΕΒΙΩΣΑΝ:

- Στις 11/5/23 η Γαρούφω Ρίζου, ετών 91 στο Μάζι.

- Στις 12/5/23 ο Διονύσιος Αρβανίτης, ετών 69, στην Κόνιτσα.

- Στις 3/6/23 ο Ευθύμιος Προκοπίου,

ετών 97, στο Αηδονοχώρι.

- Στις 17/6/23 ο Παναγιώτης Χατζής, ετών 88, στην Πηγή.

- Στις 29/5/23 ο Ιωάννης Τράντας, ετών 93, στη Βούρμπιανη.

- Στις 8/6/23 ο Δημήτριος Κατσαμάνης, ετών 78 στη Δροσοπηγή.

- Πλήρης ημερών έφυγε από τη ζωή ο καθηγητής Παν/μίου Αργύρης Πατρονώτης φίλος του περιοδικού και της Κόνιτσας.

Μετεωρολογικά στοιχεία από τον σταθμό του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στην Κόνιτσα σε συνεργασία με το Metar.gr. (www.metar.gr)

Θέση Σταθμού: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας-Πραμάντων (υψόμ. 530m)

Ιστοσελίδα Σταθμού: <http://penteli.meteo.gr/stations/konitsa/>

Μάιος 2023					
Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
15,6	28,5	7,6	119,6	18	BBA
Μάιος 2022					
Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
17,9	33,8	6,0	96,8	14	BBA
Ιούνιος 2023					
Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
20,4	34,8	9,7	132,0	14	BBA
Ιούνιος 2022					
Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
22,2	35,2	12,0	88,8	12	BBA

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

† Νικόλαος Ντούτης
1955-2023

Για κάθε συνάνθρωπό μας που φεύγει από την ζωή και μας λείπει από τις καθημερινές συναναστροφές, συνήθειες και κάθε λογής

επαφές μας δημιουργείται ένα υπαρξιακό κενό και μας γίνεται σύντροφος η θλίψη, η κατήφεια, η περίσκεψη. Ακόμη και η κατάθλιψη είναι σύνηθες ψυχολογικό τραύμα που ακολουθεί την απώλεια ενός ιδιαίτερα προσφιλούς προσώπου. Τα συναισθήματα αυτά δεν μπορούμε να τα αποφύγουμε για τον κάθε συνάνθρωπό μας είτε αυτός είναι επώνυμος είτε ένας αθόρυβος της καθημερινότητας είτε είναι πλούσιος ή πένης, διακεκριμένος ή εκτός από το κάδρο της δημοσιότητας.

Τα τελευταία χρόνια έφυγαν από κοντά μας ουκ ολίγοι φίλοι και γνωστοί, συμμαθητές του χθες και αναγκαίοι σύντροφοι και συνομιλητές πριν αποχωρήσουμε.

Ο Νίκος ήταν ένας από εμάς. Μαθητής του Α. Δημοτικού και του Γυμνασίου μας, ομοτράπεζος στις συναναστροφές της εφηβείας και της ενηλικίωσης, πάντα επίκαιρος πάντα εύστροφος και ετοιμόλογος και οξύνοους όπως όλα τα μέλη-τέκνα της οικογένειας του αείμνηστου Βαγγέλη πατρός.

Με αγώνα και συνοδούς την υπομονή και το θάρρος επανέκτησε την κλωνι-

σθείσα υγεία του προς χαρά όλων μας.

Χαιρόμουν όταν έστω και ευκαιριακά ανταλλάσσαμε κουβέντα και είχα αντίκρυ μου έναν Νίκο και σαν πρώτα ανδρειωμένο. Πλην όμως το σαρακι της επάρατου ακόμη και εν υπνώσει λειτουργεί και τα νέα πως ο Νίκος και πάλι δεν είναι καλά στην υγεία του, μας συγκλόνισαν μας συνετάραξαν λόγω του ότι δυστυχώς αφελώς ήμασταν αισιόδοξοι για την ξανακερδισμένη υγεία. Φυσικά και είναι περιπτώ που εξωτερικεύω την λύπη μου για τον Νίκο του οποίου εκτιμούσα την ευθύτητα του χαρακτήρα του καθώς και την ρωμείκη ντομπροσύνη του. Είχε αποβάλει από τα εσώτερα κάθε τι προσποιητό, κάθε τι διπρόσωπο και τις πολλαπλές εναλλασσόμενες ταυτότητες για την κάθε περίπτωση. Αγαπητέ Νίκο θα μας λείψεις τόσο ως παρουσία όσο και σαν ήθος Αιωνία σου η Μνήμη.

H.A.

Στη Μνήμη του αγαπημένου τους αδελφού Νίκου Ντούτη τα αδέρφια του προσφέρουν 1.000 ευρώ στο περιοδικό Κόνιτσα.

† Κωνσταντίνος
Τσιμόπουλος

Στις 24 του Γενάρη του 2023, έφυγε απ' τη ζωή ο αείμνηστος πλέον, γιατρός Παθολόγος-Καρδιολόγος, Κωνσταντίνος Τσιμόπουλος 85 χρονών, παιδικός μου αδελφικός φίλος, από την μαθητική

μας ζωή, στο ακριτικό Γυμνάσιο Πρωγωνιανής.

Ο Κώστας ήταν από τη Λεπτοκαρυά Ζαγορίου. Άριστος μαθητής. Κατόρθωσε κατόπιν εξετάσεων και εισήχθηκε στην Ιατρική Σχολή Αθηνών, ως φοιτητής φιλοξενήθηκε στο Τοσίτσειο Οικοτροφείο. Τελείωσε γιατρός Παθολόγος-Καρδιολόγος, κι άσκησε το επάγγελμά του, στο Ιατρείο του στα Γιάννενα. Τι επάγγελμα, λειτούργημα θα λέγαμε!

Ήταν παντρεμένος κι είχε μια μονάκριβη κόρη την πολυαγαπημένη του Μυρτώ.

Διατηρούσαμε τη φιλία μας και όταν ανταμώσαμε φέρναμε στη μνήμη μας τις παλιές μαθητικές ιστορίες.

Σε κάθε συνάντησή μας μου 'λεγε:
«Σώκρατες, από ένα. Εννοούσε ρακί.
Το πολύ δεν ωφελεί».

Πίναμε λοιπόν κανένα τσίπουρο γελώντας.

Ο θάνατός του πάρα πολύ με λύπη-

σε.

Έτσι είναι η ζωή μας. Καθένας με τη χάρη του «Ενί εκάστω εδόθη η χάρις» καθώς λέγομεν!...

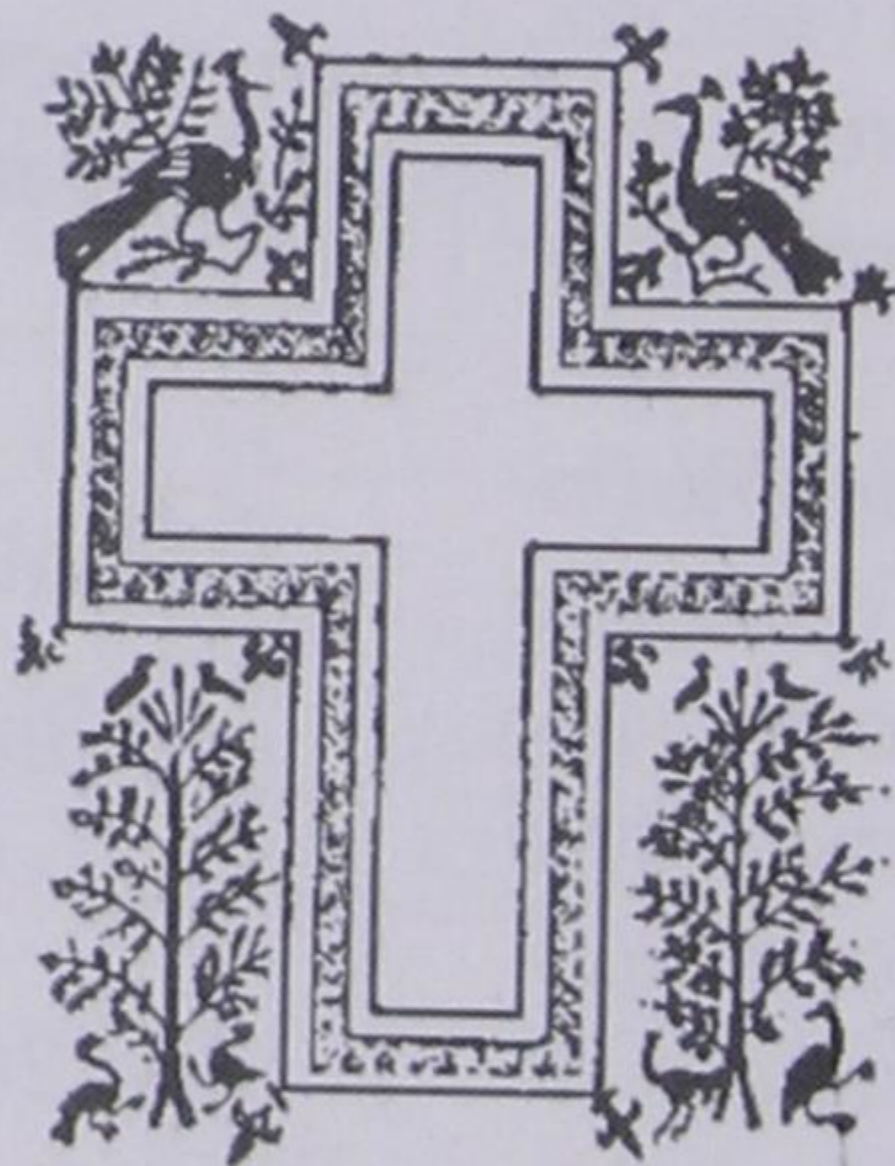
Ενταφιάστηκε στο Κοιμητήριο Περιβλέπου Ιωαννίνων.

Ήθελα να τον αποχαιρετήσω, αλλά ήταν επιθυμία του, καθώς μου έλεγε, όταν ζούσε, δεν θέλω λόγους, στεφάνια και φωτογραφίες.

Η κηδεία μου να είναι απλή. Τα σεβάστηκα όλα αυτά.

Συλλυπούμαι βαθύτατα την πολυαγαπημένη του κόρη Μυρτώ κι όλους τους συγγενείς του. Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

Με πόνο κι αγάπη ο αξέχαστος
φίλος σου
Σωκράτης Μ. Οικονόμου

Η ΕΙΚΟΝΑ

Αναδημοσίευση από τα “ΑΠΑΝΤΑ”
του Κ. Κρυστάλλη

Τ’ άνοιξιάτικα πρωϊνά όπόβγαινα χαριαγή για τὸ γάλα, γύριζα κάποτες από τὸν καφενέ τοῦ Ζώη τ’ Ἀζώηρου. Στὴν Καραβατιά, κατὰ τὰ Δυὸ τ’ Ἀδέρφια, εἶχεν ὁ Ζώης ὁ Ἀζώηρος τὸν καφενέ του. Εἶχε συγουρίσει σὲ τόπον καφενέ τὸ ἴδιο τὸ σπίτι του ποὺ καθότουν αὐτός, χῆρος κι ἄτεκνος, μὲ τὴ μεσόκατην ἀδελφή του, τὴν Κυρὰ Τσεβούλια. Αὐτὸς ἐσερβίριζε τοὺς μουστερίδες κι ἡ ἀδελφή του ἔβραζε τοὺς καφέδες μέσα, στὸ ἴδιο τζάκι στὴν ἴδια γνωσίστρα τοῦ σπιτιοῦ, όπόβραζαν καὶ τὸ φαγί τους. Καὶ δὲν ἐμπέρδευεν ὁ Ζώης ποτὲ τὸν καφέ του γιατί εἶχε πάντα στὸ νοῦ του ὅτι τὸ μπέρδεμα φέρνει κακὸ καὶ ζημιές πλιότερες παρὰ κέρδα, κι αὐτὸς τὸ ψωμί του, ἀπόβγαζε μὲ τὸν καφενέ του ἤθελε νὰ τὸ θγάξει καὶ νὰ τὸ τρώει μὲ τὸν ἴδρο του καὶ μὲ τὴν τιμιότη, κι ὄχι μὲ τὸ ψέμα καὶ μὲ τὴν ἀδικιὰ γιατί ἤξερε πὼς κι οἱ μουστερίδες του τὸν παρὰ, ποὺ τοὺς ἔπαιρνε τὸν ἔβγαζαν μὲ τὸν ἴδρο καὶ μὲ τὴν τιμιότη. Εἶν’ ἀλήθεια, πὼς κάποτε, πρὶν παντρευτεῖ ὁ Ἀζώηρος ἔβλεπε τὴν καλοπέραση καὶ τὰ λαμπρὰ σπίτια τῶν μεγαλουσιάνων κι ἀναστέναιζε νυχτάηρα κι ἕνας μονάχα πόθος, μιὰ σκάση, κατὰπρωγε κρυφὰ τὰ σωθικά καὶ τὴ νιότη του, πὼς νὰ βρεῖ τρόπο κι αὐτὸς ν’ ἀρχοντέψει, ν’ ἀποχτήσῃ κι αὐτὸς καλοπέραση, καὶ νὰ χτίσῃ ψηλὰ σπίτια. Τότες δὲν ἦταν καφεντζῆς ὁ Ζώης.

Τότες εἶχεν ἀργαστήρι στὸ Κουρμανιὸ κάτου ὅπου χρυσοκεντοῦσε φέρμελες καὶ σελάχια μπέηδων, κοζόμης καὶ λαχουργιὰ κυράδων. Κι ἦταν ἀργαστηριάρης αὐτός, κι εἶχε καλφάδες καὶ παρακαλφάδες εἰς τ’ ἀργαστήρι του, ποὺ δούλευαν καὶ ποὺ σὰν τραγουδοῦσαν ψιλὰ ψιλὰ, ἐκεῖ ποὺ πλούμιζαν τὰ νυχτέρια μὲ χρυσάφια καὶ μὲ τιρτίρια τὰ ξόμπλια τους, ἔστρεφτε τὸ μουστάκι του τὸ ξανθὸ αὐτός, ἔγερνε τὸ κρεμεζὶ φέσι του στραβὰ ὡς τὰ φρύδια κι ἔκραζε συχνὰ πυκνά.

—Δόστε του μωρὲ παιδιά, δόστε του. “Ὁξω φτώχια, μωρὲ καλφάδες μ’.

—Τότες ἦτον ὁπούχε βάλλει στοῦ νοῦ του γιά ν' ἀρχοντέψει ὁ Ζώης. Ἐπιανε καὶ παριὰν ἀλήθεια μὲ τὴν τέχνη του. Ἐπάντριεψε μιὰν ἀδελφή του.

Ἐπαντριεύτηκε κι αὐτὸς κόρη νοικοκυρούλα μὲ προικιό, καὶ τώρα... ποιὸς τὸν κουβέντιαζε. Ἡ μάνα του, ζοῦσε ἢ κακόμοιρα κι οἱ δυὸ αἱ ἀδερφάδες του δὲν εἶχανε πού νὰ τὸν βάλουν.

Ὁ «Ζώης μας» ἐδῶ κι ὁ «Ζώης μας» ἐκεῖ, τὸ πῆγαιναν νύχτα μέρα. «Τὸ μοναχό μας τ' ἀρχοντόπουλό μας τὸ μοσχουαναθρεμμένο μας τὸ τζοβαῖο μας» εἶχε γιομῶσ' ἢ γειτονιά μὲ τ' ὄνομα τοῦ Ζώη, φορτωμένο μ' ὄλ' αὐτὰ τὰ χαϊδευτικὰ χαῖμαλιά. Δὲν ἔμεινεν ἄλλο τώρα παρὰ νὰ χτίσει καὶ τὸ περιπόθητο σπίτι ὁ Ζώης. Νὰ τὸ γκρεμίσει ἀπὸ τὰ θεμέλια του τὸ χαμηλόσπιτο πού ἐγεννήθηκε καὶ πού τ' ἄφηκε, μαζὶ μὲ τὴν τέχνη καὶ μὲ τ' ἀργαστήρι, ὁ σχωρεμένος ὁ πατέρας του ὁ γέρος Ἀζώηρος, καὶ νὰ χτίσει ἀπονουθιό του μεγάλο κι ἀρχοντικὸ σπίτι, σαράϊ ὀλάκερο μὲ τρία καὶ μὲ τέσσερα πατώματα. Ἐλα ὁμως πού ὁ πόνος τῆς γριᾶς γιά τὸ «φτωχικό της ἦταν μεγάλος καὶ δὲν ἦταν τσαρὲς» γιά νὰ στρέξει νὰ χτισθεῖ καινούργιο ψηλὸ σπίτι ἀπάνω του.

—Σὰν ἔχεις σκοπὸ νὰ τὸ γκρεμίσεις γιέ μ', τοῦλεγεν ἢ γριά, γκρεμίσε με κι ἐμένα ἰστὸ λάκκο μου μαζὶ του. Βάλε με νὰ πλάκωθῶ κι ἐγὼ ἀποκάτ' ἀπὸ τὴ σικέπη του. Ἄσε με κάνεμε νὰ κλείσω τὰ μάτια μ' ἐγὼ καὶ τότες κάμε ὅ,τι θέλεις ἐσύ.

—Μά, μάνα, δὲν κρένεις καλά, ἔλεγε ὁ Ζώης. Δὲν γλέπεις πού δὲ μᾶς χωρεῖ τώρα τὸ παλιόσπιτο; τώρ' ἀξήσαμεν καὶ θ' ἀξήσουμε ἀκόμα μὲ φαμηλιὰ καὶ μὲ δούλους. Ποῦ νὰ ζήσουμε ἐδῶ μέσα σ' αὐτὸ τὸ κοτέτσι ὄλοι μαζὶ. Γιὰ βάλε με τὸ νοῦ σου πὼς ἔχουμε καὶ κάποιο καλὸ ὄνομα κυάλας ὄξω τώρα καὶ τσάτσου παρὰ ἰστὴ σακούλα... Ἄσε με νὰ τὸ ρίξω, δὲν εἶναι λόγ' αὐτὰ πού λές. Δὲ θὰ ζήσουμε φτωχικὰ καὶ τώρα ὅπ' ἀρχοντέψαμεν.

Τὰ ἴδια τῆς λαλοῦσε κι ἡ γυναῖκα τοῦ Ζώη ἢ καλομαθημένη ἀρχοντοπούλα, τὰ ἴδια τῆς ἔψελναν· κι οἱ «ξομυαλισμένες» ὅπως τὲς ἔλεγε ἢ γριά, ἀδερφάδες του. Μὰ ἡ κυρὰ Χσοῦλα δὲν ἐτέν-

τωνς αὐτῆ σὲ κανένα.

— Πιάκαμαν λίγους παράδες τώρα, ἐμουρμούριζε, κι ἐπῆρε ὁ νοῦς σας ἀγέρα. Καλασιὲς καὶ φουρτουῖνες σας! Ποῦ ξαίρουμε τάχατε τί μᾶς βγάξ' ἢ αὐριανή, χοντακωμένες! Τότες σύγκαιρα, ἀπόχτησε καὶ γιὸν ἢ γυναίκα τοῦ Ζώη καὶ γιὰ τὴν καλοπέρασὴ τῆς ἀνάψε μεγαλύτερος μέσα στοὺς λογισημοὺς του ὁ πόθος τοῦ ἀρχοντικοῦ σπιτιοῦ. Πέρασαν ὁμως τότε καὶ μιὰ ἰδέα ἄλλη στὸ νοῦ του. "Ὅτι, ἀρχοντας, αὐτὸς τώρα, πῶς θὰ μπορεῖ ν' ἀνεβοκατεβαίνει ἀπὸ τὸ σπίτι στ' ἀργαστήρι κι ἀπὸ τ' ἀργαστήρι στὸ σπίτι του αὐγῆ, γιόμα καὶ βράδου, περπατώντας τόσο δρόμο τόσο ἀνήφορο. Ἐσκέφθηκε λοιπὸν πῶς θὰ ἦταν καλύτερο ν' ἀφήκει ἀπήραχτο τὸ φτωχόσπιτο τῆς γριᾶς ἀπάνου στὴν Καραβατιᾶ, νοικιάζοντάς το σὲ κανένα φτωχὸ γείτονά του, καὶ ν' ἀγοράσει αὐτὸς ψηλὸ σπίτι παρακάτου, κατὰ τὸ παζάρι, στ' Ἀρχοντικά. Κι ἡ ἰδέα του τούτη ἐρίξωσε πλὴνὰ στὰ μυαλά του κι ὅλο χαρούμενος ἔλεγε τώρα, γυρίζοντας τὸ βράδου, στὴ γριᾶ του:

— "Ἐλα καὶ σὸγινε τὸ χατήρι νὰ μὴν τὸ γκρεμίσουμε μᾶνα, ἔλα.

Κι ἡ γριᾶ δόξαζε τὸν «Μεγαλοδύναμο» ὅπ' ἔβλεπε ὅτ' ἡ κούφια καὶ καταστρεφτικιὰ φλόγα τῶν παιδιῶν τῆς ἐσβήνονταν κι ἐκατακόθονταν ὅσο πέρασε ὁ καιρὸς.

Ποῦ νὰ τῷ ξαιρεν ἡ μαύρη πῶς ὁ γιὸς τῆς ὀλομερῆς παράδερνε στοὺς δρόμους τῶν ἀρχοντικῶν, γιὰ νὰ βρεῖ σπίτι τῆς ἀρεσιᾶς του, νὰ ἀγοράσει! Τότες ἀρχεψε νὰ ψευτίζει καὶ τὴν τέχνη του λίγο ὁ Ζώης, γιὰ νὰ κερδαίνει πλιότερα. Ἡ λεχωνιά ὁμως τῆς γυναίκας του δὲν ἐπῆγαινε καλά. Εἶχεν ἀνάψει θέρμη βαριά στὸ κορμί τῆς κι οἱ γιατροὶ ποῦχε καλέσει ὁ Ζώης, οἱ καλύτεροι γιατροὶ τῶν Γιαννίνων, ἔφευγαν ἀπὸ τὸ σπίτι του μὲ κατεβασμένα φρύδια. Κάποτε κιόλας φανέρωσαν σὲ κάποιον στὴ γειτονιά ὅτ' ἡ λεχὼνα κιντύνευε.

"Ὡς ἐδῶ ἦταν γραμμένο νὰ βλαστήσει καὶ νὰ κλαρωθεῖ τὸ περῆφημο δέντρο τῆς ἀρχοντιᾶς τοῦ δόλιου Ἀζώηρου.

Σάν σάρακας εἶχε φωλιάσει μεσ' στὸν κορμὸ του τῆς γυναίκας του ἢ ἀρρώστια καὶ τὸ κουφάλιαζε λίγο—λίγο.

Καὶ μιὰ νύκτα, συγνεφιασμένη καὶ θλυβερή, ἀστροπέλεκας ξαφνικὸς ἔπεσε κατάκορφ' ἀπάνω του καὶ τοῦ γκρεμίσειν ὅλα τὰ φύλλα καὶ τὰ ὠραῖα κλωνάρια, κι ἀπὸ τὸ φουντωτὸ καὶ ζηλεμένο δέντρο ἔμεινε μονάχα ἓνα ὀλόρθιο κατακαμένο καὶ κούφιο κορμί, τὸ κορμὶ τοῦ ἴδιου τοῦ Ζώη. Φατιά ἔπιασε μιὰ βραδυὰ στὰ «Τσαρτίτικα» καὶ τ' ἀργαστήρι τ' Ἀζώηρου μ' ὅλα τὰ περίγυρά του γίνηκαν στάχτη ὡς τὴν αὐγὴ. Κόλπος τοῦρθε τότε τοῦ βαριόμοιρου Ζώη. Πάει τὸ πλιότερο τὸ βιό του.

Τῶφραε καὶ τὸ ἐπίλοιπο ἢ ἀρρώστια κι ἢ λεχωνιὰ τῆς γυναίκας του, ποὺ τράβηξε χρόνια καιρὸ, κι ὅπου τὴ γκρεμίσει κι αὐτὴ μέσα στὸν τάφο μαζί μὲ τὸ παιδάκι τῆς. Πέθανε σὲ κάμποσον καιρὸ ὕστερα κι ἢ μαύρ' ἢ μάνα του. Πέθανεν ἀπὸ τὸν καημὸ τῆς γιὰ τὴν τρομερὴν συμφορὰ καὶ μὲ τοῦτα τὰ στερνὰ λόγια στὰ χεῖλη τῆς:

—Πιαστήκαμαν ἀπὸ λίγους παράδες καὶ πῆρε ὁ νοῦς σας ἀγέρα, παιδιά μου. Χαλασιές καὶ φουρτουῖνες μας. Ποιὸς νὰ τοῦξερε τί θὰ μᾶς εὔρισκε σήμερα, χαντακωμένα μου.

Κι ἀπ' ὅλο τοῦτο τ' ἀνεμόχολο καὶ τὸν καταποτήρα, ποὺ παράσυρε τὸ σπίτι του ξύρριζα, γλύτωσε ὁ Ζώης μοναχὰ κι ἢ ἀδερφή του, ἢ κυρὰ Τσεβούλα, ὅπου δὲν εἶχε προφτάσει νὰ τὴν παντρέψει κι αὐτὴ. Καὶ μαζί μὲ τοὺς ἀνθρώπους του καὶ μὲ τὴν εὐτυχία, πᾶν κι οἱ μεγάλες ἰδέες τοῦ δύστηχου κι οἱ πόθοι του γιὰ ψηλὰ σπίτια καὶ γι' ἀρχοντικὴ καλοπέραση. Σάν παραδαρμένο ἀπὸ βαριά νεροποντὴ κι ἀνεμοζάλη χελιδόνι, χώθηκε ζαλισμένος ἀπὸ κάτου ἀπὸ πῆ στρέχα τοῦ φτωχικοῦ πατρικοῦ του καὶ συμμαζώχτηκε ὀλότρομος σὲ μιὰ γωνιά, τηρώντας πότε νὰ περάσ' ἢ κακὴ μπόρα.

Κι ὅλες τὲς συμφορὲς του αὐτὲς ἔρριχνεν ὕστερα ὁ Ἀζώηρος στὸν κακὸ σκοπὸ πῶθαλε μὲ τὸ νοῦ του νὰ γκρεμίσει τὸ χαμηλὸ πατρικό του καὶ νὰ ζητήσῃ ἄλλου παλάτια καὶ περηφάνιες.

—Κι ὁ σκοπὸς κι οἱ πόθοι αὐτοὶ μ' ἔφεραν, ἔλεγε μὲ τὸ

νοῦ του ἀναστενάζοντας, στὸ φρούδι τοῦ γκρεμοῦ, τῆς κόλλαισης, νὰ ψευτήσω τὴν τέχνη μου καὶ νὰ χαλαστῶ ὁ ἴδιος, νὰ σκάψω ὁ ἴδιος τὸ λάκκο μου μὲ τὰ χέρια μου. Διαβολομαϊζώματα ἀνεμοσκορπίσματα, καλὰ λῆει ὁ λόγος.

Τώρα κτυπάω τὸ κεφάλι μου, μον' στὰ χαμένα.

Κι ἓνας γέροντας Τοῦρκος προβατάρης γείτονάς του, σὰ νὰ τὸν ἔβανε ἐπιταυτοῦ κανένας νὰ τοῦ ριζώσει βαθύτερα τὴν ἰδέα τούτη, τοῦ ἀπαντοῦσε ὁλοένα, ὅσες φαρῆς τὸν εὑρισκε ὁ Ζώης καὶ τὸν ρώταε γιὰ τὸ βιό του.

—'Ἰνσαλά, σὰν θέλ' οὐ Γιαραμπής, καλὰ πᾶμε, κύρ Ζώη. "Οποιοὺς τράει τ' ν ἰσιάδα, πουτὲς δὲν ἔχει νὰ φουβθεῖ τὴ ζμιά, εἶναι μαζί τ' οὐ Θαγός. Μ' ὅτ' παραστράτησες ἀπὸ τὴν ἰσιάδα, μ' ὅτ' τὴ μόλεψες τὴν τεχν' καὶ τὸν βιό σ', πλάκωσες τὸν κακό, καὶ μ' ὅτ' πλακώσ' τ' ὄνα, καρτέρ' κι τ' ἄλλου. 'Ἰγὼ πουτὲς δὲν τοῦ χαλάου τοῦ γάλα μ' κι γι' αὐτὸ οὔτε τοῦ χάνου πουτὲς, οὔτε καὶ τὰ πράτα μ' παθαίνουν τίπουτας. Κοίταξε τὸν γείτονά μας τοῦ Μπράχου εἶχινε ζλέψ', μοῦλεγε ψλὰ σπίτια καὶ γρόσια πουλλά. Χάλασε τοῦ γάλα τ' γιὰ νὰ κερδέν' πλισσότερα. "Ἰσια τοῦρθε τοῦ κακό. Τό 'χασε ὄλου τοῦ κοπάδ' ἀπ' ἀβλουγιά. 'Ἰγὼ πουτέσμ' δὲ ζήλεψα τρανὰ σπίτια κι μεγαλουσύνες. Δὲ λέου πὼς δὲν τὰ θέλου τάχα μ', μον' δὲν τὰ θέλου μὲ τ' ν ἀδικιὰ κι μὲ τ' ψευτιά. "Ἄν εἶναι γιὰ νὰ τ' ἀπουχτήσου, νὰ τ' ἀποχτήσου μὲ τὸν ἴδρουτά μ' κι μὲ τ' ν ἰσιάδα. Νὰ σὰν ἐκείνουν τοὺν ἄρχοντα τοῦ ρουμιό π' ὄχει τὰ μεγαλύτερα σπίτια κι τὰ καλύτερ' ἀργαστήρια σήμερα μέσα στὰ Γιάννινα, κι ὅπουτις περνάει αὐτὸς στοῦ παγάρ' μέτ' ἀριό κι περηφάνου περσιάτμα τ', εἶδες; ὄλ' προσκωνονται κι ὄλ' τοὺν χαιρετᾶν. Αὐτός,... ἀσκουλοσύντ! Τ' ἀπόχτισε μὲ π' ν ἀξιάδα τ' κι τ' ἀξίξ' νὰ τὰ χαιρεταὶ κι νὰ τὰ καμαρών' τώρα.

Ὁ Τοῦρκος γείτονας δὲν ἤξερε, ἀλήθεια, πὼς κι ὁ Ζώης ἀπὸ τὲς σάπιες ἐκείνες ἰδέες τῆς ἀρχοντιᾶς τὴν ἔπαθε· μὰ ὁ Ζώης ποὺ πόναγε, πίστεψε στὰ λόγια τοῦτα πὼς τοῦχε τοῦμπανο ὁ κόσμος ὅλος τὸ κόλασμά του, κι ἀπὸ τότες ὀρκίστηκε νὰ μὴ

ξαναβγει. Ἐκλείστηκε μὲ τὴν ἀδερφή του στὸ φτωχικό του μέσα κι ἀποφάσισε νὰ περάσει τὲς στερνὲς μέρες του μὲ κάτι ἀπομεινάρια, πού τοῦχε ἀφήκ' ἡ φωτιά κι ὁ χάρος. Τὲς ὥρες του πέρασε τώρα στὸν κῆπο του μέσα, φυτεύοντας καὶ καλλιεργώντας. Ἀργότερα ὅμως, γιὰ νὰ φύγει τὴ μοναξιά καὶ τὴ συλλογὴ πού τὸν πλάκων' ἔτσι ὀλομόναχου, ἐσκεψίθηκε νὰ στήσῃ τρεῖς πέντε πάγγους ὀρθοῦς στὴν αὐλὴ του καὶ νὰ συνάξει γύρα του τοὺς γερόντους τῆς γειτονιάς, καὶ μὲ τὴν ἀφορμὴ νὰ τοὺς κάμνῃ τὸν καφετζῆ, νὰ βρίσκῃ κουβέντα καὶ χρονοτριβὴ μ' αὐτούς. Ὅσοι ἦταν ἀκόμα νιός, καὶ δὲ θὰ τὸν ἐβάραινε τὸ σερβίρισμα τῶν καφέδων του.

Στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ του λοιπὸν εἶχε στήσῃ τὸν καφενέ του ὁ Ζώης ὁ Ἀζώηρος. Αὐτὸς ἐσερβίριζε τοὺς μουστερίδες κι ἡ ἀδερφή του, ἡ Κυρία Τσεβούλα, ἔβραζε τοὺς καφέδες. Παλιὸς χαμηλὸς τοῖχος ἀπὸ ξηρολίθι ἔκλειγε ὀλόγυρα τὸ κτῆμα τοῦτο τ' Ἀζώηρου, πού τὸν μισὸ τόπο ἔπιανε τὸ σπίτι μὲ τὴν αὐλὴ καὶ τὸν ἄλλο μισὸ ὁ κῆπος μὲ τὲς φυτιὲς καὶ μὲ τὰ δένδρα του, καλοσκαμμένος καὶ καλοφυτεμένος καὶ φραγμένος μὲ ψηλὴ καλάμωνή. Ἐλαμπε ἀπὸ πάστρα ἡ αὐλὴ του.

Οἱ βασιλικοὶ μὲ τοὺς χιλιοχρώματος μενεξέδες, πού στόλιζαν ἀραδαριὰ τὲς ἀλτάνες καὶ τὰ πεζούλια τῆς, ἐμοσχοβόλιζαν τὸν ἀέρα, καὶ τὸ βουνάκι τῆς Καραβατιᾶς ἀπὸ πάνου κατέβαζε μιὰ δροσιὰ παραδείσια τὴν αὐγὴ καὶ τ' ἀπόσπερνο.

Ὅλ' αὐτὰ τὰ καλά, μὲ τὰ παθήματα καὶ μὲ τοὺς ἀμόλευτους καφέδες τοῦ Ζώη, σύναζαν στὸν καφενέ του τοὺς γέρους τῆς γειτονιάς. Εἶχανε καὶ πηγάδι μὲ σπάνιο νερὸ ὁ Ἀζώηρος, ὅπου δὲν ἄργησαν νὰ τὸ μυριστοῦν κι ἄλλοι καὶ πού κατάντησεν ἀπὸ στόμα σὲ στόμα νὰ διαλαληθεῖ σ' ὅλους ἐκείνους τοὺς ἀπάνου μαχαλάδες ὁ καφενὲς καὶ νὰ συχνάζουν σ' αὐτὸν ὄχι μονάχα οἱ γερόντοι μὰ κι ἄλλοι πολλοί. Κι ἔβγαιναν στὸν ἀνήφορο ἐκεῖνο κι ἀπὸ τὰ χαμηλότερα σπίτια, γιὰ ν' ἀπολάβουν τὴ δροσιὰ τοῦ βουνοῦ καὶ τ' ἀθάνατο νερὸ τ' Ἀζώηρου, πού ἦταν κατάκρο καὶ καλοχώνευτο κι ὅπ' ἔβρισκαν συχνὰ μέσα του χλωρὰ

φύλλα πεύκου κι ὀξιᾶς καὶ πουρναριουῦ τῶν ψηλωμάτων τοῦ Πίνδου. Οἱ δραγάτες οἱ ἀρβανῖτες κι οἱ φυλαχτάδες τῶν μπέηδων καὶ τῶν ἀγάδων τῆς Καραβατιᾶς, ὅλοι ἐκεῖ συναπαντῶνταν κι ἔλεγαν τὰ σκηπετάρικά τους. Ἄσε τὴν Πρωτομαγιά καὶ τέτιες ἄλλες χρονιάρικες μέρες, ὅπου δὲν εἶχενε ποῦ νὰ βάλει τὸν κόσμο νὰ κάτσει στὸν καφενέ του ὁ Ἄζώηρος. Ἐκόντευαν κάποτε νὰ ξυπνήσουν μέσα του καὶ νὰ ξανανάψουν τὰ παλιὰ ὄνειρα κι οἱ σβεσμένοι πόθοι γιὰ ν' ἀρχοντέψει καὶ μὲ τὸν καφενέ. Ὅμως τὸν ἐκρατοῦσαν σφιχτὰ δεμένο στὴν τιμιότη τῆς τέχνης του τὰ λόγια τοῦ «μπαμπὰ», ὅπως τὸν ἔλεγε τὸν Τοῦρκο προβατάρη γειτονιά του, ποῦ τοῦ θυμοῦσαν τὰ περασιμένα παθήματά του.

Πολλὲς φορές γύριζα κι ἐγὼ ἀπὸ τὸ γαλὰ στὸν καφενέ τ' Ἄζώηρου, τ' ἀνοιξιάτικα αὐγερινᾶ, ποῦ ἀνέβαινε στὸ βουνὸ χαράματα. Ἐτύχαινε ὁμως νὰ διαβαίνω ἀπὸ κεῖ καὶ τὲς σκόλες κανέν' ἀπόβραδο, πῶβγαινα κατὰ τὴν Καραβατιᾶ, εἴτε γιὰ τὸν βουνίσιον ἀέρα, εἴτε γιὰ τὸ κρύο νερό της, εἴτε γιὰ τὰ καστανὰ καὶ γλυκὰ καὶ μεγάλα καὶ μυγδαλοσχισμένα μάτια τῶν κοριτσιῶν της. Οἱ συχνότεροι γέροντοι, πῶβρισκαν στὸν καφενέ τ' Ἄζώηρου, ἦταν ὁ Γέρο—Καλαμιένιος, ὁ ἀγαπημένος μου, ποῦ τὸν εἶχα γνωρίσει ἀπ' ἄλλου κι εἶχα μάθει τόσο παλιὰ κι ἀξετίμητα πράματ' ἀπ' αὐτόν, ὁ Πάνος ὁ Γερακάρης, ὁ Λυγδᾶς ὁ Λιονταρῆς, ὁ Θωμᾶς ὁ Γοργόλης, ὁ Μάνθος ὁ Μπαλιούλιας κι ὁ Διαμαντῆς ὁ Βάρδας. Ὅλοι κηράδες κι ἀνυφαντῆδες καὶ χρυσοκεντηστάδες στὰ νιάτα τους καὶ τώρα, ἀπόμαχοι ὅλοι τοῦ γανατιοῦ τους. Ἐμαζώνονταν ἐκεῖ μὲ τὰ δικανίκια καὶ μὲ τὰ τσιμπούκια τους κι ἔστρωναν ἀδιάκοπες καὶ μακριὲς κουβέντες, ὅλο γιὰ πράματα τοῦ περασιμένου καιροῦ τους. Κι ἐγὼ, στὴ μέση τους, χόρταινα ἱστορίες καὶ σοφὰ λόγια. Τ' ἀπόγευμα ἐκεῖνο, μόλις προσπέρασα τὸ κατώφλι τῆς αὐλόπορτας τοῦ Ζώη τ' Ἄζώηρου κι ἤδρα τοὺς συνηθισμένους μουστερῆδες του, τοὺς γερόντους κι ἀρβαντάδες, συμμαζωγμένους σ' ἓνα πάγγο ἀπάνω τους μὲ καρφωμένα καὶ μάτια καὶ νοῦν ἀπάνου σὲ μιὰν εἰκόνα,

πού βαστούσε καταμεσίς ὁ Ζώης στὰ χέρια του. Οὔτε μ' ἔνοιωσαν ὅταν μπῆκα. Ἡ εἰκόνα ἦταν παλιὰ κι ἀξιοπεριέργη.

Παράσταινε καβαλάρη παληκαρῶ με γιγάντιο ἀνάστημα καὶ με πανώρια μορφή. Εἶχε ἀσπροκόκκινο τὸ πρόσωπο καὶ περίσσιο ἔμορφο καὶ καλοσυνᾶτο κι εὐγενικό, πρόσωπο βασιλικὸ καθαρό. Γρυπή τῆ μύτη, τὸ μέτωπο καθάριο καὶ πλατύ, τὸ γένειο μακρὸ καὶ γυρισμένο κατὰ ἔμπρὸς λίγο καὶ κομμένον τὸν τσαμπᾶ.

Ἐφαίνετο σὰν νὰ τοῦ χάρισε ἡ φύση σ' ἄλο του τὸ κορμὶ ἀσύγκριτην ἐπιδεξιότη καὶ ξεχωριστὴ δύναμη. Ἐφόρευε μεγάλη σκούφια στὸ κεφάλι του, στολισμένη με ὠραῖα φτερά, καὶ μακρὸ μεταξοπράσινο δουλαμᾶ, περιπλουμισμένον με χρυσὰ σιρίτια, πού φάνταζε θαυμάσια, καμωμένος με πολὺ μαστοριὰ καὶ με τέτοια τέχνη ντυμένος, ὅπου σὰ σκέπαζεν ἀπὸ τῆ μέση καὶ κάτου τ' ἄρματα, ἔφαίνονταν καὶ τ' ἄρματα κι ἔφαίνονταν κι αὐτός.

Ἀπὸ τ' ἀλόγου του τὸ τρεχιὸ κυματίζονταν ὁ δουλαμᾶς κι ἄφηνε νὰ λάμπει στὰ στήθια του χρυσοῦ ἢ ἀλυσίδα τοῦ βασιλικοῦ παρασήμου του κι ἓνας διαμαντοκολλημένος σταυρὸς ὅπου φαίνονταν σὰν νὰ τὸν φύλαε στὸν κόρφο του δίπλα γκόλφι με βαθύτατη εὐλάβεια.

Με τὸν κυματισμὸ τοῦ δουλαμᾶ, πρόβαλαν στὸ φῶς καὶ τὰ μεγάλα κίτρινα ποδήματά του. Δαμασκί σπαθὶ πρέμανταν με χρυσὰ λουριὰ ἀπὸ τῆ ζώνη του κατὰ τὸ ξέροιο πλευρὸ καὶ πίσω ἀπὸ τὸ γόνατό του κρύβονταν τὸ κρανένιο ἀπελατίκι του. Κι ἀπάνου σ' ἄλ' αὐτά, ἡ λαμπράδα τῶν ὀμματιῶν του καὶ τοῦ κορμιοῦ του ἢ λεβεντεία, ἔδειχναν ὅτι ἦταν στὴν καρδιὰ δρᾶκος τοῦτος καὶ λεοντᾶρι στὴ δύναμη.

Ἀρχοντιὰ κι ὁμορφιὰ καὶ στύλος στὸ ἀνάστημά του ὄλο. Με τὸ ξερβὸ χέρι βάσπασε τὰ χαλινάρια τ' ἀλόγου καὶ με τὸ δεξιὸ στὴ μακριὰ λάντζα, εἶδος κονταριοῦ με σιδερένιο στόκο στὴν κορφή καὶ με μικρὸ κόκκινο φλάμπουρο με τὸν ἀητὸ τὸ δικέφα-

λο μέσ' στή μέση. Τ' ἄλογό του ἦταν μαῦρο καὶ κατὰ τὸ μέτωπο μονάχα λίγο μπᾶλλιο, ντυμένο, κι αὐτὸ μὲ χρυσάργυρη σέλλα καὶ μὲ φαντὰ φάλαρα. Εἶχε περήφανα σηκωμένο κατ' ἀπάνω τὸ κεφάλι του καὶ ἡ πλούσια καὶ γυαλιστερὴ χιούτη του χύνονταν σὰν κῦμα, τρικυμιστὴ στὰ στήθη τοῦ ἀναβάτη. Σπιθοβολοῦσαν τὰ μεγάλα τὰ μάτια του κι ἀφροίζαν τὰ διάπλατα τὰ ρουθούνια κι ἐσπαρτάριζαν, ὡσὰν νᾶχυναν κατὰ πέρα χλιμίντρισμα ἤχερό. Ἐλύγασε σὰν τὴν ὄχιά τὸ κορμί του κι ἐσήκωνε τὴ μαλλιαρὴ οὐρὰ πίσω, ὅπ' ἔπεφτε ἀνεμισμένη κι ἀστραφτερὴ σὰν καταρράκτης λαγκαδιᾶς, μέσα σὲ σκοταδερὴ νύχτα, ὅπ' ἀναλάμπει στὴν οὐριὰν ἀστροφεγγιά. Τὰ πόδια του τ' ἀνεμόφτερα δὲν ἐπατοῦσαν ὀλότελα γῆ, κι ἐλαμποκοποῦσαν καὶ τὰ τέσσερ' ἀσημοπέταλά του. Κι ἀποκάτου, ἔφερνε, τὴν ἐπιγραφὴ τῆς φράγκικα χαραγμένη καὶ πλουμερὴ, ὑπόδειχνε τ' ὄνομα τοῦ παλληκαρᾶ καβαλάρη καὶ τὸν τόπο ὅπου ἱστορήθη, τὴν ξακουσμένη Φλωρεντία. Οἱ γέροι κι ἀρβανῖτες ποὺ τὴν τηροῦσαν καταπλακωμένοι δὲν ἐγνώριζαν νὰ ξεδιαλέξουν τὰ φράγκικα καὶ πλουμερὰ γράμματα τῆς ἐπιγραφῆς, κι ἔπασχαν ἀπὸ τὴ μορφὴ κι ἀπὸ τ' ἄρματα τοῦ καβαλάρη νὰ τὸν πεικάσουν. Κι ἄλλος τὸν ἔλεγε "Αἰ Γιώργη κι ἄλλος "Αἰ Δημήτρη, ἄλλος ἀρχαῖον Ἑλληνα κι ἄλλος στρατιώτη παλιὸ τῆς Φραγκιᾶς καὶ τῆς Φλάντρας.

Ἄφοῦ διάβασα τὴν ἐπιγραφὴ τῆς ἐγὼ τὴν ἐξανακοίταξα μιὰ φορὰ πάλι καλύτερα τὴν εἰκόνα καὶ ρώτησα τὸν καφετζῆ τὸν Ἀζώηρο, ποὺ τὴν εἶχε βρεῖ.

Πρὶν ὅμως μ' ἀπολογηθεῖ τοῦτος, ὁ Γεροκαλαμένιος ὁ φίλος μου, ἔστρεψε κατὰ πάνω μου τὰ δυὸ ματογυᾶλια του—σὰ νὰ μοῦ γνώρισε τὴ φωνὴ κι ἐγύρευε νὰ ἰδεῖ ἂν εἶμαι ὁ ἴδιος—καὶ σὰ μὲ εἶδε κοντά του, γύρισε κατὰ τοὺς ἄλλους κι εἶπε:—Σταθῆτε καὶ τὸ δασκαλόπουλο θὰ μᾶς τὸ δείξει τί φανερών' ἡ εἰκόνα, μωρὲ παιδιά... Τὸ γνωρίζω γώ, ξαίρει πολλὰ πράγματ' αὐτό, καὶ θὰ τὸ ξηγήσει.

Ἐχαμογέλασα μὲ τ' ἀγαθὰ λόγια τοῦ γέρου, γλυκοκοιτάζοντάς τον κι εἶπα:

—Δὲν τὸν γνωρίζετε τὸν βασιλιά μας;

—.....

Βουβαμάρα χύθηκε γιὰ λίγην ὥρα στὴ μέση μας μὲ τὰ λόγια μου αὐτά, καὶ μ' ὀλάνοιχτα γλέφαρα καὶ μὲ σφιγμένα χεῖλη, κατάματα μ' ἐκοίταζαν ὅλοι, σὰ ν᾿ἄφελαν μὲ τὴ δύναμη τῆς ματιᾶς των νὰ ξεθάψουν ἀπὸ τὰ φυλλοκάρδια μου τὸ μυστικὸ τ' ὄνομα τοῦ βασιλιᾶ τούτου. Καὶ σὰ δὲν ἔκρυνα ἐγὼ ἀκόμα ἄρχεζαν νὰ ξανατηρᾶν τὴν εἰκόνα αὐτοῖ καὶ νὰ λέν:

—'Ο Γεώργιος; οἱ γέροντοι.

—Σουλτάνι; (ὁ Σουλτάνος;) οἱ ἄρβανίτες.

—Τί Γεώργιος καὶ τί Σουλτάνος μοῦ λέτε... 'Ο Βασιλιάς τῶν 'Ηπειρωτῶν εἶναι τοῦτος.

Οἱ ἄρβανίτες οὔτε μίλησαν τότες. 'Εμούδιασαν κι οἱ γέροντοι. Κι αὐτὸς ὁ Ζώης ὁ 'Αζώηρος, ὁ καφετζῆς, ὅπ' οὔτε αὐτὸς ἤξερε τί ἀξετίμητην εἰκόνα εἶχενε τόσα χρόνια μέσα στὸ σπίτι του. Μονάχα ὁ Γεροκαλαμῆνιος γύρισε πάλι κατ' ἐμένα τὰ ματωγυάλια του καὶ μ' ἐρώτησε ἀγάλια ἀγάλια:

—'Ο Πύρρος, παιδί μου;

—Μπύρρ' μωρ' μπύρρ. Χλαλόησαν παρεντὺς τὰ στόματα τῶν ἄρβανιτάδων.

—'Ο Σκεντέρμπεης...

Δὲν ἐπράφτακα ν' ἀποσώσω τ' ὄνομα, μωρὲς παιδιὰ, κι ἀστροποβόλησαν μὲ μιᾶς ὅλων τὰ μάτια ὀλόγυρα καὶ χῶρια τῶν ἄρβανιτάδων ὅπου χούμησαν ἀπανατοῖ κι ἐσκέπασαν τὴν εἰκόνα μὲ χίλια φιλήματα.

Οἱ γέροι δὲν ἐμίλησαν τότες. Εἶχαν καρφώσει γερὰ τὰ μάτια τους ἀπάνω στὴν εἰκόνα κι ὁ λογισμὸς τους ποῖος ξέρει σὲ τί καιροὺς καὶ σὲ τί τόπους ἀρμένιζε.

Μοναχὰ οἱ ἄρβανιτάδες ἐσυντυχιόνταν κι ἔλεγαν ὁ ἕνας τ' ἄλλουνοῦ μὲ τὴ γλῶσσά τους:

—Μωρὲ Σέντο ἰχούμπουρ! ('Ωρὲ Σκέντο χαντακομένε!) Νάτος ὁ βασιλιάς τῶν ἄρβανιτάδων. Τήρα, ὦρὲ καψαρέ, βασιλιά ποῦχαμιν μιὰ βολὰ οἱ δύστυχοι.

—Γιὰ βιστό κούρι, γιὰ βιστό τριμρά! (Γιὰ τήρα κορμί, γιὰ τήρα λεβεντιά!) Τήρα εὐγενική σάρκα, τήρα μορφή βασιλικιά, τήρα μάτι ἀετοῦ, τήρα μέτωπο σάν καρφοβούνι πού χαράζει ἀπάνω του ἡ μέρα!

—Τήρα ἄρματα κι ἄλογο καὶ φορεσιά;

—Ἄϊντε μωρὲ Σκεντερμπέο, ἄϊντε μωρὲ Ἰνγκιούαο μπρετ Ἰσκηπειτάρθε! (Ἄϊντε ὦρὲ Σκεντέρμπεη, ἄϊντε ὦρὲ ξακουσμένε ἀρβανιτοβασιλιά!) Δὲ θὰ ν' ἀναστηθεῖς μιὰ βολὰ πάλι καὶ δὲ θὰ νὰ μᾶς κράξεις μὲ τὸ τρανὸ καὶ περήφανο ἐκεῖνο διαλάλημά Σου: «Σὰ ρὸν Σκεντερμπέο, σκηπειτάρ νοῦκ τὸ τιμπένεν κούς σκλάβ τὶ τίερβε!» (Ὅσο ζάει ὁ Σκεντέρμπεης, οἱ ἀρβανίτες δὲ θὰ νὰ καταντήσουν ποτὲς σκλάβοι τῶν ἄλλων!) Κι ἀλήθεια, ὦρὲ μπύρρο μ'. Ἄν δὲν ἀπέθνησκας δὲ θὰ νὰ πέφταμεν κι ἐμεῖς, δὲ θὰ νὰ σερνόμασταν, ὦρὲ μαῦρε μου Λιούλιο, κλαρίτες καὶ παλιοδραγάτες σήμερα στὰ ντερβένια τοῦ κόσμου, δίχως ψωμί, δίχως καλύβι, μὲ μισὴ κάπα ἀπάνου μας καὶ μὲ μισὸ τσαρούχι.

Μαζὶ μὲ τὰ λόγια τοῦ Τζαφέρη σταματᾶει κι ἡ πέννα μου ἐδῶ, γιὰτ' ἀναγιόμοσαν δάκρυα τὰ μάτια τοῦ δόλιου ἀρβανίτη. Ὁ Σκέντος, ὁ Λούλιος κι οἱ ἄλλοι οἱ σύντροφοί τους ἀναδάκρυσαν παρόμοια κι αὐτοὶ κι ἐκρέμασαν λυπητερὰ καὶ παραπονεμένα μπροστὰ στὴν εἰκόνα τὰ ξέσκαπα κεφάλια τους μὲ τοὺς μακριοὺς καὶ μαύρους τσαμπάδες. Ἄ! τὴ σκηνὴ ἐκείνη δὲ θὰ τὴν λησμονήσω ποτὲ στὴ ζωὴ μου, καθὼς καὶ τὴν ἄλλη ὅπ' ἀκολούθησεν ὕστερα.

Ὁ καφειτζῆς ὁ Ἀζώηρος μᾶς εἶπεν, ὅτι στὰ καλὰ χρόνια του τοῦ τὴν εἶχε πωλήσει τὴν εἰκόνα ἓνας μπέης γείτονάς του, ἀπόφευγε ἀπὸ τὰ Γιάννινα κι ἐξέκαμε τὰ σωθέματα τοῦ σεραγιού του. Ἐλέγονταν Ζεϊνέλμπεης τοῦτος κι ἡ γενιά του κρατοῦσε, καθὼς γνώριζεν ἀπὸ τοὺς παλιούς του, ἀπὸ τὴ μέσα τὴν Ἀρβανιτιά, ἀπὸ τὴν Κρόγια. Τί τάχα παράξενο νὰ ἦταν κι ἀγγόνι τοῦ Καστριώτη ὁ Μπέης τοῦτος;

Κ' ὕστερα, ὁ Γεροκαλαμένιος μᾶς ἔβαλε ἀραδαριὰ δλόγυρά του κι ἀρχίνησε νὰ μᾶς μολογάει γιὰ τὸν Καστριώτη.—Ἄϊντε

μπρὲ πλιάκ' Ἰντερμπούαρ, κού Ἰντέ γκίθ. (Γειάσου, ὠρὲ γέρο ντελῆ, πού τὰ ξαίρεις ὄλα). Τοῦ φώναζαν κάθε τόσο οἱ ἄρβανίτες.

Κι ὁ Γεροκαλαμένιος μᾶς ἀράδιαζε κομμάτια ἀπὸ τὰ πολλὰ τοῦ Σκεντέρμπεη. Μᾶς ἔλεγε:

—Πρὶν γεννηθεῖ ὁ Σκεντέρμπεης, μωρὲ παιδιά, ἡ μάνα του, βασίλισσα τῆς Ἀρβανιτιᾶς, ὄνειρεύτηκε πὼς θὰ ν' ἀποχτοῦσε θεριὸ ἀνήμερο κι ἀνυπόταχτο. Καὶ σὰ γεννήθηκε, ἀπὸ τὰ μικρὰ μικρὰ χρόνια παιγνίδια του ἦτανε τ' ἄρματα. Οἱ δασκάλοι του, πού τὸν μάθαιναν γράμματα καὶ βασιλικὸ φέροσιμο κι ἀνδρειότη, τὸν ἐσυνήθιζαν ταχτικά στὰ κνήγια καὶ τὸν ἔθρεφαν βολὲς - βολὲς μὲ καρδιὲς ἀρκουδιοῦ καὶ μὲ πνεμόνια ἀπὸ καπρί. Ὄντας πῆρε ἀνάστημα καὶ λεβεντιὰ καὶ κορμὶ κι ἀγέρα, κι ἐπρόβαλε παλληκαρᾶς κι ἀντρειωμένος κι ἔμαθε πὼς ἀγριοδάμαλο τοῦ λόγγου ἔπεφτε κι ἐχάλαε τῆς ἀδελφῆς του τὰ κτήματα κι ὀποῦχε σκοτώσει ὅσους εἶχαν πάει κατὰ πάνω του, καβαλικεύει τ' ἀχώριστο τ' ἄλογό του, τὸ μπάλλιο, κι ἄδραμε τὸ ἀπάντησε καὶ μὲ μιὰ σπαθιὰ μοναχὰ τοῦ κατάκοψε τὴν τραχηλιὰ πέρα ὡς πέρα καὶ τὸ θανάτωσε. Τὸ ἴδιο καὶ μ' ἓνα καπρί μέσα στὰ ρουμάνια τῆς φραγκιᾶς, πού κνηγοῦσαν μὲ τῆς Πούλιας τὸ βασιλιὰ μαζί. Ὁ Φράγκος βασιλιᾶς σκιάχτηκε κι ἀνατρόμαξε στὸ συναπάντημα τοῦ θεριοῦ. Ὁ Σκεντέρμπεης ὅμως τοῦ ρίχτηκε μὲ τὸ δαμασκί του στὸ χέρι καὶ τοῦ χώρισε τὸ κορμὶ σὲ δυὸ κομμάτια.

—Τὴν πάλλα του τὴν φυλᾶν στὴν Πόλη μαζί μὲ τοὺς ἄλλους θησαυροὺς τῶν Σουλτάνων, καθὼς μᾶλεγε ὁ Μπέης μου, εἶπεν ὁ Σκέντος. Λένε, μὰ τὸ Θεό, πὼς καὶ τὸ μάλαγμα τῆς μοναχὰ γιαίνει ἀρρώστιες καὶ δείχνει θάματα.

—Ὁ Σουλτάν Μουχαμέτης, ὁ Ἀσβιούκ, ὅπως τὸν ἔλεγαν, ξανάρχισε ὁ Γεροκαλαμένιος, πού τὸν πολέμοῦσε, ἀκούγοντας πολλὰ γιὰ τὸ σπαθί του, ἔστειλε σ' αὐτὸν ἀνθρώπο του καὶ τοῦ τὸ γύρεψε νὰ τὸ ἰδεῖ ἀπὸ περιέργεια. Ὁ Σκεντέρμπεης τ᾽ ἔστειλε μετὰ χαρᾶς, κι ὁ Σουλτάνος ἐπρόσταξε τοὺς πλέον ἀντρειωμέ-

νους του να τὸ δοκιμάσουν. Μὰ ποῦ νὰ κάνει ἴσα ἔκανε τὸ σπαθὶ στὰ χέρια τοῦ ἀφεντικοῦ του. Ὁ Σουλτάνος γυρίζοντάς το πίσω τοῦ μύνησε τοῦτα. «Τέτοια καὶ καλύτερα σπαθιὰ ἔχω κι ἐγὼ μέσα στ' ἀσκέργια μου ἀμέτρητα καὶ δὲν ἐπίστειψα πὼς μ' ἔνα τέτοιο καὶ σὺ κατορθώνεις τὰ ὅσ' ἀκούω καὶ δοκιμάζω θάματα σου».

»Ὁ Σκεντέρμπεης τότες μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ ἀποστολάτορα τοῦ Μουχαμέτη κάλεσε νὰ τοῦ φέρουν ἕνα ἄλογο, χούφτιασε τὸ σπαθὶ κι ἀφοῦ τ' ἀνέμισε καὶ τὸ παιξε λίγο, τὸ κατέβασε σὰν ἀστραπή στὸ λαιμὸ τοῦ ζώου καὶ τὸ χώρισε μὲ μιᾶς. Καὶ τοῦ εἶπε τοῦ ἀποστολάτορα: «Σύρε τώρα καὶ εἶπε τοῦ Σουλτάνου σου, πὼς ἂν εἶχε μπροστὰ του τὸ ἀπλὸ κι ἀσήμαντο τοῦτο σπαθί, δὲν εἶχεν ὅμως ἐκεῖ καὶ τὸ χέρι μου».

—Ἄϊντε μωρ' πλιάκ' ἐντεμπούρα, κοὺ ἰντέγκιθ. (Ἄϊντε ὠρὲ γέρο ντελῆ, ποὺ τὰ ξέρεις σὺ ὅλα). Ἐφώναζαν ἀδιάκοπα στὸ μολογημὸ του οἱ ἀρβανίτες, καὶ τὸν χἀιδευσαν στὸν ὤμο, κι ἐσέρονονταν κοντύτερα στὸ πλευρὸ του. Κι ὁ γέρος ἐξακιολουθοῦσε:

—Μὲ δυὸ Σουλτάνους ὀλόβολους ἐπολέμησε ὁ Σκεντέρμπεης, μωρὲ παιδιὰ μου, κι ἔσφαξε αὐτὸς ὁ ἴδιος μὲ τὸ σπαθὶ του στὰ εἰκοσιτρία χρόνια ποὺ πολεμοῦσε πλιότερους ἀπὸ δύο χιλιάδες νομάτους, μονάχα αὐτός. Εἶχεν ὀλόγουρά του πότε δεκαπέντε καὶ πότε εἴκοσι χιλιάδες παλληκαράκια ἀρβανιτόπουλα, κι ἐνίκαε πάντα κι ἐσκόρπαιε κάθε βολὰ στρατέματ' ἀκέρια ἀπὸ ἑκατὸ καὶ διακόσες χιλιάδες ὀχτρούς. Εἶχε καταστήσει τὸ σκιάχτρο κι ἡ φοβέρα τῶν Σουλτάνων. Εἶχε βρεῖ ἀπόγωνο κι ἥσκιο ἀποκάτου ἀπὸ τὴν πάλλα του ἢ χριστιανοσύνη. Κι ἂν τὸν ἐβοήθαγε, μωρὲ παιδιὰ, κι ἡ ἀναθεματισμέν' ἡ Φραγκιά, ἐγὼ σᾶς τὸ λέω πὼς μέσ' στὴν Πάλη μιὰ μέρα θὰ νᾶμπαινε καὶ θὰ νᾶσταινε μέσ' στ' Ἄτ-μεϊντὰν τὸ περήφανο φλάμπουρὸ του, μέσ' πόντο καὶ μὲ τρυφερὸ καημὸ, ποὺ τὸν ἔδειχναν ὀλοφάνερα τὰ βουρκαμένα μάτια κι ἡ χαρούμενη μαρφή τους:

—Γέμειε βλέζερ, μωρὲ πλιάκ, λέτε γέμειε νγκὰ ντοῦ μπες'— ἔ λέτε θόνε τσὲ ντούαν γκόλιτε βρομέψουρα τὰ χάσ μεβέ. (Εἴμεστε ἀδέρφια, ὠρὲ γέρο, ἄς εἴμεστε ἀπὸ δυὸ πίστες,—κι ἄς λέν ὅ,τι θέλουν τὰ μαγαρισμένα τὰ στόματα τῶν ὀχτρῶν μας). —

Αποτελέσματα εκλογών 21.5.2023

Δήμος Κόνιτσας

Εκλογές 2023

Έγκυρα	ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής	ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ - ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΝΙΚΗ	ΜΕΡΑ25	ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ - ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ	ΕΘΝΩ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ	ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ Θ. Τζήμερας-Φ. Κρανιδιώτης	ΑΝΤ.ΑΡ.ΣΥ.Α.	ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ	Κίνημα 21	ΚΚΕ (μ-λ)	ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ	Κ.Ο.Τ.Ε.Σ.	ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ
61	29	19	7	0	2	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
244	80	35	32	27	4	25	5	2	2	1	0	3	11	3	1	2	0
274	87	58	29	15	12	33	7	11	6	1	2	0	4	0	0	3	0
272	101	61	23	12	6	25	7	5	9	1	4	0	5	3	1	2	2
289	93	72	40	21	4	30	3	6	3	2	2	2	3	1	2	0	0
239	76	58	34	12	12	18	12	2	4	2	1	0	3	0	0	0	0
245	99	49	19	13	14	20	3	7	5	4	0	0	3	1	2	2	0
231	78	57	20	11	13	19	11	5	2	0	0	3	6	1	1	0	1
33	16	7	0	0	1	3	1	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0
154	86	24	16	9	1	5	2	0	0	1	0	0	5	0	1	0	1
106	40	18	19	6	8	4	1	5	1	0	1	1	0	0	0	1	0
72	26	16	8	2	4	10	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1
41	25	3	9	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
39	16	5	2	2	5	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2	1
108	38	24	33	2	2	3	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0
58	15	14	14	1	1	5	0	1	0	2	1	0	0	0	0	1	1
103	33	23	8	6	14	7	3	1	4	0	2	0	0	0	1	0	0
50	14	8	4	3	5	8	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0
129	47	25	25	6	11	11	1	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0
136	62	23	31	7	1	2	2	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0
148	70	33	16	3	6	7	4	2	2	1	0	0	1	1	0	1	0
97	42	18	18	1	3	5	1	2	3	0	0	0	0	1	0	1	0
86	47	20	7	5	1	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
55	33	6	8	0	3	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0
38	24	2	1	3	0	5	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0
26	11	2	5	2	2	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
82	35	6	8	5	4	12	0	7	1	0	1	1	1	0	0	0	0
124	38	35	15	9	3	5	2	6	6	0	0	0	1	0	0	2	1
57	35	8	7	4	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0
35	10	7	6	8	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
37	13	13	3	1	0	3	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0
51	24	6	8	3	2	5	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	1
46	19	10	6	4	1	0	0	4	0	1	0	0	1	0	0	0	0
124	32	39	19	29	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91	23	20	10	23	0	4	4	4	1	0	1	0	0	0	0	0	0
139	29	25	34	43	0	2	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
77	32	9	16	17	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
29	11	4	5	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
69	18	27	7	13	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
116	50	25	16	10	5	2	3	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0
125	49	36	12	8	5	6	5	1	2	0	0	0	0	1	0	0	0
19	6	4	6	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
71	44	5	4	4	4	2	0	1	4	0	1	0	0	0	0	0	0
4626	1756	959	610	363	164	292	92	80	72	21	18	12	53	15	13	23	11

Αποτελέσματα επαναληπτικών εκλογών 25.6.2023
Δήμος Κόνιτσας

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ											
Σ.Τ.	ΕΚΛΟΠΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	Εγγεγρ.	Ψήφισαν	Ν.Δ.	ΣΥΡΙΖΑ	ΠΑΣΟΚ	ΚΚΕ	ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	ΝΙΚΗ	ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
66	ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ	248	77	35	18	14	2	1	2	0	0
67	ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ	605	228	71	30	24	29	14	7	31	4
68	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	447	254	87	44	28	11	14	10	28	9
69	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	486	238	85	57	17	14	3	9	27	1
70	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	476	250	83	52	34	12	9	10	30	3
71	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	427	212	72	41	34	14	10	7	19	2
72	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	428	215	94	37	26	13	10	3	20	3
73	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	468	187	62	51	18	10	8	8	18	3
74	ΑΠΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	110	31	18	5	1	0	0	0	4	1
75	ΑΠΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	628	158	69	26	21	12	8	0	6	1
76	ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ	311	112	39	27	11	7	5	8	6	2
77	ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙΟΥ	214	60	17	10	8	3	1	2	9	1
78	ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ	266	42	26	5	4	3	0	0	4	0
79	ΑΡΜΑΤΩΝ	123	32	16	4	1	1	3	2	1	1
80	ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ	205	94	32	17	30	3	2	2	3	1
81	ΕΞΟΧΗΣ	136	48	15	8	15	1	1	2	3	1
82	ΗΛΙΟΡΡΑΧΗΣ	200	98	31	20	2	5	5	19	7	0
83	ΚΑΒΑΣΙΛΩΝ	109	43	9	6	2	4	1	5	10	2
84	ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	247	108	36	24	15	8	7	6	5	0
85	ΚΛΕΙΔΩΝΙΑΣ	259	129	62	22	28	6	4	2	1	0
86	ΜΑΖΙΟΥ	322	130	64	20	18	6	6	3	6	2
87	ΜΕΛΙΣΣΟΠΕΤΡΑΣ	217	83	39	15	14	2	2	4	4	2
88	ΜΟΛΙΣΤΑΣ										
88	ΓΑΝΝΑΔΙΟΥ	280	71	46	15	3	3	0	0	1	2
88	ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ										
89	ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠ.	152	49	31	5	3	1	3	2	2	1
90	ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ	112	37	22	0	0	3	4	0	6	0
91	ΠΑΔΩΝ	107	24	9	5	4	2	2	0	1	0
92	ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙΟΥ	180	71	27	7	7	2	7	3	11	5
93	ΠΗΓΗΣ	279	122	37	31	20	11	10	2	5	3
94	ΠΟΥΡΝΙΑΣ	193	55	33	6	8	5	0	0	0	2
95	ΠΥΡΓΟΥ	167	27	10	5	2	6	1	1	0	0
96	ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΥ	191	45	17	10	7	1	3	1	1	1
97	ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ	225	47	24	4	9	2	5	1	1	0
98	ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΥ	156	42	21	9	6	2	0	0	0	2
99	ΔΡΟΣΟΠΗΓΗΣ	483	117	26	40	12	27	1	3	5	0
00	ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΣ	260	64	17	11	9	14	0	0	3	4
01	ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	424	131	26	26	25	45	3	0	1	2
02	ΛΑΓΚΑΔΑ	245	68	25	6	17	13	1	2	0	1
03	ΟΞΥΑΣ	111	24	7	2	7	7	1	0	0	0
04	ΠΛΑΓΙΑΣ	394	52	14	19	4	11	0	1	0	0
05	ΠΑΝΚΑΤΙΟΥ	290	92	37	19	18	7	4	3	1	2
06	ΠΥΡΣΟΠΑΝΝΗ	352	103	40	25	11	9	2	3	6	0
07	ΧΙΟΝΑΔΩΝ	100	16	6	6	0	2	0	0	0	1
08	ΦΟΥΡΚΑΣ	250	62	43	2	2	4	2	2	3	2

Έλαβαν ψήφους τα 5 κόμματα που μπαίνουν στη Βουλή:

Δήμος Κόνιτσας

Ν.Δ. 1756 - ΣΥΡΙΖΑ 959-ΠΑΣΟΚ 610-Κ.Κ.Ε 363-Ε.Λ. 164

Δήμος Πωγωνίου

2193-1385-857-498-157

Δήμος Ζαγορίου

1866-893-541-211-109

Βουλευτές που εκλέγονται στον Νομό Ιωαννίνων

Ν.Δ. Τασούλας Κων/νος με 18.224 σταυρούς

ΣΥΡΙΖΑ Τζούφη Μερόπη με 9.787 σταυρούς

ΣΥΡΙΖΑ Στέφος Ιωάννης με 7.532 σταυρούς

ΠΑΣΟΚ Τσιμάρης Ιωάννης με 5014 σταυρούς

Κ.Κ.Ε. Έξαρχος Νικόλαος με 2620 σταυρούς

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Τους συμπατριώτες μας βουλευτές που τελικά, εκλέχτηκαν στον Νομό μας, κ.κ. Τασούλα Κων/νο Ν.Δ., Κεφάλια Μαρία Ν.Δ., Τζούφη Μερόπη ΣΥΡΙΖΑ, Τσίμαρη Νίκο ΠΑΣΟΚ, Έξαρχο Νίκο Κ.Κ.Ε., το περιοδικό μας τους συγχαίρει και εύχεται «Καλή δύναμη στο έργο τους για το καλό του τόπου μας»

ΚΟΝΙΤΣΑ

**Μην ξεχνάτε
την συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

Συνδρομές

Μωυσίδης Χρήστος Γερμανία	40	Παναγιωτίδη Ιοκάστη Γιάννινα.....	40
Τσιατσιά Σωτηρία Αθήνα.....	20	Τσιαντή Μαρίνα Γιάννινα	35
Κώστας Χαρ. Αθήνα	100	Χαλούλος Πέτρος Κόνιτσα	40
Καλαϊτζής Αντ. Αθήνα	50	Σούρλα Μερόπη Κόνιτσα.....	50
Γεωργάκης Ειρηνόφ. Αθήνα	50	Χούσιος Αθανάσιος Κόνιτσα.....	20
Γιαμαλίδης Πέτρος Αθήνα	20	Τζιάλλα Βίκυ «	20
Μπάρκης Δημ. Αθήνα.....	20	Γαϊτανίδης Αθαν. «	20
Παππιάς Παναγ. Αθήνα.....	30	Κυρίτσης Σωτ «	20
Πύρρου Πηνελόπη Αθήνα.....	50	Τέλλης Γεωργ.....	20
Αναστασίου Βλαδ. Αθήνα	40	Χατζημελετίου Φρειδερίκη «	20
Στράτου Αθηνά.....	20	Γαϊτανίδης Σπύρος «	20
Γώγος Γεωργ. Θεσσαλονίκη.....	25	Μπότσιος Γεώργιος «	20
Γώγος Κων/νος Θεσσαλονίκη.....	25	Γαζώνας Κων/νος «	25
Τσουμάνης Χρήστος Θεσ/νίκη.....	40	Ντίνος Μιχάλης «.....	20
Κωφός Νίκος Δράμα	40	Ζαχαρόπουλος Φωτ. «.....	40
Σταυρίδης Παναγιώτης Δράμα.....	40	Κατσαμάνης Δημ. Δροσοπηγή	20
Σγούρας Ιωαν. Δράμα.....	50	Μακάριος Ευάγγ. Μοναστήρι	50
Παπαδημητρίου Γ. Ζάκυνθος	60	Παπαδημητρίου Κων. Δροσοπηγή ..	20
Σακελλάρης Χαρ. Χαλκίδα	30	Πίσπας Δημ. Παραμυθιά.....	20
Καρανάσιος Αθαν. Λάρισα.....	40	Οικονόμου Λεμονιά Δίστρατο.....	20
Καλώκα Σοφία Λάρισα	30	Σπανός Σαράντης Αθήνα	60
Βεζαλής Αθαν. Γιάννινα	20		

Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν πάντα
τις απόψεις αυτών που τα υπογράφουν.

Ελεύθερα άλογα στην Δρακόλιμνη Τύμφης
Μάης 2023. Φωτ.: Π.Σ.Τ

ΥΠΟΔ.1031 ΚΑΥ.25.90.09.0010
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ / RETOUR

Άγνωστος	☐	Inconnu
Διεύθυνση ανεπαρκής	☐	Adresse insuffisante
Απαράδεκτο	☐	Refusé
Απεβίωσε	☐	Décédé
Συνωνυμία	☐	Synonymie
Δ/ση δυσανάγνωστη	☐	Adresse illisible
Αζήτητο	☐	Non réclamé
Έφυγε χωρίς να αφήσει διεύθυνση	☐	Parti sans laisser d' adresse

ΔΙΜΗΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Κόνιτσα 441 00
Τηλ. 26550 22-464
22.212

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
Αρ. Αδείας
2573

